

کتاب معجون الی

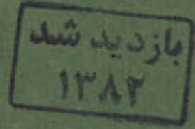
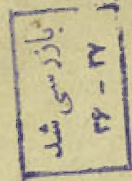
۷۰۸

از کتابخانه مجلس شورای ملی
در قفسه شماره ۱۰۲۹
موجود است و در فهرست
کتابخانه ثبت شده است
تاریخ ثبت ۱۳۸۲
شماره ثبت کتاب ۷۶۱۰۶

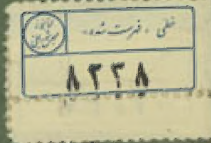

تاریخ ثبت

از کتابخانه مجلس شورای ملی

کتابخانه مجلس شورای ملی		
کتاب	معجون الی	
مؤلف		شماره ثبت کتاب
موضوع		۷۶۱۰۶
شماره قفسه	۹۹۴۳	۹۳۲۵
	۸۲۲۸	

५० ५५

فخر از این علم که عدد و صم به
عدد و صم به فخر از این علم

معين الله

بسم الله الرحمن الرحيم **تسبيح**

الحمد لله الذي نور قلوب العارفين بانوار معرفته فهم في هداه محبة والهمون وهما ضمائر
 المشاكين بنسب به انه فهم في محو امواته ساكنون واليسيرة على اثار المحبين والكل
 المحجوبين الذين هم من رحمت الحق سبحانه ربون وعلى الله والتابعين لا تواله واصف له
 الذين هم الامثال الله سبحانه **تسبيح** فهذه محبتات لا توافي اخذة الطالبيين
 ومحركات لسنة قلوب الراغبين ويكملت نفوس ناقصة قد اضلها الهوات و
 موزات لا تدرج مظلمة قد احاطت بها الذنوب والبعثات ومنهات في زخارف
 الدنيا الفانية ومنهات في حظوظ النساء الباقية قد جمعها والفتا تحريك كل طالب
 مستعد واوردها لتسوي كل راغب مستعد فهي حرة بان تسمى للبهجة الاثواب وان
 شئت ضمها بالمعجز الالهى ولا يتنفع بها الا من له قلب او الفى السمع وهو شهيد
 قال عز من قائل انك لا تهدي من جهيت ولكن الله يهدي من يشاء الامر الاكسقيم
 وقال تعالى انك لا تسمع الموتى ولا تسمع الصم الدعاء اذ ادوا لواء برين فليكن يا اخوتي
 وعلى من يتقوى الله ومحبة ومودة اجناء الله ومفضلة وارزقه في حطام هذه الدنيا الفانية
 وارغبة فيما عند الله والفوز بمرزاة وسكون سبل الالمانه وذكر الله تعالى بالقلب و
 اللسان والامر والاعلان قال تعالى ان كنتم تحبون الله فاتبعوه يحبك الله وقال تعالى

ان الله يحب الذين يجاهدون في سبيله صفحا كانهم بين ايديهم وقال تعالى قل ان كان
 اباؤكم وابناؤكم وخواصكم واموال اقربكم في التجارة تخشون كما وسكن رضونا احب اليكم
 من الله ورسوله وجها وفي سبيله فارتقبوا حتى ياتي الله بامر وقال تعالى سوف ياتي الله بقوم
 يحبهم ويحبونه اذ الله على المؤمنين افره على الكافرين وقال تعالى والذين امنوا الله حبا
 وقال تعالى ولطمعون الطعام على حبه مسكنا ومصيا ويسر ابنا على ارجاع اليه تعالى وقد روي
 عن سيد العارفين واما المقيمين امير المؤمنين عليه السلام ان قال حسب الله نار لا يلم على شئ
 الا احرق ولو الله لا يطلع على شئ الا اضاء وصاحب الله ما ظهر من شئ الا غطاه ويرى
 الله ما تنب في شئ الا امره وعن سيد العارفين وارتزق الاصفيا اذ احب الله عبد ابن
 ابي حنيفة في قلوب الصفياء وارواح ملكته وكان عزة محبة لجمعة فذلك المحب صفحا
 طوبى له ثم طوبى له ولعند الله شفاعة يوم القيمة وقال امير المؤمنين عليه السلام ان الطبيب يشفي
 في الحجة والذرة حب الله واحب في الله واحمد لله وفي الحديث القدسي يا عبادي تصدقوا
 تنعموا العباد في الدنيا فانكم تفتنون بها في الآخرة وعن الصادق عليه السلام قال قال رسول
 الله صلى الله عليه وآله افضل الناس من شئت العباد فانها واجرها بقلبه وبشره يا عبده
 وتفرغ لها فهو لا ياتي على ما يسبح من الدنيا على علم على سر وعنده العباد ثلاثة قوم عبدوا
 الله عز وجل فخلعت عبادة العبيد وقوم عبدوا الله تبارك وتعالى طلب الثواب فخلعت عبادة
 الاجراء وقوم عبدوا الله عز وجل جبا فخلعت عبادة الاجراء **تسبيح** فليكن قطع الفاني الى الحق
 كثير ولكن دمه قبل انزجوا ولا من سلبهم ولم يجد بنفس مني كمال الوصال فخلص

اذا شئت ان تحيى فت من مملوكي من الخس خمس ثم من مملوكي بقابل بوجه النفس عالم قدسها
 فاذك حيوة النفس بعد مماتها وكل يتبعي وصله بيلي وليس لانقر لهمم بذا
 وفي الاجاب محض بوجه واخر برعي معد الشراك اذا التفت دموع في حدود
 بتيقن من بكى ممن بناك. ترى المحبين مخرجي في الدنيا كغنية الكهف بادرين بالثرا
 تامله وعلف الشاق انهم مخرجي من العيش اذ مخرجي لما قال سيد مدين واهام
 العابدين مديسهم في بناجته الهى من ذا الذي ذاق حلاوة مناجاتك ذام منك
 بلا ومن ذا الذي انس بفرحك فاتبعت علك حولا الهى فاجعلنا من مطيعة لفرحك
 ودلائك وافعله لذكرك ومحبتك ونزوة الالفانك ومينة بقضائك وتوكل بنظر
 الى وجهك وحيوة برضاك واعذته من اجرك وتلك وواته مقصد الصدق في جوارك
 وخصصة بعرفتك واهله لبيادتك واهيت قلبه لاراوتك وجنته لث بهتك واهيت
 وجهك لك ورفعت فواده لحنك ورغبة فضاغتك والهمة ذاك ولديزعة شكر
 وشغلة بطاعتك وصيرته من صلي بريتك واخرته لمن جاك وتقطع عنه كل شئ
 يقطع عنك اللهم اجعلنا من اهل الارواح والحقين ودايم الزفة والابن وحياتهم
 ساجدة لعظمتك وعيونهم بيرة في خدمتك ودموعهم سائمة من خشيتك وقلوبهم
 مستغلة بجلالك وانذرتهم مخلعة من قوايتك يا من انوار قدسه لا بصارحية واليه رجعت
 لوزوجه لقلوب عارفين بقده يا منى قلوب المشتاقين وباجابة الهى المحبين سلكك
 حب من حبك وجبت كل عمل يوصلني الى قربك واني تحبلك احب الى جوارك وان يحفل

مستقيمة

وحيياك قائما لا ارضاك وتوحي اليك فانه اعز حبسك وامن على بالنظر اليك
 بعين الود والطف الى ولا تصرف عني وجهك وجعلني من اهل الاعداد والخطوط عندك يا
 محب الارحم الراحمين روي انه اوحى الى موسى يا موسى احب ان يحبك جنتي وملائكتي وملائكتي
 من الجن والانس قال نعم يا رب قال جنتي التي افقني قال كيف احبك الى الجادك قال ذكرهم الا اني
 ونعماني فانهم لا يذكرون سمي الله جنتا قال الحمد الصالح قدس الله اسمه ولو نظر فيه شرح حديث
 الفصل يعرف الناجي في الدنيا من سبل الضلالة وفي الاخرة من العذاب والبعد عن الرحمة وانما
 سئل عن غير ذلك ويحك بيزل بهادته وارثه ويخار ملازمة وجب لسته فتادب باوابة والادجي
 المطلق بوجك المالك في ذاته وصفاته اعني من قطع علم الحسرات بقدم الفكر ونظر اليها بعين
 البصيرة في عالم المعقولات بعين البصيرة وتخط اليها نور الفكر وينير بين صحبها وسعها وجديها
 وروايا ومنها ومضارها والفرح حاسنها وهو في جميع ذلك بعينه القوة الشهيرة المسماة بالنفس
 البهيمية والقوة الغضبية بقلاوة الطاعة والانقياد ويعطي خطها من جلب المنافع ودفع المضار
 على وجه الاعتدال فيمنعها عن التوجه الى ما يليق به ويعرضها الى المعارض فيما ينبغي له وبكذا السير
 بجرم وحسبها الى ان يرض عنه الهوىات الجمانية وليس لباس التجرد ويملك الحقيقة الانية
 وينزل في عالم التوحيد ويصير اوليا لله واصفياء ويرفع الحجاب حجبته عنه وبني المعبود الحق في
 عبادات يعرف بها في عالم الغيب وعلماء في عالم الشهادة اهلا ولا فنها انه في نظر العارفين
 كبدور وسيرة النبيلة الظلمة بل كشمس تشرق في نور في الدارين وسما يعرضه لك الملكة
 المعزبون ويقولون هذا هو فلان في سير في ظلمات الدنيا الى حضرة القدس فيستقبلونه بروح وديان

ویشتر و بنفیم و در خوان و میخونه و در عاید فی لغت بل و ظاهر بونه فله مسهم و از سهم و لولا
الحکمة الالهیه فی اخفاء هذه الحکمة الکرامه تا فخر بعینه و اما ان شیهة فتمنا خفیة و منها جليلة اما
الخفیة فی شخصه بالخواص و الزمان و فایم یوم فیه رزقهم و خلوص فصار لهم و مفاد طهرتهم و خصبه
عقیده تم مجرود من خطه سبها و وجهه و مشبهه نوریه فانه وان لم یثب هو و کیفیه اعماله و اقواله
فانه نور محض فی الواقع یعکس نوره الاقرب صافیة و اما الحکمة فی عیة یعرفها الخواص و
غیرهم بفرقة القلب المصون اما الذی اصحبت فیک موله و محررا قالوا انوا الالهوا ان
غوا به فی خلق و مراده وادی القری کلا فاکت و منهم لقاصدی ادری و اعلم انما حال طرا
لم یبق لی ادب سواک و لا همی الالهواک و کل من قال فقری انما عرفت هواک
صیر میحی و فها لیک لایح و یشتی مهب اتم زعموا فی عاشق وادی الابل و انقی
وادی القری قسما باو لیتینه من الرضا انما لیکرک لا احب و لا اری قبل بفرسیه
ای نجات لطف و فانه کثیری هر دلی به نظر قول شکر مقصود کزیه چراغ فضل تورا نهاده از کام
قافله با شب روان ده بزد بفری بای بی نور که خسته بایان چند سپاه چه بود قرب اوج
چه بود از قطع نرها بر ارای بگرد بایان ز خود سپکران موجی که خلق نشسته لب مودنه
بر اطراف سحلا شدم و مدش نر و راه که نشسته امر و بر قسم منظر وعده خدا
ای دل ادر به بر کوی اراوت نری کوی نوری بریدن عادت نری دولت و مدش میر که نود به جستجو
که وصال کعبه بخوابی سخن از راه کعبه که نر که دهان فای خالی ما که ان بزد نفس که مودی
که هیچ صبا عرصه افق کردی در عرصه ایت کل به فارغی به خفت بوی و می که نر ایل

بشتاب که قمر ازین باریابی و قال رحمة عند قول الصادق علیه السلام اوحی الله الی
داود علیه السلام لا تجعل غنی و ینک عالم مفتونا بال دنیا یعنی لا ترسل لفرغی و معرفتی و غنی و لغز
بر خوانی و الدخول فی جانی و البسوخ الا شرف الکرامی و حب فی عالم مفتون اضلة الدینا بهر
و افرجه عن طریق محبتی ای ینک عن طریق یوصلک الی محبت لای محبتی لک و یرجک الی
الدینا و زیدنا فقیه مفتونا با باشد فان اولک و هم المفتونون بال دنیا البعدون عن الرحمة
قطع طریق بخاری المؤمنین لمحبة الطالین لکرامه الصادقین بسبیل رضا فان اولک
یزنون الدینا عندهم و یزبونهم الیهما قول و ضلک و یبعونهم من الرجوع الی عالم الی و خیر ربان و لو
لم یکن اولک الصالحون المفلحون ان رفون یستم العلم و زی العلیا جالسین فی سدة الشرع و
واعین الخلق الی مقتر بهم لعل الناس الی ان کید و اما یامسده و ادعای مؤید ان اونی ما انما
بهان انزع حلاوة ناجیه من قلوبهم و کیف یكون قلوبهم فابله ذوق ناجیه و هی شغولة
بغیرة کثرت بحب الدینا و زینتها فحبه بفضله الفاق و الفاضل و مظلمة بظلمة اضلال العباد و انجو
بموسرین انین یقال بحیثه کولوا ای ساررته و کذلک ما حیه و هو انما یكون بین الجبین فلهذا
مناجاة تعالی تابعة لمحبة و لا یواز نهائی من لغاه عذ الصادقین الذین خلصوا من مضیقات سجنهم
و شغلیات طبعهم و اقدت الغایة الدنیة و سعادة الابدیة زمان قلوبهم فبذلک الامجد فی
السیر الی الله و لازم الامر و نواهیة و بالغوا فی تصفیة نواظهم و مقال الواح نفسهم و
القاصب الفضل و ستر کجوة البیدیه عنهم حتی اشرقت علیهم شموس المعارف الالهیه و سالت
فی اودیة قلوبهم مباد المحبة الربانیة فانهم بعد من نزع حلاوة الناجیه عن ذائق قلوبهم طریقه عین

و بسبب است سرچشمه اش و در پیش است در چشمه اش
 می عشق باشد سرب طهور مس جان زاکیران زرتو
 دهد بر تو عشق با نوا جلا کند سفاک دل رطل
 چگونم که نام جهان من شود ز جو زمان هر گشت است
 اگر کیم است عشق عشق اگر موی است عشق عشق
 عجم و جان حب و نفس است درین نشانه جیت زینت
 درین نشانه که موش حب و بنفش دران نشانه چون
 محب ندای علی چون بود محب عالم محب است
 محشر چه آید هر بنده را بر زن اندر اندر کرده
 ز اسلام و ایمانی چون بگوید بیزان بنایه بقول علی
 بقوی بکوش و روح کن شفا شو غافل از یاد کرد
 بی ابتلا است هر بنده را برینک و پیش ازینک
 چو پروند شد از بزمه بهمان شود آنچه باشد سزاوار
 بفال و فطرس اندر روی بناید چو پیش زینش بود
 چو سان قابل قیاس شدن سزاوار احمیل فغان شود
 شود در غور خسر سوری بقوی بکوش و روح پیش کن
 شیدی که چون از غدای صلی رسیده این پادشاهت بکوش
 که سارم قرار هر چه پیشو

ایمان

در خط

در خط

ادم جهان کردی دهنده ای این شود چون بخت در دل هر دو
 چه بودی کین نام شده جبهه نصیبی با و لدن میرسد
 شادمان کوشش با کوشش است بطلم کزاده رسیده
 نه هر کس سزاوار شده من است است نه که عهد من است
 عذار انظر عجب باطن است مراد تو چشم اندر کل است
 نشسته بر عریان حکیم خدا بطن باطن ندیم خدا
 کزان بر پیش عجز و قیاس عذار انظر که بطن هر بی
 خدا و اندام چه خوش بکوی که باشد سزاوار بهمبری
 ز بیم قابل جنین اندر سرتی **فیه المص** دولت غنی بهر بی رویه
 پادشاهی و عالم بکدام رسد در عزم کعبه وصل عجب
 خوش کن دردی در پیش که در این روی در و کوزه بدو
 میزاد که کشیده بر آید رسد پس ایضا بر آید رسد
 و مسوالات عفت پیون افشا و بقیه تنگرا بطن الواو
 و صفت من که بی بی بی و احدی صفت من در غربت
 و اجبت ال قوم احدی الامانت صفتی بین جدی
 الامان و کن مقرون با نقاس **ایضا** برادر دلی که از جهان فرمائی
 برهم زخم از کوه و زین فرمائی بنشینم اگر بر سر انش کوی
 بر غمزم اگر از سران فرمائی

زان پیش که گشت ملک عشق وصف تو زشت بودم خاموش بر نماند که بر من ملک نبرد
خوانده نام در پیش نامه عشق و فی المناجاة الکلیفة المردیة عن سید لاجا و صلوات الله علیه
السلام اجمعین من الذین جدوا فی قصدک فلم یفکروا و سکرو الطریق الیه فلم یجدوا و اعتمدوا علیک
فی الوصول حتی وصلوا ذویت قلوبهم من محبتک و انت تقسمهم بمرحمتک فلم یقطعهم عنک قاطع
و انهم عن طریق ما اعلوه لیک مانع فلم یجانبست لغیرهم فالدون لا یخزنهم الفزع الکبر و تلقاهم
الملکة بذابوکم الذی کتمت لرحمة دون الله کم قبی و لی و لیکن بخا و اما فی و انت العالم بتری
و اعدانی فانت قبی من البغضاء و صحت من فی من العیاش و اخص بر من من عدلک الابرار و الفتی
بما کن عوانی الغر و جعل سری معقودا علی مر قبتک و اعلی ذمرا فاطا عتک و لب الیها
روحانیا و قلیا سماریا و هتة منک و یضاهی و قانی حیات و الهی من حیاتک امد و امد و من
فوانک اسمیها ملک ولی التکر و التیو فی علی لجه یا من لا یغض ملک و تصیبان التبر وین ولا
یزید جبروتة امان المودین الیک استشفع بقدم کریمک لیسلمنی مانع من جسم نعمتک و هم فنی
بمن تفکرک لامن و رة الله ملک و عرفی بحیل انتارک الی حیات الیک من قربت رحمة
من الخفین و واجب غفوه و لا و این بلغا بر عتک غلام البر و اذن و جلدنا بملکک مدلس
العفو و الغفران و المحجب رغبا شایعا یقطعها عن الشهوات و حش قلوبنا نور الیقین من
الشبهات و اودع لغزنا خوف الشقیقین من سوء الحساب و رجا الوافقین بوجیه الغروب
فلا تفر من السجج بحدک و الغد و الیصال یا من انس العارفين بطیب مناجاة و اهل السما فقیق
نواب موالده من فزع من قصدت سواک بتمه و من استراح من ارادت غیرک عزیته و من را الهی

قصدک بصدق الارادة و لم تنفعه فی مراده ام من الذی اعتمد علیک فی امره فلم یجد العار و ام من
الذی استرشدک فلم یفتن برشاد و اللهم عبدک الضعیف الفقیر و سکت الیغف استخر عالم ان فی
قبضتک ازمنة التبر و عن ارادتک مصادر القادر و انت انت بقدرک حیزه کل شی و جلدنا بکفاة
لکل شی فانه قد من عیادة مصافک ما یصیر به الی مرضاتک اجابی الی حش عین ففرو و
و اما فوادی فهو بوشی فخرج بکراة من نسیم عودکم فانه ذلوة لک موت الی ریح
اراد انما اعلی اظم الشرف بقبی من نال الغرام صایح اصلا بکراکم اذ انک غایبا الا
ان تثار لاجبة لتسبح فانه و اذ کو هر شکب طا فاکر حاش لب کذلک لایب و ده فاکرا
تا شمس چهره امیر و ابرکش بر روی از نور خود آینه اداکرا مسیحی خوشنیدم کرشته خجسته
بجوشفت خوش بخرچ ادره ایا کرا کونیه و کل ابر حش تا و در چون کل از یک پاره و درن صد پاره
کی تواند وید و ضبط کرد و در جویان ابر کو هر بر من دشمن بودا مبدش چشم کرین هر ادری بی نه
میکشد اینجا کو هر خاطر غمناک را لغز غزت فی حش لید حاشه علی الغائبین و انی لایم
کدرت و جبت الله لو انک عاقا لیس بقبی الیها احمکم و عن الصادق علیه السلام الدین الحق
و المحب هو الدین عشقت بر بغیر و در و بانی فانی بزرگوار از پاره و ادایت
بغیر دل بر عشق و کله جمعیت است همین درن که یک نشسته و علی جویخت بر چه بود و در محشر است
دین و دانش خفته که کیم بچی بزا من همان ام که و در ختم کریم چار کر زدم کیم و بر چه کمر است
قال سید جبرین علیه السلام فی مناجاة الهی اذ انک بعد الیایان بک تعذبنی ام بعد حبی ایاک
تبعذ فی ام مع رجاء ارجک و ملک تحرمنی ام مع استجاری لعلک تسلمنی فاشا و جبت الکرم

دلی ذوق طعم الذل الا غریبه فقیر عن الاحمال است غناؤه مریض من الامام است طبعه
 اذ انما صدی ای دی بزرگ باجه جلا سلاقی مائه و السبیه خوش طبعی که سلطان نش توباشی
 خوش جان که جانانش توباش خوش روی که در روی توباش خوش چینی که لب نش توباش
 بر روی لب بر روی عمری بیون کند در دانش توباش ناخار در عشق اوخته از در
 کوته نظری باشد رفتن نام کرد طلبت و در اینجا بر سر مستطاب چه هر چه بهیست
 خوش عاشق و خوش در عشق خوش سینه در در عشق خوش خاری دل از عشق
 خوش نامهای که خوش عشق خوش و خوش نام عشق خوش صبح صادق خوش نام عشق
 خوش کج نه نام عشق خوش به سر و پای عشق خوش عشق و دل از عشق
 خوش نامهای است توشان بر روی زنده از عشق است که ارجاست توش عشق است
 بر عشق از دل زاموش با زبانه ز عشق خاموش با ز عشق یارب بر انوبه ده
 که از آنچه جز عاشقی توبه محبت بر عشق از من بجوی صیدی بر عشق از من بجوی
 که من از نهایی بر عشق با خردم بجز و کرده هیچ خستیا و مان بستی از ذکر جهانم دوست
 بود و در نام روز پس گشت ناز از کیم خدایم روی است بهر جانم روی روی دوست
 بهشتم سر کوی جانان بود که هر جا بود آن بهشت آن بود در روی اند فال استغالی لمی
 با موس اندری لم گفت من پیش خلقی و صفتی بکلام من پیش منی اسیر اهل قالی موسی
 من علی یارب قال لانی لما اظفعت علی اسیر عبادی فلم ارقبها اصغی لمودنی من خبک
 ای خدای تو هم دل و هم جان ای تار هست هم این و هم آن دل خدای تو چون تو که دلبر

جان ناز تو چون تو که جانان راه وصل تو را چه سبب در عشق تو دردی در مان
 بنده جان و دل برکت چشم بر حکم و گوشت بر فرمان
 و من من جات سبب ایجاد و من العباد عید اسلام سببک ما اضمیق الطرق علی من لم
 کنن دلیله و ما وضع الحق خدم من بهینه سبیله الهی و سبیلک با سبیل الامور لیکن
 و سبب ناز و قرب الطرق للمودع عینک قرب الیها البعید و سهل عینک العسر شدیه
 و المحفایا وک الذین هم بالیدار الیک لب دعوی و با بک علی الدوام بطریق و ایاک
 فی البقل و الهنا ربیع و من هم من بیک متفقون الذین تصفیت لهم المکارب و ملقتم ارفاق
 و انجحت لهم المطالب و قضیت لهم من فضلت المارب و ملات منارهم من جنت و
 در بیک رویتهم من صانه شریک فیک الی لذینه ما جاکت و صلوا و ملک اضی مقاصدهم
 حصول افاض من امر علی المقبلین علیه مقبل و بعطف علیهم عاده متفضل و بالی فیلس عن ذکره و
 رحم و بجز بهم الایامه دور و عطف سببک ان بکلی من اوفرهم منک خطا و اصلاحهم خذک
 منزله و ابراهیم من و ک شهاد فصلهم فی معرفتک نصیباً فقد انقطع الیک همی و غفرت
 کوک رغبتی فانت لا غیر ک مرادی و لک لا لک سهری و سهادی و لک ک قره بخت و
 و ملک منی غنیه و الیک ثوق و فی محبتک الهی و الیها ک سبب جی و رضا ک بغیتی و
 روایتک حاجتی و جوارک طبعی و قربک غایه سلسلی و فی مناجاتک الهی و راجتی و عذک و اوائلی
 و شفا غلتی و بر دلوخت و کشف کتی کلک انیس فی حشری و قیل عثره و غفر لک و قابل توبتی
 و محب دعوتی و ولی غصتی و منی فاقتی و لا یقطع غلک و لا یغنی منک بغیتی و منی و انوار ک لک

گفته یعنی را مریخ ساخته کبریا را بر مهر انداخته رشته رنگ قنات بر که
 ای بر غول پادشاه را که شکل شایان است ای می بیند که در زکریا نشسته
 جبهه نذر برت و دام پند تا غری افتد به پیش ناگهان بخت خیر از جبهه دنیا در پیش
 طرب ز خیر در هم شطش غربت دنیا را در شاد است نه پیش است و به پیش است
 نام در پیش است و در پیش است بر تو از دین عالم پیش نام دم زنده از کشف و بهر چه پس
 کشف صورت میکند اما ز پس قانع است اما بهر دین پس این زمین بر پیش است مریدان
 چشمش از افتد پاره لیزب در پیش چشمها جوید عجب در پیش که نظاره میکند
 در پیش که جامه پاره میکند چو را که به که تر است بیک دهنه که در پیش است این
 صورتش سحر و است پیش خشن خطه خالی است از پیش امس حلقه در این است بیک
 مریخ که در پیش است غافل از خن و اهل از پیش بر در هر عالمی رو آورد
 بهر پیش که در پیش است شکست سوز را بر در پیش این کائنات که شود از راه دور
 تا که در از ازان خواهد بود پره زنی صوا که سازد درون بر پیش که قیام نظرون
 تا که در چون رود ازان در بر در پیش که در پیش است در پیش که در پیش است
 ایام طعمه آن ز کدرا که زینها جبهه پیش شود آن زمان وقت چینی و پیش است
 پیش حوض و طبع خاموش کن **بسم الله** نام و دعای جهان کوش کن
 ایها الله عن العهد القديم ایها الله عن العهد القديم استمع یا ابقول العذیب
 حیث روی عن احداث کعبه مرجای جبل سنانی کاهه از جانب لبنان حی

مرجای بیک فرخ قال مرجای ای به اقبال مرجای بخند لب خوش نوا
 فارغم کوی زینده سوی ای نوالی تو از موعده زوکی نم صده هزار نشکده
 مرجای ای به بهر شکرها مرجای بیک جان مرجای مرجای طوطی شکر شکن
 حق نقد از بیت علی قلب سخن باز کو از سجده و از بران بکند نادر و دیوار را آری بوجه
 باز کو از زخم و جف و منی و از این دل را زخم جان زخما فخر حرف العرفه قبل و قال
 بانی می تم نقد ضایق الحال و استغنی کند المدام اسپیل انما تندی الی آخر اسپیل
 قم از این به رسم الهی ان صلت ضایق فی العلم اوسم علم می سر بر لب است و قال
 نه از او کفایتی حاصل نوال زان کو از بر تو بر کشف باز که بر تو که نود و هزار
 طبع را از کشف است ام مولوی باور ندارد این کلام علم خود غیر علم عاشقی
 باقی عقیس همیشگی دل کفایت شده زهره ان نظار سکه استنبی بنگاش شمار
 لوح دل از نقد شایان ای مدس در پس عشق هم بکوی چند چه از مکتوبان
 حکمت ایمان را بهر کون دل مز کن با طواری جی چند باشد کاسه بس بوس
 سبزه را در عشق صد جانک دل از ان اود که با یک کن هر که در دل باشد عشق به
 بهر او پند و فیه ری چو حکم که ان کان فرغ کعبه ماکلم فی المشاة الا فوی صبی
 فاعلم ان قوم من لوح کل علم یسبحی فی المعاد در حقیقت بر نوکت به روی
 زین مجازی مردمان ناگفته رو به برکت آری فرزانه مرد و ز جمیع مامی الله پیش فرد
 رو به باری خیم چون باشد موطن اصلی خود را با و کن تا که ایستاد از هر قوس

بازمانده دور از انجمن روح حقیقتش از قوای محسوسه کانه درین دریاچه بزی بل و
 نایک ای پدید شده سبا در غریب مانده باشی بسینه جسدی این بند از پناهی ز کن
 بر فراز لا مکان پرواز کن نایک در چاه طبعی سر کنونی برستی برین پا از چه برین
 تا خیز مهر ربان نوی دارهی انجمن در و جان نوی تان زی بر خواسیش تمام
 کی تو از رز برایش کام غیره کامی مری ده کامت راه عشق است ای ده حیات
 بازمی صانع غری و نقی قمر بسته دکن وقت قدحی در غنی کاسین خمر الطور
 این متغیر ابواب الهی در حلقه دار و احسن قید الهی اعلی الکاشع من الهی
 اندرین دریاچه بر دوسه دل گرفت از خفا و در سه عالمی خواهم ازین عالم بدر
 و دل ناله ام دل کنم خاک کبریا **بعضی**

احمد مرسل سینه جهان در یکی من درج علمای جان رانی کرمان او از خدای
 کرمان از کانی من او سنانی ره که او بنموده راه نیست و بس کی بران ره از بقیده فتنه کی
 و الا امران حلیفه از رسول کوزیران ملک در و قبول اسنان و در سنان از آری
 پاک زهر از زهر زهرای او ان بی وان ولی آتی پاک یازده فرزند فرخ خال پاک
 جبهه در بای علم و نقی جبهه علمای جاز از من جبهه کورانی اسیر از خدا
 جبهه نفس مصطفی و مرقی هر سخن کان چار و پاک او که بران پشته کرا افکار او
 کشته زانی رستاق زین در سماع و وجد فتنه نقی که زده هیو فتنه از غریبی
 که زده ای جونی ای جونی که ز عشق سادگان می پست پای کوبنده و افشانه دانه

صوفیان را حلقه دراز کرد کاشان در حلقه ذکر و فکر و ذکر مکرده برقص و شط
 پای کرمان گفت زانی با خبا از سماع و وجد فتنه نقی است و عقل چه بنده و روش
 گرفت از دمی روی بگرد این شادی از بر و ان یک بر از در میان بود زیبا ساد
 عقل از غش مل از کف لاده مرغ و لاله جلد اندر دام او مادرش بنامه فرخ نام او
 هم بهان شان بوردنی قفا کوه کجی کله و لب بنام شیر چون کاشان ادلی
 پست او لطیف اند می شادی بخود زجای خود جبهه خورشید بر روی فرخ میفکنه
 از لب شک جبهه ای سینه رسیدندای روبرو ان یک کوشش حیات زین عجل
 کعبه چه روانی استای شیخ شیخ شاه بازی این بنویسند غنچه شیخ یکن ای نونه
 گفت او از شیخ بنای عمر احتیاج از غنچه بهوش ای کوی که این نه از صفت و مکرده
 عالم بهوش است و نظار گفت رور و ای سراسر این شوم ای نور و غنچه خوش قرائی سده
 کرمانی حد مرض در اندر از صبر فرخ ای افق کون بدت به خستاری اگر
 و به ای کجای افق برز بهج و از کت صوفی شرابی مدهی یک سالی نه بهی
 بقیده شرح از دوش خود کت انباده ز کفر کشیده کربس سر بر سر زاننده
 چون کت خال جبهه جبهه راه و رسم جبهه صوفی خلق و حق و دلی پشته ای
 قانعده اما جلف ساد بکت خربت از بنده ساد صوفی بود از این ساد
 بود او صوفیان است عفا صوفی هر کوشه کوی سراف از ادوات تنج کوی سراف
 حد شتر اردو و شیش کمر بودان شسته وان صوفی عمر و شیش کمر زانی اندر مصلی

خون زده است صوفیان بپوشش و لعن گوی صوفیه صوفیه پرت بلکه اندک نیست صوفیان
لکشمی بپرت بر کوه ای تپه دیری این کرده اند و گفت بودند که صوفیان
صوفی از دین خاشاک و زبان چمن سگانه کشیده و بر کوهش بر دامن خویش نشسته و پیش
که کشیده آبی و حبس نماید سر که عبرت بر فلک کردی نظر ای خورشید چشمی که عبرت پیش بود
عبرت ازینک و پیش این می نه چند فرخشم حبسها چند آموزد و دور روزگار
در امت صوفیک در چنگاه خلقی بر پا که دانش گواه من هم او را از او بی خبر شستم
تخم افلاکش بسینه گاشتم سالها در خدمتش نشسته بمانم خدشتر اقدرم چون بند کمان
استانش رفتی بهر با محله دستاوش آدمی به شکله یک شب گاهی مرا گاهی قفا
کش بزم ادلی شب استنا چون زنگار خویش بر ختم نامی بخرقه سریش تا ختم
در قام راه با خود در خواب کی درینا در مادم از خواب زین نقاشی در بخت آدمی
است بر هم از تافت نمودی کی درین دیوم از دور و دراز روز در اچون شب و کور کرد
ای درینا گشته اند ان دلی دین خورشید مانند انداختی خاشاکش در بود از مردمان
گوشه بخرقه بود از این دان تا رسیدم خانه در بسته بود صوفیه اند خواب و شب بچکانه
ای درینا چشم او بر راه بود حلقه کبر در زخم این خانه را سبکمه در این فرزانه را
زاده شبها بر روز این یکبار در خضوع و در خضوع و در ناز و در نازت پادشاه کن
محمودی است شب بپوش کن خواب بپوشد روح عارف و مال با خیال دوست کرد انتقال
باز کردم کفر بنگاه خود گشته است که او پادشاه با خیال خود من اندر گشته

روح خود باز کرده از این ملک برزد و اموی را باره کار کش می پرورد او را بر کار
کی سپرد بر تیرا جلیقی زینم جلیقی اندر پرده و خلقی زینم پس الف کوفتش اندر کاف کرد
چون خود او را صوفی بپوشید پادشاه الفیه رفیق کرد کوه بکر خویش تعلیم کرد
از پس عجب بکتاب اندیشه بزرگ عالم دیگر شده من سر زشت بجز در دامن
مانده بر خشت و بهوت دکان ریحی جوی شستم بر زمین گوی مر صوفیان را ازین
این به پادشاهت بر لب خواب خوابم بپوشد بفرشته گاه این خاجر خواب و بخت
کی فی ابلیس وقت جوی بکرات بود بر حرارت ان صوفیه غم داد و داشت قدم به دم
طاقم شده طاق اولی چنانچه مرد صوفیه بزرگ خوابش من نهاده سر به روی خشم
از گشته در قوس و در مذم کی درینا وقت خود کردم تپه ای درینا دور افتادم ز راه
ای درینا عمر من بر بخت در اراف و درینا نشسته در تافت من که بزرگان نهنگ
جست از خواب و بخت ازین پیشگاه در بختگاه کاه از بخت بر بکر یکی صوفی فرو
شد یک صوفیه دین زنه تپه من الفیه کرد بر انگار طاقم دیگر نهاده اعتبار
حلقه بر کوفتم به خستید گفت صوفیه درینا نشسته عجب از ابل خلی این جوش
عقلش ارشاد بپوشید و کس بخوبی غیر ازین زاهدی لکشمی من ای سر ابل بپوش
پیشوی صوفیان پاک دین گفت از که ای بر کوهت لکشمی ای عارف ازین بخت
زین را جان من مشایخ و واقف ازین پس ملاقات دیدای دور بین بهارت
گوشه بر خشت و بهوت دکان در کینه خواند به بزمین کارگاه خواند

صاحب کبریا عالم کم است **لکند** یکجا در هر رازی مهمل است
 توان داری که هر دو عقل صاحب علم است و صاحب عقل ای بس شوق شوق درم
 کیه خالص بر آید از دم هر صغیری از روشن دل روشن بر نه اشک اشک بجان افروخته
 اصطلاح بر کرده می دوز نقش سر بر نه عالمی بیه تاج بر سره
 انت برات هر کم باید از جمل تو خاف او در فکر کم حکم لکن بیعی و هم
 بدست آید سخنانی دروغ که حقیقت نیست از کفر و غی مال مرده و کس دانم
 رخت درخش در آینه نظرها خوش نظریش دان و نشیمن بر این صوفی و شوق دان
 هر که در حلقه ارشاد شده وین مرده او بر باد شده رشد کامل دانی مطلق است
 اندک شمع مصطفی را در وقت بعد از او اول و اجماعش بر مصلحت از پیش بر نکرده و کل
 عالم عارف که هفت مرتبه است کسیت داند که حق را طاعت تابع دینی است و این اصول
 هم فرغش حکم که هم اصول زهد و تقوی و توحش سر بایزش بلکه اینها همه او را برایش
 عارف خوش مرتبه بکمال حاصل ملک راه خدا و بعد و حال که باشد از رخ اند علم دانی
 کاشف اسرار جز از سلطنت از غایت و از طاعت باختر در حقیقت طاعت را از این
 عالم اسرار و کشف راز نهان داند که بگوید و بگوید از رخ اند علم و کسیت خاندان
 عالم که است در چنان از وی وحدت نه چنان این توان که بگویند کس بگوید از جهان
 هر زمانی سر این دنیا موانع نیست اندامی مست آن در کم کوا یا برینست
 در دو عالم غیر او و برینست این نه وجود است و توحید حق است عین الوداد و کفر و غفلت است

نکس و عا که از هم و غایت قش طریقی غلظت انکس و احد گفت صفا بر شیب که باشد یکی
 کلون کن ناخود بیاورد اندک که ازین بندت سر ازادی است این نور و دلیل دانا که است
 از حول بگریزیم و عمر شو چشم حق بین نیست باری که شو برادر اخسری مرکب این
 نامتقی در سفر چون دیگران از فوق المیزان فرقی است جمله از او از وی مشی است
 اشتقاق از او از نور منی مصدر کل نور رب العالمین نور و جیبان و جو مطلق است
 مصدر کل است و کل از منی ظاهر است و مظهر فوق انهم و اجماع است و بر صبر و خفاص عالم
 نور بر او است و فوق کل نور هر دو جوی یافته از وی ظهور نیست تخت صدر است اقام
 کشته از جوش عین این نفس عالم اوست قهرم و قدرت و بصیر مستبصر نه کل استبصر
 نیست جزو حاصل ارض و سما عرض و کس و شریا تباری مصدر کل است و کل صادر از او
 او قدر و جلالتی قادر از او او جزو جمله باشد مستبصر او قدر و جلد از او قدر
 ممکن ارض و سما حق است هر که هر جا است زود و استی هر چه هر جا است از نفس و کمال
 خالص است آن از کمال دانی کمال راه حق نیست غیر آن مجری همچین میگوی و غیر آن میگوی
 آنچه خود فرموده در توصیف خود و آنچه خود بنموده در تعریف خود آنچه گفته اند و اصفا
 هر دو سرشته جمله ادبیا آن بگویند از او دم زن حرف موج و مجرم و دم زن
 قطره در بار موج و بحر است مان که از کعبه که است حرف سخت زن ای خورشید
 ای عدم دم از وجودت بچند بر تو خورشید که مانده هم که وجودت چه بود این عدم
 در وجود و بقا و در کمال نیست کس پیش و حب و غفلت باطل است و منحل و متکلس

پیش از خود هیچ عکس و عکس ذات عکس از ذات عکس شد جان هم نفس از نفس و از نفس
 کاشکی که عکس از عکس است پس هر که عکس است من نگویم این مثال جان فرا
 بلکه این را خارج از نفس است که نور یعنی است بگو در عین این صافی غیری جز از نفس
 زین سبب فرود از نفس عین ظهور که نور رب الهی است نور من شست از نور خدا
 نور خدایست از نور من جدا صادر اول همین نور من است این ابرار ان نورانی الهی است
 بلکه عین و کس و روح و علم آنچه پیدا شد از کس عدم جلگی از نور ما آمد بدید
 کل بر فقه فی شان بدید زین سبب فرود سخن از نور ان نور من هم را که از نور خدا بود
 مایه ای که از کلمات وجود آنچه آمد از نور و در صعود مظهر حقیم و جمعی اتم
 نور مستقیم و صیغ غلام از مشیت کشته فعل حق بی آن بلکه فعل حق چه باشد غیر ان
 بر تین هر صورت بدید عالم علوی و فعلی هر چه شد مویده از مشیت بدکان
 همسوی از نفسش ان ان روح نفس ازلی باشد جز ان وجود و غبط از نفس وجود
 نسبت ان روح و ذات و کمال نسبت نفس است روح خیال چون پس کل و صلی و کمال
 روح که در بدایش هم است اینش را که در او باشد از ان عین براب است از نفس بی آن
 نفی اول چه کرد و کفار فی یکا و باره نه فی دیار حسن و محسنی خانه در جهان
 بلکه در عالم خانه این دن فتن تین بین صورت کرد و عجب عین عظیم مستقر کرد و بر است
 کل شت ما که ان ده جلد خانه کرد و ان ده که کرد از عالم خانه مظهری
 و زجلی رفته هر جلد که یکیش از حقیقه ابقا باهت است ای خوش نصیب

که خانه خود چون به دست خود و دم است و ان باهت من عینا فانی در حق و در رب
 این وجود و غبط انی عجب این بقا و وحدت حق در بقا هر که خدا دارد از حق ابقا
 از احد واحد جدا که این حکم چهرت به ان ما چنین آنچه میگویم زدی که است
 غیر این که من بگویم الهی است بعد از حق است و قرآن و حدیث است قول زور و شیطانی
 گفت ان سلطان بیکسیر آنچه نور است نور شد غیر هر که نفس غریب باشد
 سوی اب خود خانه را که نفس را تا به پند و قوی و زقوی اید از نور مایه
 این از نور مایه پند و قوی است از انکال نفس تنی فعل و قدرت در میان چون بود
 که ان فعل خود چون بود و نه کس آنچه خواهد ان کند بر غلت مر عکس و فی تنه
 مورد قدرت باشد جز از ان که بود چون به نور و خانه جزا و جیب و کمال در یک کمال بود
 هر که خدا این سخن این بود چون که حق را خبر حق باشد و فعل باقی از او فانی از خود و فعل
 خدا و نفس نیست در ملک و الله است و او با به و فی حق خود سخت شمس ندارد و غنی
 قدرش ازین حد و انقی در خانه از همه مقدور است نور او با و قوی از نور است
 ملک کل است و کل کمال از ان هر کمال کامل و واصل از ان ملک است و در همه را نه قلم
 معذرت از حق چه باشد جندم است محیی اوصیای حق او به بر او لطیف او را حق است
 که ملک از حکم او شد نیست لیک خود و سیمون فی او نه صدرا سیر فی نفس از حق است
 انی این دم از دم محشی است از نفی فیه من روحی به ان کین صورت از ان نور مایه
 حق و شمس است فعل چشم از فعل نظر کی جد است زین سبب این خدا را بیک

الحمد لله

1/2

فارسى کتب وادارنى

دین بگویم من جانم که می خرد
ایکاد من کز تو دزد

بیا به این جهان دزد
از من و از تو دزد

منی نمیدانم چه خبر است
فقط بگویم که زود

دین بگویم من جانم که می خرد
ایکاد من کز تو دزد

فوق خورشید و زهره
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است

بدر که حضرت گویی
 شبنم غمت بکوه ایگاد
 هر که در کشته دمی زار
 شد جهم بتو در میان دیم
 در بود در فقر کوی نازم
 ان طاف که عشق می افروزد
 مردن عشق خود بکوی نوح
 لی صیب جبه نشی بخش
 دفرودکی بکشتن دلی
 نو خورده در خور این دم نه
 می خاشاک سگری و قندی نه
 قربت به دوست رفیق است
 او بود به من صبیق را
 که اگر حق است کوان روشن
 در بهایی نه سجده ابرای
 بازگردد ای سیرانی چون
 صدر پنداری چهره در مانده
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است

فوق خورشید و زهره
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است

پادشاهان جهان از بهر که
 کوی گشتی به او اول بود
 بر کمر علم و فن امروختی
 به کایه علم ناکر است
 او همی دانه بکود لایکوز
 تارهی سپهرن حکایت ازادی
 عاشق تراش دانی و غم اوست
 هر چه جز مشق و بجز اوجوت
 از رضا خبر هزارا خورشتی
 روی آب زندگ پانده کو
 عشق را صد و سیکه است
 ای زدیوت عارفان از این
 پر خورشید در زلفش از آفتاب
 چشم امید همه بر دست تو
 ای که شو کو جان بازی کنم
 ای بیاد است آه درد الوهیم
 راحت من روح من ریگانی
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است

فوق خورشید و زهره
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است
 فانی که در آن است

این هر دو در آن کون است این نفس نیست کشتن است جان سیمون است و این دل نام
که بر او نشسته زهرم عظم است مرگ کوتاه و او جان کدو زین خاتم جبر استانه زهرین
تا یکی این نفس علت زای من ای شده در او زنده نهایی تا به حوی تو بیه بودم
روی دل موی تو بیه بودم جز تو کس از یاد خود دوری کرد در دهر خویش مجبوری کرد
در دهر چو نیست چه تا زنده و از آن کوی تو که به چنی از چو کانا موس خوی از سر نهایی طبع عشق
انش از تو زنجاری نخر دشتا برات به هر جمع بودی غیبت که کجورده نه به عشق بهر کانا
و قلم هست بهر صفت کجاست که هر شکر کز دم شمع کانا دلم از سینه بکشت است که در دهان
توان داشت که در دم مجاهد در از روی تو شستم بهر شیشه و از نیم از تو نشسته در غمت در از
بیه بود بر اسب کجاست بر دوح اگر زانی بهریت کجاست در از چنان غمت ام هم از از تو دور
که از دلم بهر نام نرسد او از باب دیده شش بهر تو شش است که تو از تو خسته بودی
که کرده در سر آورده سر اسب هم از زانی تو بهی تا کجاست که از تو بهی تو خسته دارم
دم از غمت تا بهر تو بساز ده به بهر تو خان برک عمر زنا چه کجاست بهر جوان و نه بهر ساز
عاز از سر نه است آن کجاست تا که در یاد کرد دایم بهر چو بی باده او در زهر بهر شش است
حفظ او کجاست بهر کوشش نیست بهر دیکر آدم دهانه دار دور و یکی از او زنجیری بهر
غیر از زنجیر زلف دلم کرد و صد زنجیری بودم شرح عشق ازین کجاست بر دوا
صدقیت بکند و آن نام عشق را پانصد است و هر یک از از تو شش تا تحت اثری
زاهد برش می نازد بیا عاشقان پران ترا برقی و مرا کی بسند از غایتان در دوش

کاسان را زرش سوز و در عشق عارفان که جام حق نوشیده بر لبش فصل است و در دل ازنا
ب قوش و دل از از او زنا هر کرا اسرار حق آشوبسته بهر کرا و دناش و خوش
عاشقی کز عشق بران خوروت صید بی شش زنه یک قمت بنده ازادی طبع دارد زاهد
عاشق ازادی کز ناهید تا به بنده دایم صفت و او را بر جرات صفت عاشق همه دیدار است
و کجاست عشق در گفت شنید عشق در بیست قهرش تا به چو کجاست عشق بران جوش ز
بر دل او زه تر از بر کوش زده جوی روح پاک بعبین بود که بهر به کشت و طبع سر کین بود
بهر کجاست عزا جام ظهور بهر این رخا که این آب زهر قهر خورنده است ضوئی زنی
کی حجاب آرد بهر کجاست کجاست که خیم قلی برار نیست کز بهر لایق کجاست
تا به نام از نقصان رشته در و جوام خشم و کجاست دوری و محوی و دنایم
از از شش است بهر شش نیم کجاست بهر شش کجاست و کجاست بهر شش است
که بهر دوریم از تو یک است روشن از تو شش کجاست کجاست از کمال او کمال
در جلال او جلال کمال در دوش جان خود نهفته ام بهر در گفت او بکوش گفت ام
سروپ از آن کستان ز نام برکی رجوی او جاستام جوی خون از دل بهر استام
خشب بر طوف خسته ام در کجاست راهم خور از میان جوده اکا بهر خور
قطره قطره آب می بنایم لطفه لطفه نشانی افزایم خصل از آن بهر بهر غنی
ای حیوان بر دلم از لب بهی **بند الف** بهر عشق اینک بهر ساز
بذل اشک افکار کرد تنه ای بهر بر کاهی و زید اشک و خشت های جازیه

بزرگوار طوطای زای شده
 افسانه بزرگوار زای شده
 که خود چینی زای در گشت
 خلقی از پای تا سر ز گشت
 آتش بر جان من از ز گشت
 خدای هستی من ز گشت عشق
 پس بر آن اور و کل از گشت
عاشق ناهست عشق ناز و دلگشتم
 قبل از تهنیت من عالم القدس نغمه من نغمات انس
 علقوب اصحاب العلقای الدینه و العوالم
 الدنیه فیقطر بکلمه شام ارواحهم و بحری روح الحقیقه
 فی ربهم شبهم فیدرکون فی حق النفا
 فی الاله انس الجبانه و یخفون بحیثه الانس
 فی هذا القیود الهی لایه فیکون الاله ملک
 مملکت الارشاد و یقتدر من نور العفله عن المبداء
 و العاد و لکن نه الاله برع الزوال فی لایه
 حق الاله صول جذبه الاله بکلمه عنهم
 انس عالم الزور و نظهرهم من الارض
 و الارض و غم انهم عند زوال ملک النعمه
 القدسیه و انقضاء مالک النعمه الالهیه
 یعودون الاله انس فی ملک الاله انس
 فیستغفون عن ذلک حال الرفع المآل و نهایی
 من حالهم بهذ المقال بری زای و غم دل
 بوده شان از آن مانی طبعی خسته و نه
 مر می دگر مردمان از زوایای
 من و انکس که تو را پند و جهان
 نوزده برده ندادم که در ملک است
 هر که زدم جهان را دست
 دانه و دینم این دلم محسوس است
 چونان رشته محبت چو رشته ماهی
 بل و کان قدری نه دل و جان من
 بعدای تو نه کنان عشق تو بلکه نه جهان
 بی نه در آرم تو پاکیزه و بر آن
 سرم که بری غم ز برای تو نه کشیده
 ابراهیم زکده و نمانده قائمتم
 چه غزادی که گشتم کلیم
 ز مشرم غزای تو که گشتم نه ز تو
 ایتم چه ام که تو بر اینم همه ملک
 همه فایتم هر قطره که بقی تو
 کنی از روان بچنان مرا گذری
 ز غم من مرا جایی اگر و جهان مرا
 چه زانی رسیده بطی تو

چه بنار است برت اوان بر آشتی گشت عشق
 که بهشت و سر خروان نغمه که گشای تو
 عشق اند و صبر از دل دیو از برون رفت
 جد شکر که بکند ازین خانه برون رفت
 جزویت پای را افکار کو جزویت
 دیده را و چه ملک که هر که گشتم تو زده
 در نظر جزو عالم بودست که نه همین
 روییده با بکند در دلی و در خانه و در دیده
 دل چه بشت که گشتم در دل
 یا که جان نمانی از من زده
 هر که گشتم بهشت که در جباب
 بیرون زده در گزاشتم
 رحم کن یا که روی تو بد
 غنی بجز تو چون خواهد چشیده
 از آن و جوی که گشتم
 هر چه غزای کن و لکن کن
 صد هزاران که اندر گوی تو
 نه مانه زان روی تو
 راسیده وصل ز مردن خوش
 غنی بجز تو فرق بهشت است
 اندر آن محبت از غم و این بی
 خیز زای را ز و این بی
 یکت چون من بزی که بود
 عقل و تجلیات او جرت تو
 چون سخن در وصف این ملک است
 هم قلم بگشت و هم کانه
 درت کفایت تو وقت خطیب
 ان که که نماند زده غم شراب
 رفت انکه چشم رحمت خوش
 می غم و نار عشق اند و برادر
 و آینه دودار ز زنی بجز از عشق
 میرو دجانم بخونگی گشتم
 بلکه در تو جزانم
 بر شایع خلق حرکت نماند
 از این اندر آن از این اندر آن
 ای دل اندم که خواب از ملکون باشی
 در زوایای بکشد گشت قارون باشی
 در غایت محسوس
 بجز آن بکشد چشم دارم که یکبار
 از غم از غم باشی در زوایای
 لای که قطرات داد در زوایای
 قدم شکسته بخون باشی
 فقط عشق منم تو مانده کن
 در زوایای از دایره پراکن باش
 که اوان رفت و تو خواب و پنهان
 درش که روی زده زده پرس
 کلیم چون باشی ایضا

چندت است گاه بقا امید دارم ز شری عشق دارم پسر نه دارم ز شراب عشق مستم ز خودی
خوشیستم ز بهشت و کشتیم ز سفر جگر نه دارم خورده بخت دل غم فرسایم
گفته شد از صحبت هر جاییم چون تنهیم بختیم بدیگاریست چون بختیم کمی بود تنهیم
ای عاشق زار زک لب و کلی بی که گاه جهانی را دل کن از کوه پشته و شتر و کوه است
برخیز و سرشهری منزل کن بچند چرخ اگر و با بخت کن قطع نظر از حال هر کس کن
زی شمع دین است بخت بخت بر آن از لذت اگر خوشتر از بخت کن قطع پیش روی کدای کن
بنا بسوزد و جز خواهی نیست جز بخت و برگی به بخت تغییر کلام سستاری این است
جان که نماند ایام زنی که کار کنه ز کانی توان بختن الله که مانده ام سر به دست
ز باقی بخت و نه زاده از حرمه عارف سخن در چه محقق ساخته بخت جنای عالم را ز کشته
همیشه را که هر چند که خود است عکله از خانه بس بخت در باز کنه قوی که دل از جان بخت بخت
نظاره این سپهر کردند بخت به منت چشم و بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
در خوف و در جا و کفر و دین بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
خودت خدای دینی نماند بخت ای دعوای عشق کرده این تو که قطع نظر از عقل و دل و دین تو که
ای غم زده از داغ و فدا بخت بر این چاک چاک غم بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
دزدی کنی و ز پاسبان این بخت دعوی محبت کنی ای دانشمند آنکه زبان این دانی این بخت
از دست خویش تا پیشانی تنوی رطبه عاشقان و سنان تنوی تا در نظر حق عزیزی کافر
در نه بخت عاشقان سنان تنوی سموره دل بعلم آراسته به سموره بی بخت پر است به

از دست خود هر چه توان گاست به هر چه از بهر بخت نماند به پاسته از کار پر زرق شدن
ببخت بقای هر برقی شدن چون زبون باشد و زانرا آست دست زلفت و بخت عشق
ای کشته براد بخت خاک سرم از کوی نویت ده بجای دایم هر جاییم تو در خیال بخت
بر هر چه نظر کنم تو در نظر کنم بخت دل فرزانه مردانه ما خانه نشود عشق جانانه ما
اندر کوه شراب عاشقی در داغ در خون بخت زنده جانانه ما ای از تو فدا و عالی در داغ و زور
ز دین تو در بخت و تو از بخت ای بهر در کوشش دوش بخت دی بهر در جگر چشم بخت
ای در بخت طاعت همه بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
در بهر بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
خوش تو هر چه بخت بخت بخت عقل و سبق و بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
در بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
کار و بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
مقصود همه بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
کود که بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
کود که بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت
بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت بخت

که که در خار غم شده زار / نام این چنین و عطر او غنچه / برش بران بود ریشه
و آینه آن دامن پاک جیب / نام جاعت که دارد و عیب / بهین جیب نیاید و کوی
بجز آب که می بیند کن / خوان چه ایده مسجد بجه / صغوف جاعت شود غنچه
چو دیش بس بزمی که دل بسته / بدان سان که چو نیت است / سغف بشف هم افراشته
سرت ز دل بر زان زایش / و در روزی چو شد از قضا مقتدا / زنده از ان پس کند اقتدا
ز ناموش دل پر آتش شود / نام او چه مصوم و عیش بود / ز نیش محراب کمتر شود
نامت اگر با پیمبر شود / بچینی تقصیر بچینی مول / براب که کرد روی از بقرول
به تکیه مجلس در شود / که فضل او اسکا را شود / چو از نبر آید بران دغل
بگرند او را چه بران بخت / زهر سمر به ان با اعتقاد / کویان بران کمره اند
بقتل و نسیم روانه / ببع و شایش غلوا دره / از بهر طایب از بهر عظیم او
زهر صف از بهر کیم او / برآید چو حایب بر حجر / کزین برادوست بهر خط
چنان کوفت و دروغ او / که طووس بکنی باغ آورد / کی این فریاده که دوش
کجا خرد و رستم و کوس داشت / اگر کس نبوسد کف دست او / ناله بریده رشت او
چنان آیدش قدر بران به / که خواهر به اندم سرشته برید / اگر عافای این قضا کند
که روزی بران جا که جگه / دران می چو خواجه / که تر کند و می محراب و منگنه
بران کی کند زینت چندان به / که خواهر سرپوش از هم در / کوبیم که کنی رستم از کفش
غلام من از دام و از قفس / اگر کوی بند بخت را دست / مرا هم چو خربرف را دست

به لعل کیش داده بود / مرا هفت اشبع دل شد بود / بخود گویم آنگاه با دیگران
چه باشد که کوی بران / اگر خود ز خود نشنم بنده / چنان بشنوم بغیر نه خود
ناز که معراج مؤمن بود / نو که که بر تاج مؤمن بود / بغفلت برآید سر انعام
ز افغان خوش نه انعام / چو از ده کان جلد افروخته / نو که که کران تنی مرد است
چو روزگار است با شکست / حضور را بنشیند دانی نیست / نو که که کرد چو رخ بر ناز
بدل بنشینش عجز از دینار / سر بر بود کار او به حضور / چه خورشید تابان سرای
ز در دل خلیش از بهشت / نماند و همیشه از غم و دشت / بنشیند یاد خیر و فروش
نیاید از ان و یک فکرش / کوبید هر سه زده اطفال من / چنان که زان نه و سالی من
چگونه زهم از غم و دام من / چنان بهیم من ازین دامن / مرا رب و استر چانه هر روز
بنایت کردن در انما خور / اگر دست ای که بندش / کاب و علف می به هر گوش
خرد و است تیاران از دست / نیاید بکف از حق بی عقب / سر سر ز بخت او به سلام
همه شکو بل بود و بسلام / مگوین ناز است لیکن بختی است / مگو کار دین است دین بختی
عبادت خود را نش چو این عادت است / حضورش مکن نام کف غنچه / ز طاعت غرض که اهل عبادت
و اگر که معصوم طاعت بی / چو حاجی راه پیموده را / و در ابر دست و پا کوده را
کسی آنگونه که حاجی فلان / دیکر که که کوبه بان / چنان در هم آید ز کفش را
که هرگز نخواهد شود یار او / همی گویش ز بر لب یار / اگر از تنی هر شود منفصل
کدامی که ندانم کوی بهتری / ندیدی کوم بر سر شتری / و از زینت آن دیران من

فصل ذوق رفت و گشت و نشین از لب محبت شریف در کش شیخ و عارف عارفی
 حلال شد ساقی بریزد که از لطف سرمدی دوران بکام طایفه ابله باشد چون
 صبح ازین زلف هم زد عشقش شوق و تسلیم زد از لوح عدم قلم سر او است
 صد نفس بیج بیکر انگشت بسته افلاک از او عشق ارکان زمین فداوه عشق
 این تعجب جنبه لا جوردی دوران و شبانی کرد کردی بنور بوستان عشق است
 هر چند که عشق در دناکت ساینی سیمانی پاک است از تحت روح بزرگون کرد
 بی دولت عشق کی در هر مرد ای عشق که پاک بزر است عشقش از عالم مجاز است
 ترانی مجرب است خاکش اکبر در ده عشق پاکش قلبی برود زبان قلوب
 کرد و من قلب او از تاب کس زادین چو درون چو از معش عشق نیست حالا
 لیکن از دست فریاد است ازون بشد ز معش پاکست معشوقی کی ز دست و دست
 بیسم دش چو در دو نیم است معشوقی کی ز دست و دست زینش بسینه مانده و دروغ
 خوش آمد بهر شهی خوش دل شست ازین مقام عشق زینش کسید بی نصیب است
 در این جهان غریب است عاقل ز عیم محبت نشیند بهم آدب است
 از نه که و عاقل سخاوتمند بر جاس و عذاب کسر از و فر عشق نکته میراند
 و فدا عاشقانی همی خواهم گویم شده بر او گذارد و زک شده خود می خرد
 ز دامن که گشت حاضر از عشق بنود خط از دوز نه تحت عشق دیده هرگز
 فدا و فدا نشیند هرگز بر دست ز جاسده مردی هرگز از دوش زاده دردی

کان کس نم ای سوده دهر از عشق نبوده هرگز بهر خاک شده را بخواند کی یار
 ایک خزان چار است این را ز غمی کران در نه عشق و کوشش در از هیچ کم نیست
 بهر محمی ز عشق است ملک ادبی ادبی عشق است هر کس که نه عاشق ادبی نیست
 شایسته ز هم محمی نیست جانی بکند عشق شوند بکسل ز همه عشق شوند
 به عشق کوی هیچ و شوند عشق که عشق از این عشق از هر چه سخاوتمندان به است
 از لوح سخن ادبی بخواند محمول زین ف ز عشق است مطبوع زین زانه عشق است
 قالی سید سیدین فی مناجاته الهی کبری لا یجبره الا لطفک و حاکم و تقوی فی نصیه
 الا عطفک و حاکم در و عشق لایسته الا مالک و ذوقی لا تقرب الا سلطان و توفی
 لا یصلیها الا فضلک و خلقی لایسته الا لطفک و حاجتی ایک لا یقصرها غیرک و ارباب
 لا یفرجه سوا رحمتک و ضری که بشد غیر افاقت و غنی لا پردا الا و ملک و لوم عشق لا
 یطهرها الا لطفک و توفی ایک لایسته الا لطفک و جهات و قراری لا یفر دون
 و توفی ملک و لوم عشق لا پردا الا روحک و توفی لایسته الا طاعت و غنی لا یزید الا قربت
 و عوی لا یبره الا صفحتک و این قلبی که کوه الا صفحتک و دو سوس صدی لا یزید الا ملک
 فی خشتی اهل الا یلین و یا غایه طول ای یلین و یا اقصی غلبه الطالین و یا اعلی رغبه الراضین
 و یا اولی الصالحین و یا امانی الخ لایین و یا محیب المضطربین و یا دفر المعذبین و یا کثر
 البائسین و یا غایت المستغنیین و یا قاضی حوائج الفقراء و یا مالکین و یا اکرم الاکرامین
 و یا ارحم الراحمین لا یستغنی عن الی و الیک تقرع و یا تهالی ان تیند من روح و صفوات

هرگزین کور شراجه نش کرد چه عیال جهان فرسش کرد ای هذای رستهای کرمان
 ای تو انا هم به پید او نهان ای تو پید جز تو پید همه ای تو پید جز تو پید چنانچه
 ای سره ازاد و از چند و چون وی قزوین از قزوین و زانیز بران ای صفت از وای و ای صفت
 ای تو عالم بقای صفت ای تو مست مطلق حرف و جود ای بر عیب و در واقع شود
 ای دبل راه هر که کرده راه و می شیبش چرخ مهر و ماه اندرین پیدای پیدای کران
 من کی که کرده راهم نه توان راه روشن من زره افتاده من بخان خود برین داده ام
 راه من هموار و روشن پیکره من خاستم بصد کوه دوره دره ما در غزل را برین
 گوشت چلبلی بر که دمن می کشند از هر که در درخت و دریا و کوه سر
 می بریم آدم از دره دور می زنند که کوه و که کمر سبیل بلب جوی و که عریض
 بکن شدت جهان که در آن بارگاه به است چه حاجت که پیدای عالم دولت صحبت آن مونس جان
 از خوشی و از بختیم بخت کس که می تواند کن و کن و کن عرصه مکن که عرک شد
 از روی کن که کلبه داری بر سر نور آینه پیش ما که دافع ناداری
 پیش ازین تن تو جان بکن عیال چند خود را از آن جدا کن جان پاک و بی خاک بسیار
 من گویم تو خود را داری خوشی را تو از فانی شناس که ازین آب و گل قبا داری
 بروی هر شب از قبا بروی که جانی است دست و پا داری و خدا که برت الله است با جدیل
 معروف ملا این فی الاخرة عذی قال لا عیبه رب قال یا احمد پیوسته خلق دنیا تو من و هم
 من صحتک متنون ان ادنی اعطی از این فی الاخرة ان عظیم مضایع این که مضایع یفتخروا

شوا و لا عجبت من وجهی و لا تمنهم بدان انکند من کلامی و لا تمنیم و معتقد صدق خدا کریم
 صنفا و قیام افی دارالدنیا و افصح لهم اربعة ابواب بید من چنانچه علم الیه بکرة و حبس من عذکی
 و بید نظرون من الی کفایت و اید معبود و بید بطالعون منها الا ان فی قیظون الا الطلوع
 کفایت بید بید و بید من علم من الوصایف و حر العین و فی ایضا یا حمد و جود از این
 من تعبد العین و صوم النهار و استغنی کل الامن و ذکر الله تعالی و قلوبهم و صدق من کرمه و حق
 خدا عطا المجهود من تقسم لاس من خوف و لا من ثقی جنة و لکن نظرون فی حکمت السموات
 و الدنیا من کما یظنون الامن با جود و کما کفتم در وصف انانی هر که شیب کشاند در حق
 کفیل من ورنه بی بی خود دل جانم بر خست و کرب این فضل از آب و جود و طوفان
 نوع و دیم در لوج سینه نشسته هر که شیب کشاند کفتم که کفتم از آن کفتم از آن که نبود
 جان در این حال ملطف ای در افتاده بام امل وی در فتنه کوه خیل
 از روی زاهدان و دل هیچ نایب بخت از دال غافل از آنکه چه آید روزی
 که کند دست صفت پادشاه باو ناید ز حال و دامت جز غم و حرمت و اندوه و دل
 پس خوشی آن است و فی ایام پس خوشی جسته ز دام امل که کند چون جهان غم رحیل
 دریند و جانی کعبه زان بر او نش رسته اش غم خسته پیش کرد حال
 روح در صفتش رفته قدیش زین در شال سلجان خوشش را برود
 سوی صوفیان ملکش بال رقص و قیام بر پیش من صفا بی کوهی کشش شوقی و مال
 یاب ایلا به عیال و به ان الریح و قدرت من زاد رحمة الله و محی سلا ابا بخت

چمن نامه خارا سر و دهن شسته کمان چکر و لغز و ز که انگش نشستم روان به موز
 همی گفت و غلبه بر خاک ز خاستم سینه اش چاک چاک چهره ز بک کل ریخته
 بدایان صرصر او ریخته طراچه میرسد از سر و پرک که از هم فرو ریخت برکش مگر
 چه میگری از حال مغی پرغ که بختش پشیمان بر زلف چه سحر که از غلت زشتان
 که بد خوانی شد و ان کلفتان شد از انش این سبزه دهنی زلف نشانی شد آن صخره که جوید
 بس عقیقه و ریغ شکفته بس از زمره آن که ناله شد ز حال و خشان موز به سر
 زشت و سر و حسن بر پرک سر اسر آنکه بر پای خوش همه زشت ماند بر جای خوش
 چه گویم که مارا چه بر سر که سیاه آید ز سر بر سر من و تازه رویان خوانی بگو
 که بدی هم اندیش میگرد عبرت شد بهیم تخم بخت محک ز هم ریخته
 چنان است کار سپهر و نیک که کارش صحت و نیک ز صبح اولی توان داشت
 و از غلبه خاک این چمن تیره است بکتاب و شکر صد گونه کل مرادش از کلهای
 صدمه بر زده و شکفته و ریخته که درین گلشن که هر روز از کلهای
 نیزه و گلشن به خاز غاری نبسته ز بهارش با غاری درین گلزار مرغ با کانی پیش
 صبر می کشیدند از دل پیش صفای دل کش که از زلفه و دانه این چمن که از زلفه
 بود هر روز بهار از غنای می از هر کل میلی دارد نصیبی گلستان محبت و خزان است
 از ان کجاست عشق جادوان من از رخا پیش فروزم که از انش برین لطمه بوزم
 بش خفته دارم آشیانه خرم نشی بجای لب و دانه منم چو شکر بر نشی نشسته

بجای بر خشم نهاده گند و زنج بریم چنانی ز نرسیت ام انش کدو
 به جای پنم چشم ناک بجای سبزه انش رویه از انکند انکون عشق برین انش افروخت
 که پیش من مرا میگردن خشت ز خاکم سبزه رویه انش آورد بر این فاجعت از دلم رود
 سمندر کشیده بر کل من لاله بود خاکستر از دوشش ال من
 سر هر که بخت حیران جهان حیرت و ام که کمان پای دل از غلب دنیا برای
 نوز بهر از غلب دنیا ای بدو کس از دین چه سرو چو خارا و خانی از این ره مرو
 مکان تر این چه بماند می چون تو را بجای در جاده ترا که خ عرت مکان داده
 با وج سعادت نشانی داده در قاف و رقت جو کشت برین خاکدان او داده است
 چنان کنی که این خاک چو کنی کنی در جانی به یکد همی چه در است منزه که پسند
 دین اب و کل چند بستم به بعضی عزیزی چه جودان کنیم چه در است چو از بندان کنیم
 بهام مذلت چو از کسبم با وج سعادت بهار و کسبم بکن ریشه حب دنیا زول
 چه ساری وطن اندرین کمال سر است کرده و رمانه بایب که زنده بهر اب کس از سر اب
 ره بل خفتن ز عقل است و با اندازان نیست عین خود چو از بیایست رفق بگو
 بیایست به پیش هم هر که چه بهیست چون کج افکاش قریض و خارا و خانی که نشسته
 ز هم بکشد بند بند منت کران شو که در دل دشت بناراج دارش رود مال نو
 پرسند ایران ز سوال تو که از ان نو از تو هموار است چو پند و زعفران خوان است
 همان مدفن را که یک کبود زده من توان گفت بر بود چه بهیست که این بهیست

محدث هم صافات الهی بقدر مستبیلین فی الاوطان اوطا خلوان زان لغز خوشه
و استقرشوا حفر اعجاز و شعاعا مضی الزمان و ولی العرفی لعب یحکک بالهضی فکان ما کان
ما غفل و عمر کدران است کرفت و زان کلین کاروان است کرفت
در اکل اجل رسید و یکن کرسه افری که عمر رفت و شکست لکنت اری که تعقیب شوق
ایمیر قهر چرخش غیش در گفت و نیکو الله با بعضی شیره شوق لعلی عن قیل بلویه
اواز و برت کانت علی الحمره و ان قبلی کانت کثیرا هموها و المائل و الابلون الاله
ولا یوما ان ترو اودان زقع و دنیا بترقی و دنیا عدا و دنیا یقی و لا مازقع
فقطوبی لعلی اگر شاه آید و حد بنیاه لما یترقی انفس الکریمه یحقی بکری
در دوشی اختیار کنی رفقا کنای ای شاه وقت چو رفت و آید قوتی که ای جلد براری
کریخ فزیت بدر قهر بمنزله نوبت بر کمری بکداری و کداری دنیا زان است مشوه و ده و سون
با هیچکس بر نبرد عهد نوبری است رو که بر لبها آید این جوم فکر که قوام در سری
ایستی که اینده خزانه از او و بگر چشم داری از او و عمر داری در دست اصل که نیست در ان اودا
بر شاه و وزیر است فرمان شاهی که بکمر ووش کمان خردا امروزمی خورده کمانی اودا
و دینان رفته و آینه و آینه و آینه انقدر مستطاب بر کمر ووش خردا خورده که از دینان شمشیر و آینه
و دست بر دست از هر کس مالیدن دولت فکری است بر کمری که میرود و خردا و چنین تمهائی بر چنین
درین دیر به عهد و عهد است دور و یک است عین شمار خلک مرزاق و قری و اکند
غم نازده الکنز اکند و دور که استند هم اواز هم که از یک کشته و سار هم

چنان دورشان امکنه ارستم که هرگز نرسیده دیدار هم با خطبه الدین الی مقصود
تج عن خطبته فسلم ان التي تحطت عذرة و تریه العرس من الماتم
فریب جهان قصه روشن است بیانی تا چه زار و یشت لبانی همان مرل است این بیان
که اکند دران لشکر سلم و نور همان منزل است این جهان همان کدوده است ایران از سیاه
چه خوشی گفت جسته با تاج کج که یک جو نرزد سرای سنج
و ان امر و دنیا البر همه مستحک مناجیل غور با این لیل عاکف و بناره
نفسی ترشغان للاحار طوی الحیره از امنی لقصیرا و البیر لکان کاغذ
و العیش یلقب بلوره و الصفر فیه مختلف الکرار ان الدین نوا میشد او نشد
یعنی علی الفاکت ابجاء سلوا الفاره و انیم فاصحوا متوسین و سید الاحبار
که گویا دیر هم عا اعدائهم و نوسه و اعدا بغیر دثار و الدیر یجلی عا اعدائهم
لا بد من صبح الجبل است بی برده و بگردد روزگار دل برینا در نرسیده و بگردد
ایکده منی نطقه بودی در جرم وقت و کز طفل بودی شیر خوار مدینه ای که رفتی تا بیوغ
سر و بالا نشدی بیمن عذار هم چنان نامرد نام اورشده فارس صدای و مرد و کوا
ایکده بودی بر قرار خود خانه و آنچه بینی هم خانه بر قرار و روز و دینش کشف نازش
خاک خواجه گشتی و کاشی خوار کل کجا چه پشک باغیان و از چند خود زور زدن
ایستاد چنان می بگذرد تخت و تخت و لمر و دینی و کرد نام سکوا که بانه زادی
بر اکر او نه سرای از کفار روح ملک الدین بغیر الذی غدت و کورت من بعد الامور

میردم که این چو میغ از آمدن ادا زین رقت دروغ از آمدن با چنین غم که پیش ازین نیست
که بختی در بختی حرف نیست بر خاک که ز غم نمی میرد گفت مجنونش که این که بخت
گفت چشم از دم فلک مانده زین جوانی که ز خاک نه گفت خود را که او را خاک نیست
او کونی غم و جوانی پاک نیست بهر خرد و زاهی میکند
مست و عقل چون بختی که در قربان و میرز و پیر و بخت بزرگ گفت که فلان
گفت دنیا و غمت حوازه پی آتش غمت آتش غمت غم و غم بر او در جوی سب
زبان خامه سر از نشیب جوان و پیری بدست و دی نه آن دی که باشد به پیش پاد
از آن جرمه مانده آن زور را بهر صاف عمری ایم بر که آن جوانی که ز خاک نیست
که آن عروسی است سر پرده بوده در زیر خاک صبر کرد چون پرده ن پاک
بان که فلان نوحه کرده است برایش نمی آید از زنده است که آن رخ ن پرورش
چاین زان چن رخ روشنی اجل بر من خاک ن بخت چه کل ناز که اندیش ن ریخته
باید بران زنده بگریستن که با حرد و پیش زیتنی اگر شیر ما از دانه ن روز
سرانجام خواهی شدن صبر اگر خواب در امیر اجل زمانه نیاید ز بر اجل
چرا خفته خیز و کباب که خود در پست خوابد از دریا زان خاک نهاد
که فرشته این خاک که این چو بخت همه شمع مجلس غم و غم چه بخت پس آورده به به روز
همه روز در بستان یارم چو کله شکسته به یار هم در بقا که این دیده خوش نشان
می چیده اکنون از این نشان که نیست زان غم که می من و غم که فرشته یار نامه

دری که پرده نشینان را ز بر خسته جا که نماند به بران خاک فریاد کردم بس
چون بماند صدا از کسی که شسته جان شده که کوی نبرد رود نر آمده چون رفته رود
از سره که تازه کرد و کسب نه بخواهد و بید از کلم فقر چکان در هم و بهر
که ششم بر خاک بسیار کسی که ناز که از غیب اندازد بایند و بر خاک مانده
در آن که بجا بس او را بر و بر کل و شکسته نوبهار بسی تروی ماه و او در بخت
باید که خاک بخت پس از بخت کل و بهر بخت نشسته بیکه دوستی
جان و دین و غمی نوزد سر از کبر بیکه چون بخت و یار هم تا بختی زمان
که بر در و درستی امی بستان بی اجل بر او در جیش با غم و سریش ایم عیش
بهانه پیش او را در دین شکسته بگوش پس از نده ناز که خواند بایشان آمد دراز
همی گفت با خود از خنده پس از ناز که پیش بند کرد که روزی پس از ناز که غم نیست
از روی عداوت باز روی ناز که بختش کلونی دواز خاک که در جاده پیش اندر خاک
در چشم جهان پیش آمده ز در فکرت دور پیشان زجر زمانی سرودش خال
که در دست و سر نچه از نده جدا کرده ایم پیش زنده چنان بر او حجت آمد ز دل
که درشت بر خاک که از کبر پیشان شده از کده غمی بغیر و در ناز که کوبش و نشت
ملک شادمانه برک کسی که صفت نامه تو را هم بسی زدم پیشه کروز بر قل خاک
چو می آمدم ناله در دین که ز ناله را کرده می هست که چشم و ناز که و روست و
سکندر که بر عالمی که داشت در آن دم که فرشت عالم که نشت نبودش جبر که او عالمی

چندی این کاف و بسند دل کوبسته زان بیدت کند دل برادران کسری حکمی گفت
 این کاف بیدگشت و گشت بنال بکشت بقا خانه ارادری بود و دراز بهوش
 بنیغ و لهای فرزانه کوش دل در دمندی ز خود شاک و طبعی کجی خانه ابا دکن
 شنیدم کجی عارف پاک دل بچشم پرده زخت کافنی زکل که چون زهر خاک ابروین زشت
 چه حاجت به کافنی کاتب و کاتب و فی حدیث ابی ذریا باز آن اهل الورع و الزهد فی
 ادبنا هم اولیا الله فی حق و عمدت ارشاد خیا عتد الله فی یکدل الله و از هر دنیا
 عتد الناس بیکل الناس و فی الحدیث العلوی الدینا نطلب لکنه اشیا العقی
 و العز و الراحة فنی زهد فیها عز و من قنع بسعفی و من قیل سعیه استراح و روی بسید
 الرضی فی نوح البذلعة عتد فی کلام طویل ان قال من عظمت الدینا فی عین و کبر مقتها
 فی قلبه انما مع الله فانقطع الیه و صا عتد الیه و الله کان فی رسول الله کاف ملک
 فی الاموة و دلیل مع ذم الدینا و علیها و کثرة تم و دنیا و دینا و اذ اقبلت عظامها
 و طشت لغيره انما فیها و عظم عن رضا و عتد و روی عن زخارفها و ان ثلث شئت
 بوسی حکیم الله اذ یقول رب انی لما نزلت الی من خیر فیر و الله یسئله الا بخرایا کله
 لانه کان یکل بقله الدین و لقله کان خضرة البقل رزی من شریف صفای بقله لانه لم
 و شذب لحد و ان ثلث ثلث براد و صاحب الامیر و قاری اهل کج و لقله کان
 یعمل صفای اخر من بیده و یقول لحد انکم یفین بها و یکل و فی غیر من شرفها
 و ان ثلث ثلث فی عیسی بن مریم و لقله کان بوسه و عیسی الحسن و کان اولاده بخرج

بیت در این کاف و بسند دل کوبسته زان بیدت کند دل برادران کسری حکمی گفت
 این کاف بیدگشت و گشت بنال بکشت بقا خانه ارادری بود و دراز بهوش
 بنیغ و لهای فرزانه کوش دل در دمندی ز خود شاک و طبعی کجی خانه ابا دکن
 شنیدم کجی عارف پاک دل بچشم پرده زخت کافنی زکل که چون زهر خاک ابروین زشت
 چه حاجت به کافنی کاتب و کاتب و فی حدیث ابی ذریا باز آن اهل الورع و الزهد فی
 ادبنا هم اولیا الله فی حق و عمدت ارشاد خیا عتد الله فی یکدل الله و از هر دنیا
 عتد الناس بیکل الناس و فی الحدیث العلوی الدینا نطلب لکنه اشیا العقی
 و العز و الراحة فنی زهد فیها عز و من قنع بسعفی و من قیل سعیه استراح و روی بسید
 الرضی فی نوح البذلعة عتد فی کلام طویل ان قال من عظمت الدینا فی عین و کبر مقتها
 فی قلبه انما مع الله فانقطع الیه و صا عتد الیه و الله کان فی رسول الله کاف ملک
 فی الاموة و دلیل مع ذم الدینا و علیها و کثرة تم و دنیا و دینا و اذ اقبلت عظامها
 و طشت لغيره انما فیها و عظم عن رضا و عتد و روی عن زخارفها و ان ثلث شئت
 بوسی حکیم الله اذ یقول رب انی لما نزلت الی من خیر فیر و الله یسئله الا بخرایا کله
 لانه کان یکل بقله الدین و لقله کان خضرة البقل رزی من شریف صفای بقله لانه لم
 و شذب لحد و ان ثلث ثلث براد و صاحب الامیر و قاری اهل کج و لقله کان
 یعمل صفای اخر من بیده و یقول لحد انکم یفین بها و یکل و فی غیر من شرفها
 و ان ثلث ثلث فی عیسی بن مریم و لقله کان بوسه و عیسی الحسن و کان اولاده بخرج

باللیل القمر و ظلاله فی اشیاء شارق الارض و صفا ربها و کلمه و یکانه ما عتبت الارض
 للبهائم و لم یکن لارزجه نفعه و له و له یخزنه و له اهل یغنیه و لا یطعمه و لا یسکنه و لا یجعله و
 خادما و یراه و ان ثلث فانی بنیک الیطیب الیطوب فی فیة امه لمن تانی و عزاء لمن
 تعزى و لما یرجع من غزوة صفین فاشرف علی القبر یطهر الکوفه قال اهل الدیار
 المرحسة و اهل المعقرة و القبر المظلمة باهل الغربة باهل الوحدة باهل الوحشة یا
 انتم لنا فرط بقی و نحن لکم تبع لاحق الله و فکنت و الله الذی و اج فقد کنت و اما
 الاسوال فقد فتمت یا اخر ما عتد فاجزا عتد کم ثم انقضت الامور فقال الله لاذن
 لهم فی الکلام لا یخبروکم ان خیر الیاد القوی
 هم بر من جنیه و هم بر من الکادون کج کج فی کل شئی و الله ملک شیهه ما یکنی کل شئی
 در هم کجی رستم زنده که کجی در زمانه زمان هم زنده باطلایق ما موافق شد مزاج
 هم ملک را با کجی که در برشده قران بوده بود از زمین بکجی باری میرو
 و عزیزان زمانه زبر بوده هر زمان تا بجز من خاریابی بر کلاه یزد جسد و
 تا به امن خاک منی بر سر و شیدوان من کان لایط الزاب یجده و ط الزاب
 باجم الخد من کان یکن فی الزاب و یخنه شبان کان بغایه البعد لو تغیرت
 للناس طباق الثری لم یعرف المول من العبد ابن الملوک الی کان من منعمه
 حق صفای بکاس الموت سابقا کم من یکن فی الی فاق قد عتبت امت خرابه
 دار الموت ایدها هدی من ازل انعام عتد تم فی تحقیق صفین نفس ماله خطر

صاحت بهم يا مات الدهر فلقبوا الى القبور فلدغوا ولا اثر شئ منكم كجثثه فرح فرشت
 بر جثته برينك زشت برين جثمه چون باس دم زدند بر جثته بچشم برهم زدند
 اگر چشم عالم بودی در دوز و لیکن نزدیم با خود بگو چو اول دین کار دانه نیم
 که داران بر جثته در بریم یکی امروز که مران چینی دیگر اول از جاده ریش
 روز که چند بشش با بخور خاک مغرور خیال اندیش فرق شاهی و پندی برخواست
 چون قضای نوشته پیش پادشاه افک مده بگفتند نماینده نو اکثر از درویش
 لم لا اخرج علی نقی و اند بها واقطع الدهر بالمشکار و کان فی مکرها مضطهدا
 کان فی برول الموت یطینی کان فی بین الابل متطرکا علی القراش و ابیدیم تعلینی
 و هذا انو الطیب لیل الحینی و لم اری الطیب الیوم نفعنی
 انوی که ایام جوانی طیش دین تازه بهار زندگانی است این مرغ طرب که شایش دل بود
 خود هیچ ندانم که کی اندک شد و ذی الحیث القدسی ان حبیب ان کن ادرع الناس فانه
 فی الدنیا و ارفع فی الاخرة فقال لا اله الا فی ازهر فی الدنیا و ارفع فی الاخرة فقال لا اله الا فی
 خدم الدنیا خفا من الطعام و الشراب و البس و لا تدر فی شئ من الدنیا
 و اوم علی ذکر فی کیف اودم علی ذکرک فقال بعمدة عن الناس و غلبت للملو
 و الحاض و فراغ حیک و بکنت من الدنیا احمد لا ترین نفک حبس البس و الطیب السلام
 و لیکن الرطی فان النفس اوی کل شر و هی رفیق کل سوء تجر الا لاعة الله و هی تحرک
 الی مصیبة الله و دریده تحقیق سر است جهان بر سیل فاش جاید است جهان

اوچشم خیال و خواب در بند و پهن کردی یقین خیال و خوابی است جهان پنجه روی که
 دین توده خاکست وطن است بختش بود اچیزی دیکت هرک طوطی ریح
 تو را سدره نشین رند بهر شکوشت بسته دین تیره قفس تا به صد سال
 و کر زین همه فغان جهان از نواد بود از را که بانه یک کی بخر باش
 که دنیا که زان است ایدل خیر لکن خواب که بخر است ایدل شمع شنبلی
 که سر از حبیب زین بر دارد حبس عمر کن خوشی پسر است ایدل بهریت از
 برکت بخت که مید از دل خال مسکن رخ سیمبر است ایدل وقت در باب
 کس کار سرمایه مولک نقد در کار که کوزه کال است ایدل
 و در دنی که دیت از ارا که خیر جده زده فی الدنیا و نفعته فی الدین و بصیرة بعور نفسه
 و فی حدیث ابی ذر یا ابا ذر ما ز عجب فی الدنیا الا اثبت الله الحکمة فی قبه و انطق بها
 سانه و بصیرة عیوب الدنیا و دواها و اخرج منها ما الما الدار السلام و فیها ابا ذر
 از ارایت خاکت قد زهد فی الدنیا فانتع منه فانی علی الیک حکمة خلقت یا رسول الله من ازهر
 فی الدنیا قل من لم یس المقابر و البس و ترک فضل دنیه الدنیا و اکثر ما یقی علی ما یفیع و لم یفیع
 عند من ائیمه و عده نفی فی الموتی و فیها ابا ذر ان الله تبارک و تعالی لم یرح الی ان
 اجمع المال الی المال و لیکن اوجی الی ان سحج جدر بک و کن من است جدرین و عجب
 بکنت حتی یاتیک الیقین یا ابا ذر ان الله البس الغلیظ و اجلس علی الارض و لیکن اصابعی
 و اربک انما یغیر سرح و ادرک خلقی فمن غریب عن سنی فلیس منی یا ابا ذر حب المال

والشرف اذ لم يزل من ذنوبه صابرين في درب الغم فانما رافعا حتى ايقظنا في الدنيا منها
الى ان قال يا ابا دؤوب لظايرين في الدنيا الراغبين في الاخرة الذين اتخذوا الدار الآخرة
دارا لهم فاشركوا بها ما طيبوا ولا اتخذوا الدار الآخرة دارا لهم فاشركوا بها ما طيبوا
حشر الاخرة العمل الصالح وحشر الدنيا المال والبنون ان ربي اخبرني فقال وعزني وجلالي
ما درك العبادون ذلك الجاهل وان لا ينزلهم في الرقيق الا على قصر الاكثر لهم فيه اصدق
قلت يا رسول الله ان المؤمنين الكيس قال لهم الموت فلو ارجعهم لم يستعدوا يا ابا ذر اذا
دخل المنور القلب الفسح القرب واستمرس قلت فما علامته ذلك يا ابي انت واني يا رسول الله
قال الله اني اذا ركنكوا والحق في عن دار اكلوا العز والاعدا للموت قبل نزول وفيه يا
ابا ذر اكتب ان تزل الجنة تحت قدمي ذاك امي واني قال فانصر من الدار وحمل الموت نصب
عينيك وسمي من الله في الدنيا قال قلت يا رسول الله فليست من الله قال قال ليس كذلك يا ابا
ولكن يا ابا ذر ان الله ان لا تسمى القاب والابلى والجوف وادعى والرهس وادعى ومن اراد
كرامة الاخرة فليست من الدنيا فاذا كنت كذلك اصعب ولاية الله وفيه يا ابا ذر والذي
نفس محمد بيده لو ان الدنيا كانت تعدل عند الله جناح بعوضة وذا باب ما سقى الكافر منها شربة
من ماء يا ابا ذر الدنيا ملعونة ما فيها الا لمن ابتغى وجه الله وما من شيء يقبض الى الله من الدنيا
خلقها ثم اعرض عنها فمخطاها ولا ينظر اليها حتى تقوم اهلها وما من شيء احب الى الله من ان
الايمان ببركته ما امر به الله قال قال رسول الله لا يكذب الرجل رجلا ولا يصدق رجلا ولا يصدق
لا يبايع من اكل الدنيا در صدود ريكي بيوته بيوته سال ودر كوي كوي ودر كشت

در كوي ودر ريكي بيوته بيوته جابر شمس ابي از طرف داشت گفت اي ابا ذر ان الله قد
كاه حبيب وبعيد من طيبته قائم وقدره بها بهج وشمس كوي وكنان كرم ما بعثت
كشتار يا ابا ذر يا ابا ذر يا ابا ذر يا ابا ذر يا ابا ذر يا ابا ذر يا ابا ذر يا ابا ذر يا ابا ذر
از نماذج كشت از ما كشت ودر كوي ودر كوي بر كوي كشت ودر كوي ودر كوي بر كوي كشت
حتى ترند في الدنيا وعن ابي المومنين ان قال من اخوان الا تعلق على الدنيا الا في الدنيا وفيه
ان القلب اذا صفى ضاقت به الارض حتى لم يبق في الكفا في عرس سيدة استجار وزين العباد ان قال ان
الدنيا هذه كلفت به برة وان الاخرة هذه كلفت تقبلا لكل واحد منها من كلفوا من ابائهم
الاخرة ولا تكونوا من ابائهم الدنيا لا تكونوا من الايدي في الدنيا الراغبين في الاخرة الا
ان الايدي في الدنيا اتخذوا الدار الآخرة دارا لهم فاشركوا بها ما طيبوا ولا اتخذوا الدار الآخرة
دارا لهم فاشركوا بها ما طيبوا ولا اتخذوا الدار الآخرة دارا لهم فاشركوا بها ما طيبوا ولا اتخذوا
اشفاق الى الجنة يسمي من الشهوات ومن يغنى عن الدنيا رجوع عن الشهوات ومن زهد في الدنيا ما
عليه الصائب ان الله ان لا تسمى القاب والابلى والجوف وادعى والرهس وادعى ومن اراد
كرامة الاخرة فليست من الدنيا فاذا كنت كذلك اصعب ولاية الله وفيه يا ابا ذر والذي
نفس محمد بيده لو ان الدنيا كانت تعدل عند الله جناح بعوضة وذا باب ما سقى الكافر منها شربة
من ماء يا ابا ذر الدنيا ملعونة ما فيها الا لمن ابتغى وجه الله وما من شيء يقبض الى الله من الدنيا
خلقها ثم اعرض عنها فمخطاها ولا ينظر اليها حتى تقوم اهلها وما من شيء احب الى الله من ان
الايمان ببركته ما امر به الله قال قال رسول الله لا يكذب الرجل رجلا ولا يصدق رجلا ولا يصدق
لا يبايع من اكل الدنيا در صدود ريكي بيوته بيوته سال ودر كوي كوي ودر كشت

همان بکانه این خط خطرناک ز جوف شک نیستیم بر خاک بگویم از برای خویش بیکار
که بر ما کس که بد چینی دار نشینیم که افلاطون شب و روز
بریده است چشم جهان سوز برسدند از او که کینه بد چهره بکشیم چرخ می بود و کزیت
از آن که که جسم و جان دهم از هم خورده اند از دیگر که باز جدا افتادند گشت از گشت
هم که هم بران روز جدا باقی جان توانی بر افکند اما کی شمرند شک بر خاک
مکوبیم که چون توان رفت از خود و درون توان برین زین صمد او شده
که از خود بر افت ان چنین که شک و دل و فرزند و زور و در همه گشته با تو تاب کرد
روشنی هم مان غنای تو بناید بکس و شک با تو رفیقان صمد زارند
ز تو هم بیک برای بزرگد برکت و زنده که در جواب هست تو با خورشید هر جا که هست
ازین هست خیال کاروان زن عن لبان علم بر کاروان چو عیس فرود کنی زین تن
بان در پای کاوان خوشی چند صمدی چون زندان سرایت که بسته بگوش از دانی است
چگونه غنای منو عیش ان مرد کدوم با از دانی بپیش کرد بکلی در چه بدست عقی جوی
که غل بر کردن است و کد بر پانی چه داری و دست ان کی در برین بر شتر کمی بید سپردن
ب بگو که گفته این است بصد زاری گفتم ز زنی که از نام زمین را با ز جوی
همه خاک زمین بودند کوه که همیشه و افروزدون و شک همه در خاک و شک و شک
چگونه باین که در خواب و شک از نام کین چه در پی پاکست که بدی کام اینا که کس و کس
که بنام شیشه بکشت چش شکستین تا چه حسن خیزد است جهان باین تا چه خرم گشته است

اگر دهان شکست که عجب نیست سرانجام وجود الله عدم نیست چش از جهانی کان برگرد
چهار در و زمین کان در گرد و زنی را که چینی نازد چش کند روزی زمانه چار چش
بیا بر که و دگر که فروزی بیا دیش بود به ناکه روزی و به پستانه و عاری ندارد
بجز داد و ستد کاری ندارد ز خود بگذر که باین چار پونه نشانی است ازین غنای
کل و شکستین درانه نرنگی که از شکست است اول ای در کل و درین شک و درین کل مرد
شکل بر کل نمند شکست تو که خبرت بین افتد نه چندی باری طرف نه خواند
چنین است نه خط است بکشت این کلاب تخ بر شین شکست زن
و فی آخرت الزی و انقل نور الحاکمه الموع و السبعه من الله الشبع و الفقه الا الله الطبع
حب السکین و الله و منهم و قال لا مغیرة القلوب کثرة الطعام و الشراب فان القلوب موت
کلا روح اذا کثر علیها الماء و قال لا تشبعوا فطعم نور المعرفه من فلو یکم و من بات فی شقة
من الطعام و الشراب بیت الحور العین حوله اندون از طعام خالی کن نه در راه نور معرفت
این از شکست بعلت آن که پری از طعام یعنی و عتبه انقل باین معبود اندرین رکب حتما
و آنچه امن ترک ابدال فطیلت از پد فانی و شکست مجایای الله به المکد و بقیل صلیک و وجه
و بقیل صلیک باین معبود باین من بعدی اقوام بکلون طبیب الطعام و الودنه و بر کبریت
الذواب و بنه نمون بزیته المرئه زوجه و بنه نمون ترجع الی الله و زبیه شل ذی الملوک
ایجاد برة من فطوره الله فی اقواله انش ربون القنوت و بکلون بکعب را بکلون
الشروات تا بکلون اجماعات رائد و من عن العتات متعرون فی العذوات بقول الله تعالی

فكف عن ابدنهم خلف اضاعوا الصلوة واتبعوا الشهوات خرف بقرن بني اسرائيل معبودهم كشمل
الدغلي زهرتها حسنة وعلوها سر كلهم فاحكمه دواء واعلمهم دواء لا يقبل الدوا افلا يتدبرون
القرآن ام يحسبهم افعالا الان قال يا ايها الذين آمنوا لا تتبعوا الهوا فتمت لهم الهوا والذين
وتهمهم بطونهم اولئك شر الناس

رائد لم يسمي سمند جانب كروى سمند ما دلى سمند بندي اين فاكه لان خواج جوف اهل
بود كبر و شش اهل تاكد و سر كنه بندي اين استن ومن الصادق عليه السلام ان الطين
يطبق من كنه واقراب يكون العبد من الله اذا خفف بطنه والنفق يكون العبد من الله اذا
استعبطه وعنه الطول كمن جفا في الدنيا اطولكم حرم يوم القيمة وعنه ان الله يغفر كنه لكل
ومن البرية ما من شئ الا يغفر له من طين مخلوق ومن البرية ما من شئ الا يغفر له من طين مخلوق
من خيرة الله ايام حتى يغفر له سبيله واعلم يا اخي ان المؤمنين فضائل كثيرة من حسن الخلق والقيام
بالافعال وفضائل الاعمال والايضا ويجمع كل في نفسه واحد لكن ليس بعد العلم والايان خصلة اشرف
واجل من الزهد والرفقة في الافرة وذلك ان الزهد انما هو ترك فعل من حكمة الدنيا وترك
شهوته والرضا بعقل القناعة باليسير الذي لا يشتهه وهذه فضيلة خصال كثيرة من حسن
الخلق وفضائل الاعمال وجميع الفضائل وهذه الزهد المرغوبة في الدنيا والاخرى على طلب شهاها
وهي فضيلة بعد مساري كثيرة وفضائل دينية وخلق روية والافعال خيرة واعمال حسنة وان من
فضائل الزناد وعلاهم وشعارهم فقه الكمال وترك الشهوات وروى عن النبي انه قال جوعوا
ففسكم يبرحكم الى الله ومن خزايا الجحيم ان الله ان يكون الجحيم والجوع جوعا وحفظوا زكوا

واجل بقايا اقل زمانا واحق روبا وحقق نقيا واحدا بصره والطف فزا واجل للعلم واسرع حركة
واسلم لطيفة واجل زمانا واسرع مواساة واكرم خفا واعلم بان لكل طرفة فرفة حسنة فربا زون
بما من غيرهم وان من احدى علامات اولياء الله وعباده الصالحين ان يصنعهم من الدعاء اليه
بالترهيب في الدنيا والرفقة في الآخرة التي هي كبريان لو كانوا يعملون ويؤمنون بهم الصلوات ببرار
المية والمعاد وجد من الاجار السيرة والشارع الوالية ومن علامات انهم لا يذكرون في
مجالسهم وفضائلهم احدا الا الله وما هم راجعون اليه ولا يفكرون الا في صنوعاته ولا يظنون
الا في خلقه من حبه وحقه الغامرة وجميع الآيات ولا يعملون علة الله ولا يجدون احدا
الا الله ولا يرجعون الا الله ولا يرجون الا الله ولا يسئلون الا الله ولا يجدون سواه
وهم من خشية متفقون وكل ذلك الصفة ادا بهم وحقق اعتقادهم في ابرهم وشدة ابرصا بهم
ولذلك العظماء اليه من الفتن واستغفروا بما في عن الخلق وباركوا عن المذوب والصلوات
عن المصنوع والسبب عن السباب والهم شراير المؤمنين عيسى عليه السلام بقوله ليكن من
زاد هجر الدنيا بانه ان ادوا عنها تعلقه بل كل الدعاء والهم شراير المؤمنين عيسى عليه السلام بقوله ليكن من
احد في الزمان نعت رجال كادوا يكونون انبياء من قرة النفس والتميز والمعرفة والخلق من
هم يرب اجمل من امتي فقال الله تبارك وتعالى يا موسى شك انت امة احمد ولعله اشير اليهم
بقوله ان اثم اوثنا الكتاب الذين صطفينا من عبائهم فخيرهم في لغة ومنهم تقصد ومنهم
سابق في طيرت بؤن الله ذلك الفضل الكبر وقال تعالى الا ان اولي الله لا خوف عليهم ولا هم
ولا هم يحزنون الا عزة ذلك وهو كونه هم المستشهون بالعدالة في افعالهم وخطاتهم وسيرتهم

من ترك الشهوات الجمانية وعواصمهم من المذات المحسنة المكونة في جبلتهم بلا منقح عهدها
بعد القدرة عليها مع شدة مجاذبة الطبيعة لهم اليها فيكون بها حقا ومنهم وغبية شديدة وكثيرا
الشدة في الرضا والحب والرضا لله تعالى لغة الهوى وصل ثقل القيد على النفس كل ذلك
طبيعا لمضات الله عز وجل وثوقا اليه وحلا لا يبره في ذلك جزاء ولا شكورا ولا نعيما ولا
جنا ولا تقودا اقتداء به ليتبعوا المرسلين والكاملين المكملين فلا يجرم انهم في دار الدنيا لمكة
بالقدرة طوعا وشرهم كحقيقين الذين يتقيدون بها أنفسهم القديسة المظلمة وارواحهم
الملكوية اللامهوتية يستجيبون بالتبديل وسائر ذكر الله والتوجه اليه وتفضل القرب والرفق
لديهم فلا يجرم انهم في دار الدنيا كانهم ملائكة بالقدرة فاذا رقت نفوسهم رما كانهم
ملائكة بالفعل وعنه قضي ارواحهم فيزل عنهم الملكة اذ لا تجوزوا ولا تحزنوا والبشر والجن
التي كنتم توعدون ويحذر الذين ترقاهم الملكة فحين يقولون سلام عليكم اذ دخلوا الجنة كما كنتم
تعملون ويكلموا بطيبات يتبعها النفس المظلمة ارجعوا اليك راضية مرضية فادعني في عبادي
وادعني جنتي ويقول بليت تومئ عليون يا مغفرة لي بجلي من المكملين والملكسة يظنون
عليهم من كل يسلم عليهم بغيرهم فتم عقد الدار وهم الذين سمعوا الله عز وجل اولاد الله
داوود النبي واولاد الانبياء وقال تعالى في حقهم لا يسئ ان يجادى ليس لك عليهم سلطان
وهم المفلحون وهم المفلحون وهم المفلحون وهم المفلحون واليه يمشون واليه يمشون
لهذا قالوا اولاد الله اهل الجنة قال بل انتم صهيروا اولاد الله اهل الجنة قالوا من هم
ما يروى الله قال قمر يكونون في اخر الزمان يؤمنون به ولا يرونه ويصدقونه ويتبعونه طوعا لهم

والله يمشي راجعي في وصيته واسم من ربه قال لم عليك الطريق الحق واياك ان تخرج ووجهها
قال يا يروى الله ما اسرع ما يقطع به ذلك الطريق قال الطريق في العواجر وكسر النفس عن لذات
الدنيا يا اسمة عليك العجوم فان يهرب الله الله ليس شيء احب الى الله من يركب فيم الصائم
وزنك الطعام والشراب فان سقطت اسمة منك الموت وطبقك جلعك ولكبك ظمان
فافعل فانك تركت انك اشرف المنازل في الاخرة وكل مع السنين وينفج الملائكة
بقدرهم او ملك عليهم ويصنع عليك الجبار واياك يا اسمة دعا لكل كيد جالعة فاذا العجوم
العرفوا الجلود الموقلة يا اسمة ان اقرب الناس الى الله يوم القيمة من قال عز وجل و
عطية في الدنيا الله بهم العزبة الا خفيا ابرار الذين اذا سئدوا لم يعرفوا واذا اغتوا لم يفتقدوا
لغيرهم اهل السموات ويخفون عن اهل الارض يساق اليهم بفتح الارض وتنفذ اليهم
الملكسة تنفخ الكس بالدينا وتقوموا بخرج والبطش ليس الناس بين الغياب والميتة احسن
واخرش الناس الوطاء اخرنوا الجبابرة والركب ضحك الناس وكبروا يا اسمة الا لهم
الشرق لا يروى يوم القيمة ودوت في ايامهم الموقلة يا اسمة اذا رايت اعدهم في قرية قائم
ان الله ان لا يهلكه ليعذب الله قوما منهم اعد الله منهم يا اسمة فاعلم انهم صهيروا
واياك ان ترحبهم فبذلك قد كنت قهري في الدنيا يا اسمة ترك القوم اكل من الطعام
والشراب طيبا لفضل في الاخرة ولم يكن يلبوا على الدنيا كتاب الكلاب على الجيف اكلوا
العلق ولبوا الكلى رايهم شعرا خيرا اذا انظر الكس اليهم ظفروا ان بهم داء وبه بهم من داء
وظفروا انهم قد خولوا ولكن خالط القوم حزن عظيم فليس الناس ان قد زجت عقولهم وادبوا

२३३

کتابخانه عمومی
موزه و مرکز اسناد
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

[illegible]

عالمی جامعہ اسلامیہ تعلیم و تحقیق
اسلام آباد

[illegible]

ای خدا خیرم دل دیرینه خلوت در گوشه دیرینه نباید دیش جانانه سرگشتم ناکستانه
 گوشه خواجه باید برای زبانی خود کشم بدم برای دامن کوهری بزمی تا بگویم از این دمی
 ناله از بخت نشینی صحت شریک از این بخت نشینی صحت شریک از این بخت نشینی
 دور از این خردم نهادم دور از این بخت نشینی صحت شریک از این بخت نشینی
 غوغای و دریا بگویند جان در جهان روزی آسوده جان نشینان دور از این
 گروه دیوار زین نفس سوزان خدا را انفراد از خدا انفراد از خدا انفراد از خدا
 بخش طلب است بر خاک و خاک نشین خجسته بپسیند چاک زنده هیچ بخت نشینی
 به کج خیزد به نصیبش که او را از این بخت نشینی بخت نشینی در این راه نیست خدای
 بخت نشینی جان فدای کند چندی روی تو یار می دارد بخت نشینی در کوی تو جان مراد
 فدای آن زبان گویم تو کرد در دمان جان بخت نشینی در این بخت نشینی بخت نشینی
 بگویم یارب جان فدای آن دوست از این بخت نشینی کان بدست سحر کرد بخت نشینی جان فدای
 خاک آن بخت نشینی بنمیش در حضرت تو ایستاد ای خوش چمنی که آن چنای دوست
 وی مبارک دل کمان دانی دوست دیده دور از بخت نشینی دور باد سینه به مهر او دور کرد
 سینه که دانی شعله ای است مرده بشده مرده را کورا کورا زنده ان بشده که از خود نشسته
 در وجود زنده بپسیند در دمان بپسیند در دمان در دمان در دمان در دمان در دمان
 است خواجه هر کس را دوست زنی بود در راه دین آن نیست شوق بید در دمان بپسیند
 در دمان بپسیند هر که از شوق ایستای بود مرده بپسیند که از آن بود

ای در میانه سینه پر درد کو بازمان ناک نشینم زد کو مانه ام تنها ایستاده ای
 دل پر از از این بخت نشینی ای خدا کوهری تا صحت صحتی داریم اندر خلوت
 بخت نشینی و دیرانه تا بگویم از بخت نشینی سوز جان بخت نشینی بخت نشینی
 مجبور را از این بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی سوزانه از بخت نشینی بخت نشینی
 سوز جان در میان بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی چون شود آتش از شوری سری
 سوزانه از بخت نشینی ای خوشی آن خنجره بخت نشینی بخت نشینی سوزانه از بخت نشینی
 ای خوش دقت لباس بخت نشینی و آن بپسیند بخت نشینی ای خوش حال بخت نشینی
 سینه ای بخت نشینی و دمان بخت نشینی ای خوشی آن دمان بخت نشینی ای خوشی آن سینه ای بخت نشینی
 ای خدا خیرم سر بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی ای سوزانه از بخت نشینی بخت نشینی
 افروز بدست و بخت نشینی عشق نبود کیمی بخت نشینی در دمان بخت نشینی در دمان
 مر جایی عشق بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی مر جایی بخت نشینی بخت نشینی
 عشق نورانی روح افزایی ای خزون از بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی
 بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی
 کل زرت از بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی
 ای تر از این بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی
 از بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی
 عقول از بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی بخت نشینی

همه ازین بنی اندر وی بوز من یکدم دردم جز بترست غیر و یار شیرین کار نیست
 سالها نغمه نغمه منی لاف عشق استنایان دادم کجوه قاف عشق از غم دردم وجود از سرشته
 این چنین ساخته و خورشید سبز از غم دارم چاک چاک از سبک دانند از آفتاب سبک
 ای جویان طاق و بهر شمع عقل در مرد دل و بهر شمع ای رفیق ازین بخت دور دار
 در کیم بهر ستم معذور دار ای رفیق چون دلم بهشت نیست هر چه گویم جای گیرد و در نیست
 ای رفیق یکدم بری کنی بهر من بر دور و بهشت کنی طبع بزمی نو بزمی طور خوشبخت
 سعوی برید او دور و بهشت ساقی بهر خدا آید بهر ساقی بهر چنانچه بهر
 آب بی لب آتش ده آب آتش از نو رفیقان آتش آتش ده که سر ای وجود
 هیچ که از نو آتش زود آتش و زنی از نو آتش آتش ده که درین آتش آتش
 آتش درین دن ای تنی که رختم از اشتیاق سوزان ساقی بهر که جان تو ده
 خنده از نو بر تو ده بهر پستان که بزم از غم از سر جان و جهان بر سر کسم
 ای خوشا که بهی و طوفان در دلمای زار زار بهر بهر ساقی بهر که سان دل مرده ام
 آتش درین کفن که فرود آمد زین پس در راهی که کشت عجب بهر که در راهی که کشت
 دل گرفت از این جویان کفن ساقی بهر که کفن کفن طول از نو زنی که بزم بزم
 بزم در نه فارغ از غم جهان اینی بهر که بزم بزم در نه بزم بزم بزم بزم
 باز در نه بخت شاد و تاج میر خاه خاه خاه بهر بهر بهر که بهر بهر بهر بهر
 پی همت برود عالم کوفته کرده دنیا را و عشق را و دایع کهنه بخت و عشق را و دایع

در سفر کردم بنی کفن از دل زنی در حب الوطن بهر ازین بنی این می بودم
 عاشقان در که وی بودیم ناف بر مهر او بریده اند عشق او در جان ما کاهیده اند
 روز یکدیگر دیدیم از روزگار آب رحمت خورده ایم از بهر زکوه اوست فضا فضا کشته
 از عدم باران او بر سرشته ای لب کوفی تو ازین بزم بهر در کفن رضا کاهیده ایم
 بر سر ماست رحمت می نهاد چشمه های لطیف بهر کشت و در طغیوت که بودم بهر جو
 که بودم از که جفا نداد از که خوردم شیر غیر شیر که که در او پر و خفته بهر او
 بهر غمت گشتی نیست صبیح و زقده رستنی نیست بهر گشتی نیست و غم بهر
 این تو بهر که گشتی نیست کردی که راه عقل خیزد بهر این نیشستی نیست
 جمدی که تو از گشتی است در نه بهر عشق نیشستی نیست ای قبه مقبلان عالم کویست
 روی مال عاشقان بهر کشت بهر کشتی که تو از نو زنی که بزم بهر بهر بهر بهر
 نه علم و عمل نه غم و غم بهر جان محو حال بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر
 بر او کس ندان و آبی داریم تا سارده خورشید این بنی که بزم بهر بهر بهر بهر
 از زشتی خورشید کشته خورشید تا در رخ زبانی تو میرانشیم صد جیفه که در دیده اند
 واقف ز نجیات اسرار نه قانع بهر کشتی که بزم بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر
 ای غم جانانی برو تو از حساب سارده در دل کیم چندان که کشته
 دیده می بیند که بزم بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر بهر
 حوائی زنی ایدل از نغمه تا کز بهر بهر آذاری باغ کس نه بهر بهر بهر بهر بهر

خنده و معذوری دیده نه چو مکتوب معذوری دل زین عالم نمی تواند برگزید و عالم بخود معذوری
ای دولت با کف شوق ز نام سیر طرب شود از شوق تمام شوق اگر فدا داشت نشود کعبه وصل
نیاست نشود شوق قطب دل دوران است عادت خاطر اهوران است شوقی که ناله کند راه را از
برخ مرد بیند در از شوقی بر پشت نشانی افروز مانع ره شده را غرضش نوز که بر رخ که راه را
چشمشانی کم از نگاه بود چون نه شعله شوق از دل تاب نشود گشته بعد از آفتاب هر چه بینی
دیت دلت یک است آن نه شوقی است مراد بهوش بهوش کلام طلبه شوقان زو خنده و کوی طرب
نوزان زو شب در خانه دامن بود چشم تر زدم کعبه در یک آن مطلقه تا بر زدم همچو رخ تیر زدم
بوی آفتاب انقدر از کشش نشانی بال در زدم طرف من بر بسته بود و سیل بخشش تندو
پشت پنهانم هر چند بر کوثر زدم در پیش پای محبت را بر دانی عشق کسین بود و نیاید و نوز و نوز
است بود از برای لذت و بگو که مرغ عشق صید بر شکر است گرفتار دام محبت سر نهادیم
بودای کتی یکین سر از اوست نه همین سر که تن و جان و جهان گیر از اوست اگر چه فتنه کرد
سنگ زنه چنان کرد مجلس و باقی و جماعی و سبغ از اوست که بطوفان گشته و در کتب
خفته فاضله است که هم گشته و هم صحر از اوست از من نای با و بگو خصل که کاران را
غم دارد که کرم ز ما در از اوست چه شکرامت دینی شده که فانی شده اند شاه
بازان طایفه بقدم طمی بال کش و صیغ از بخار طوبی زدن حیث باشد چه تو معنی که اسیر
قفسی که در آن رفت نوز و خوب راه کسین که بگو لب و ده کسین که بجز از غفلت
چنین جوهری و طفیل هستی عشقه ادبی و پری اراده بنا سعادتی بری

چو سقده نظریتی وصال مجوی که جام جسم کند و وقت بی بصری می صبوح
شکر خواب سجده با حیف با هم شکر کوش و کریم سحری که بر دوشان
زمن که پایمی که کوی میزدن دوزخ را چو می خوش آن گروه که در بر رخ
جهان بسته زکایات بریدند و در تو پیوسته از آن صنم خبر این زاهدان
کجا دارند که غرق پاره پاره نکرده و سنجیده باز عشق کی بر بند اهل خود
نکر گشته فراموش آنچه دانسته محو بر کن شنیدن کوی عشق افروسی که درستان
صفی بهوت پرستیده زبانی از غنایات پس را زد و کوی نزاران گروه که
از به راه بسته بهر آنکه و که زیر قدم دارند هر شد که راه روان فانی
پس این فرغت از خود که شگفتان است که از جهان دور او بر چه هست و ارسته
عکس این نقاش را کردیدی مولفه کردان خامی کوی دیدی
عشق بر نقش نقاشی ازل زین حبس به نفس آید می کی بکلاری کلیشه
چرخه که با کصوت بیلی بشنیدی یا که روی شدی عیان از چهار یا زبانی موه
که چیدی چون از او آمد و او در دشت عشق بهر یک چه او در زیدی
من زانم که زخم جامه جان چاک کنم مرا خاک نام روی را خاک کنم و این غبار
تن فانی که مرا کرده غنیم دارم امید که از چهره جان پاک کنم چند تا چند درین
عالم خاک چه شود و امن است خود پاک ازین خاک کنم اگر از نذر است و حسن
جانم زود و بر بگو نه برت سر خوشی و حال پاک کنم کوچه قدم سالک کوی تو کمین

رفته بکرم و در دیده نماند کین
 دل که کشش بهر طول است طول
 ای خوش آن روز که جان از پنهانی
 برکوی تو جان بردن عاشق بیز بدن
 ز بهر که جان برمان باشد کوی عشقت
 و کسی را به عشق نبرد هر کوی محرم
 و آله حیران باشد غره ای زاهد
 نهاده بطاعت مشو که منع تو درین بید
 از زان باشد موقوفه آن روز
 امید دل بر آید کایم وصال
 و آید آن روز رسد غم به بیان
 کایم همجویت سر آید ای دعا غمشه
 چو کوی که حور و ظهور و کوز آید
 آن حور و ظهورش چشم دوست بکوز آید
 یک سجده پیش دوست جزا از منت نیست
 خوشتر آید یک قطره ز پشت در آید
 بهتر ز هزار کوز آید یک ناله از فراق
 رویش در کام چو نهد و کوز آید
 دلی که هر دم در غمش شنو آید
 ای دل تو عشق را که خواهی مقصود دوست
 بر آید ز منت برای اهل وفا کعبه ای است
 ای طواف خضر زده و توسل است در
 ساحت جلال کی بی برگی کش دست
 نماند بهر و پاره در کل است هر دل که
 روشن است ز انوار معرفت بر جان
 او ز غیبش فیض نازل است عشاق در دانش
 شب و روز می خواند از باده که عقل از آن
 باده نماند است اندر جود حسن ازل
 غنی جز شد نه بهر نفسی که بکفر
 دلایل است موقوفه ای بر سر تا کی
 معرفت هم معرفت ای کلامت زلفت
 هر آنچنین حرف از لب و لیش هم
 از حقیقی که مجازی تا کی بهر
 طغیان خاک بازی تا کی دل خراب
 از غیش این صراحت

دل کباب از پیش این بخت دل این سخن
 هر امان از دل قریب کشتن و کز آرز
 از سر در عشق سوزان خنم جان شد
 از دست غم پرستم جان بغاوتش تنم
 از دست کرده بجز دهنم باز تا که
 دل کرده بیمار از غمی از دست خواهم
 ای طبیب در دهر بمان وی این جان
 جان من روز کاری شد که بیمار توام
 عنایب زار کز آنرا کشف با بدل
 بیمارده جود زان آب تشنه کرده
 باده در ده که به بیمار کند جاییم
 نشان که بیمار کند زان زلال می
 که هست آورد ز از آن دودی که
 سستی آید و از بهر تا بکیم از قد
 خود لفظ استیم از کسب خود این
 خودی که بهر کرده مرا که می کی
 می شود خود رستم و جستم ز قید
 ما سوا در نظر نایکس الا خدا
 باز نوری در سرم افاده است شعله
 در پر کرم افاده است شوختم
 بر طین کرده است باز جانم
 میل جان کرده است باز همچون
 کوی مامون می مامون می شود سوی
 مامون باز همچون می شود باز
 بخیر چون را پاره کرد خوش را
 از زنده و آواره کرد باز فوق
 دشت و کشت و کوه کرد باز یاد
 نماند و اندوه کرد باز جفتم
 خواهمش ویران کرد باز بغیم
 بستان نمود جیم و بستان می کند
 عیدیم بستان میکند این نفس
 بر طایم شریک در میان دنی
 جنت است بر سر غم بکوه قاف رفت
 ما بهر اندر زلال صاف رفت باز
 طایوس نم شد خیرین میکند صد
 جوده در حق همین ده چه خوش
 بگوید آن شوخ خاک ره از آب
 چشمش کشید کل ای ز تو ویران
 دکان و دهنم چو نام چون
 پیش روی لم عاشق من بر فن
 دیوانی سیرم از زلفی و زانکی

هر چه خبر ترش دیوانی است اندرین ده دوی و یکی است
که دریم سکه نه بر را غبار جبهه کف و مقبل کرد و صد زنجیر آری بکلم
دست آن اندر که من جوان شوم نفس بخارم هر جان شوم ای عهدی شوم و اندیشه پا
که دریم برده شوم و حیا عقل بر عطر کا کشته از او طبع را بخت اندر آب جو
کیم من تا زدم دم بر عشق موهفد مقام من کجا گو عالم عشق
اگرستم من از جام توستم اگرستم من از جام توستم اگرستم من از جام توستم
اگر از خوسم خار تو شوم و اگر کل هم ز کز از تو شوم اگر تخم زبانی تو شوم
و اگر شین هم از غزاق تو شوم حشمت دوستی و دستا سلم اسکی از اسنات
عاشقی پندی است از ازادی است پنداری جو پنداری دل هر چه گویم عشق را منور جان
چون عشق بزم بخت شوم از آن عقل در حشمت جو فرو گشت رخ عشق و عشق هم عشق گشت
اقب ابد و دل اقب کردیت بیدادی رخ عشته که کز پد رکنی بود
عشق منور و بخت نکلی بود عشق آن زنده کنان و ز شرابین فرات ساقی است
عشق آن بختی که بعد اینها بخت عشق او کار کجا نو کوار ابدان نه بار نیست
با کمان کار و در ایزت عاشقان جام فرج اند کشته کدیت جز بخت جو بخت آن کشته
بیم جان بست و صد جان و خنده و صحت پند کن و ای شک جانی که در عشق کمال
بذل کرده جان و جان و کمال ای شک جانی که در عشق کمال وی همان دل کمان بر این است
افزهر که را خورده است مرد او این مبارکت بنده است که کز انبیا و بارند صلی

که بر است و است پند از عشق راوی و کرد عجب سرایه است رعت کلی جو تر داید است
زاکر کمانی شمع سبز و تر شود زاکر شمع از کز او شتر خود قابله شمع و دلداری
گویم جندیش جبهه لدار من خوف و صوت و گفت را بر من تا که بی این هر سه با تو دهم
چیز این لفظ و اضار و جان سوزاید سوزمان سوز ساز انشی و عشق از جان بر خود
سر بر مکر و جرات را چون ای شک او را که پند روی تو با دافه تا کمان در کوی
نور اجوبین مثل مادران من کز آن از نو مانده خوان رحم کن بر آن روی تو شوم
وقت خنق و جوش و کاشیه از غزاق و بجز بکوز سخن هر چه خواهی کن لیکن آن
صده آن آن کز اندر کوی تو نیست اندر غزاق روی تو را بید و دل تو مدنی خوش است
منجی بجز تو فوق عشق است موهفد ساقیده جامی زان شراب
تا دو بابیم زین حبیبی خانه دل را از کرم عمارت کنی پیش از آنکه این خانه رونند
بیرانه زاده می بخت سرخ روز میدیم لکشم مبارک و از منی سکنه باز عورت
غیر از دوست مقصدی میخواهم حور و بخت ای زاهد بر تو بدو از زان از آن
سمو بر دارم باز بکشد ایام کتب و کتابها و نفس من است رستم نفس بویا هر است
دل ازین مصداق کشته طول ای خوش خوق و خوش کشتول کز نبه اطاق و خوشی
کج سجد خوشی است و کینه صبر و زهره فرار و از بار سران جوین سلامت با
جوش از سینه جو شیهه با دایم خوف پوشیده که بود که باز کردم خود
بادی پیش و سینه پرورد و امن فتنه و این سران غار از خلای دور و از

نخوت جاها را در سر فکرم کنده عرص را ز پاشکرم باز گم شستنی از سر
وز کلاه من کنده منم شودان پوست نخه تخم باز کرد از خواجسته و بختیم باز
خاک بر فرق اعتبار کنم خنده بر وضع روزگار کنم
ای ضلالت تو تاج سر بلندان بختون تو عقل بر شندان محجوب زانها ز بلی
مکوف تو را سها سبیلی ای دست مقربان درگاه از دهن غرت تو کوکابه
در راه تو عقل فکرت ایض صیدال اکرم نه پیش ثامنه از نور همنه
دور است کرده بر بجا بهر دو که در اشنا نیست از تو بهمنه است
و با چه نوی دفتر عقل خشت ز بخش کوهر عقل بر کار زن تحیط افلاک
بر کز ننگ عمر خاک کاش نه فرو ز شیبایان از مشعل نور صبحکامان
در اند طراز کوه و صحرا از برتری صلهای خضر بر سرش بهر آن نوروز
به بختی قبا و پیر من دوز شیرازه کن جویده کل مس ز جویده فن بلیل
از کعبه غنچه بند و نای در سار سده رشت ترا رخساره کفار هر کفاری
ناوک زن هر درون کفایت و باغ اویم لا جودی صباغ خوان چهره زودی
خار افکن راه است رایان خارا کن سده تیر بیان عصبان کاه جانب آفر
اول کبر نهایت آفر بگذشت زلف جانب من تا خود چو نهایت من
که بگذازی بکینه کارم و زبازی امید و ارم بگو بهمینه دوری من
بگذر زنگاه کاری من هر چه که خواهم از تو دارم و بی نیز که خواهم از تو دارم

مهر کن مرا قوی ده در خواش خود دل قوی ده بنشسته بفرق من سیدی
برقی است زار نامیدی و فی اکبر اللهی با حمد ان بجا ده عشرة اجزاء الله منها
طلب اکمال فاذا طبعیت مملکت و شریک ذات فی حفظی و کفنی قال رب یا اول
العبادة قال یا احمه الصمت والصوم قال و یا علم ما میراث الصوم قال لا قال برش
الصوم فله الکل و فله الکل مدعو الاله الکلام و العبادة الثانية الصمت و برش
الصمت الکلمه و برش الکلمه المعرفة و برش المعرفة الیقین فاذا استیقن العبد
لا یالی کیف اصبح لعمرام میر و به مقام الراضین فمن عمل برضا کریم شاکر حال
و اعرف شکر انما لله الشبان و محبة لا یورثه محبتی حب المفلوین فاذا اجبت اجبت
واجب الی خلقی و افق عین قلبه الی و عزتی و جلالی و عظمی فله حق علیه علم حاجه خلقی
فاذیه فله علم السیاق و نور النهار حتی یقطع صدمه عن المفلوین و یجلسه معهم و یسمع کلامی
و کلام مملکتی و عرفة السر الذی ستره عن خلقی و البهیمیه حتی لیجی من انفس کلهم و یجی
عنا الافرغ مغفورا له و کل قبه دعا لا ساری و لا حق علیه شیئا من جنه و لا رافع
علیه یلزم الناس فی القیمه من الاول و لشد و ما احسبه فی الغنایه و الفقره و
الجهل و العلم الا قول غری من قال ثم ارفع الحجب عینی و بینه فاعلمه و الذرة بنظر الاله
مقیده ان تو از ذکر حق خوا مرشدی نه طایفه تو از ذکر ان فراموشی ای ملک استان
جز با یکم احوال کل بلیل و تن بر الی ما محرمان فکوت اینم غم خود با بر شتابن
استان جو جانی پرور است قصه ارباب معرفت ریزی بر و پرس و جوی بیایو

که پیش خفته الهای عشق است بخلق تخت حمید است زندان سربس و این محرابی عشق است
زانش رفتن برده آن نه است بکمان پادشاه بر اوای عشق است اگر میرد سیری از غم عشق
در آن ساعت که سر پایی عشق است مشرب گیش ز آب روانه کانی که عشق بگذریای عشق است
بود و در زبان هر جوان که از این امری و دعوای عشق است رنج و جزش از آن جدا بود
سری که کار از خود ای عشق است و فتنه که این جمع کنایه که ای عشق و فرای کبریم
چند پیوسته و توان بر بر عزت جدی ای که این پس چاکر که ای عشق و سر پرده عشق
جان تو ز غم جدا خورده عشق است عشق تو از شمع ازل است و این بر آن گیش لعل است
بقدری سپهر از عشق است که هر داری مهر از عشق است خانی که بچه از این جام گرفت
که درین دایره آرام گرفت دل چشم تن چنان است جان از آن زنده و جان است
کوهر زنده که از عشق غلب گنج پند که از عشق غلب مرده عزان هر که زنده از وی زنده است
بست دان هر که زنده است عشق هر چه بود اگر است مس ز غم صیبت اگر است زار است
حاشا ای دانی که زنده بود فتنه ترک خودی سزود زنده دولت وینا سپرد زاری
عشق عقیق کند فتنه است او است بود هر چه خود است همه پست بود و آنچه پست بود بچرخ
نمود از فتنه بخت بدش که در خضر ز پرامنی او که روی دولت است دانی بود و این فتنه که از این
حین رحمت شمره از انارش و آنچه از دولت جایش کرد بر رخ من نقاش کرد و از چرخ
مروکت دید بود پیش چشم زنده شده بود غم دایه جانش شده نام او در زنده بخت شده
که از این که زنده مد و سال زنده بخت از او که کرد و هم که زنده سرند زنده بخت از

کوی کوی تو ازین صفت است ایسید تو از هر دو عالم ازاد است سرم خوش است و
دو عالم بدعای من است بهر چه بگویم گوشت از برای من است بشم بوی تو بگوش نه خور
که چشم عالمی امروز در صفای من است غیر در آن غمزه افکند نیست جز دم در ملک اوید
نیت دارست از این راهی که در دستان خشتی است نیت ارشاد صدای آشنای
آری آری جان فدای آشنای عشق چون شمع بختی از دخت اولش در فراق بخت
چندانه بسکلف کلان بر فرد و همیش بر مات در پیش شمعش پای بند
قدیمی چند رفت و برگزیده عقل اول چو طفل چوبخت بر سر حرف اولش نشست
هر که بر کعبه عرفان است از تو بر تو نذر برمان است باغذای سخن برادر صدم
بوزعج که سر حق از مکتبها ما همچو صبح باده طفت و دیده ایست علم برین نهنگهای نور
انکه او از پرده نقیده حب بیخ خورق بر بند هر چه است از محقق نه مقیده فرات
این چو او است و آن در کعبه است خلف نقیده شانی برادر او که در صحن برین نقیده باد
ما ز پرده تو غم زده راه بدوست عاقلی نبوده زمان جاکش بشه از شمعش که از نور خیزت
با او سر سوزند دلم در دوش نشسته که نوشته دل نه زده دور که ما از دل زینت بختی است
شادم که دو دردم او نذر از بجای عشق است که بیسود نذر از کس بر میوه بختی نظر
نار بهر بخت است که در دوزخ دارد رکشته زدم بی بهر و نیزیم جلد که به جابر میوه نذر
تا قدم در ره قدم زنی حنمه وصل در دهم زنی دم روح الله از دست خیزد
کرمی دم زینش و کم ترزا سوان خشت راهی سخن زوی راه تا قدم زنی

بگو
کله

هر آن نایم که خواهد او بدم مگو کند مرا از بندش آید رنجندم
کلام نایم که حیدر است مرا بندی دگر بر روی بندش فرو شد بندم از بند تو نایم
خدا برانه از بند تو نایم بر این بند بر پای دگر نه فضل فضل رهای دگر نه
علاج درد عاشق را چه دانه دوا عشق صا و قراچه دانه دم عیسی مکر در دم کند به
ویا عیسی دخی که دم کند به تو که جان تو خونی شود به تو خونی ز قید عشق ازاد است خوشی
کرمی بود و او را خود خوش خوش درین دوا ای ماه خود خوش خوش سرا سر دل از نور است گوشت
در دوش سرور است گوشت بیاض این جگر از حبت گوشت از این علم غیب است گوشت
نور از آتش جانم خیزت ز در عشق جانم خیزت ز نور سینه اش خیزت
ازش ازین ازین خیزت چکرم به دای نایم چکرم چه جویم از نایم چه جویم
رها و نور میدان زدو بنیت عشق پشه صبر داری نور در مغرب و ما در مشرق
کجاست بر دوزخ آید مطافی بهر زنی که پریم جویم او را سخن از هر چه گویم گویم او را
زهر کینه بهر نایم زهر حنینه خواهیم نقاش بهشت عین دسینه دارم
بجز نگرش دگر دسی نایم حبت بین کفایتان بر این حبت جو حبت خواه درسته
عزیز بهر عشق آه دل من عین آب عشق آه کل من کلام آب عشق او عین است
همین من مصالح العزیز دلم بکشت عشق قرین است بهشت عارفان که این است
نور از هر خواهی از قصور من آن خالیم کلان صفا خوشم عشق عشق قدیمی
تو خوش زنی با حبت زنی حبت که من خواهم بجز او در سبکو نخواهم

همان بر در عشق شده مکشتم بدورج بر کبشتم بر باله لاله مر جان چه کار است
 مرا با حور و بانگانی چه کار است مرا از سستی اخگر چه کار است مرا از گشتن و از غم چه کار است
 براه و دمه داده محبتی که از جو خود خوانده خیرا ضاربون بری از این خانه
 عری از این دانی خود خوانده فقیع دارد در دهنم دایم صیغ دارد در شوقند دایم
 بر دانه حسن پیکر اند هر رمت آن دل کرانه گواه از غم غیر خدا را
 سوزا هر دو در غم از خدا را کرانه بر این محبت که کار است کرانه از حبیب نگار است
 محبت در مزاج روح دانا دل عاشق از این صبر و دل نبردن همچنان افروخته کرد
 کران خمره که دل مرده است بغلی نایب تر از یک بانی و چون مایه هم بپاشد
 همی خواهم بخت چون دایم همی چشم کنم حدیث بر لب سخن گویم ز غمچه و شامش
 گواه از غم عشق و غم عشق تنعم جویم از شمع نجات نباشد حاجتم غم عشق نجات
 دهان که کشته شده کاهم که نام عالم بر آن روی سیاهم مرا است بر قی و سستی نه تنگوار
 کوفه دغم او طرب است مفری که این عشق افروز باشد ز غم عشق خود پخته باشد
 گویند کسی مگر دیوانه باشد و ایست می میخانه باشد ز راه عقل و نقل بران سخن
 گویند ز راه عقل و معبر که راه عقل و نقل نیست ایمان مطلب مقام العارفان است
 هر کس طلب در راه است چون فوق عقل او فرود است عینی عارفان شافان را
 بر عوای محبت صادق را چه اند که صریحان دارند در اقیام و لایب پادشاه
 و یاران که از جام محبت خزانده می شام محبت کشته از جانی کجایه است

کجای خودی باقی نشسته بهجای محبت همچو جفون زحمت دل کشیده جام کلکون
 نظریست زهر رفا که ز او را مونس ز غم رفا کجوه و دشت عین و شمشیر خدا
 بیاد زاری کرمان و تالان خواب و غم ز غم بپاشد خرد داده زلف و بوزنه گشته
 به این گشت باده است بر رفته ز پاشا ده است غرق بحر عشق آن نگار است
 و اگر او را بغیر او چه کار است ز صورت رفته و محو صورت ز قدرت جسته و شبدای قادر
 درین عالم کفر طبیعت غنی بجز ز غم طبیعت خواب جام صبا طبیعت
 ابرویع و شبدای طبیعت ز غم جوید چنان دارد که بر نجر محبت بسته کرد
 زنده بر هر چه بود پاشد نوز پخته از هر شانه عجب بود اگر کشاید مستی
 که از این آب و گل کجایه است لبوی عالم علوی کند و جبهه خوش از این دریا تنگوار
 نبرد گویند بیهوش فقره گویند که در نقش لبسنگ عالم دیگر در آید
 عجب بر خیزد و در در آید ایست جانب هست کعبه بکعبه رو کند از جانب دیر
 نوازی بر خود را سازد نوازی عاشقی را بر خازد نوازد از عشق عاشقی را
 دار و پس نوازی بکلی را تنی کرد و خود بر کرد و شب کرد و سیه زد کرد و آید
 با عقل در بزم عاشق بپوشد و در کجای نیست خوشتر از آن
 گویند کجای جرم چون در کجای گویم جرم و غیر جان نباشد گویند که ره جانی
 روشن دیگران رفته گویند که راه عاشق چون دیگران نباشد این بحر عشق است
 حاصل نباشد از این اصل و عاشق از کرانی نباشد بر فو و فو نشد بخش فی کرانی کرد

و ایست که دانه در این جهان باشد
 و اگر دایم را نام و گشتن نباشد

عقل است و آنچه که در دل گزینی نباشد
راهی بود بر می دارد و عکسش دره
زین گونه چون کند
که توان نباشد مرغ دلم بر بر میزنه
و گین جویستان عشق هیچ بشبان نباشد
هر چه بدین که نمی خورم ز رافت است
چون می توان شنیدن کوچه بانی نباشد
هر چه در سیم
اگر ده کن هم با لطف بگریز
ما را زین نباشد با آنکه غیر عصیان در خود کان نه ارم
جز رحمت و عیش ما را کان نباشد
چون غفلت اندان اهرام کرام
یافت از حق موانع انعام
افرویش نهاد بر خلعت غفلت کفایت
شد به برهان صاحب دل بر دل پاک او محض نزل
گرفت عیش از حد بکشت
رسم و کمالش ز حد بکشت
گوه در بر می عشق نهاده بر جوش و خروش
لیک با این همه نمی آسود
یک بر خاضی حق می بود
روز بودی بختل همان
شب در اندیشه خداوان
در مقام جدیت قائم
در عبادت قدم زدوی دائم
حال او را چه در میان دین
جو بیزان خلق سجده
می ز چانه کان خورده
خلق کالی وی انجمن برده
کان همه جد و جبهه و مشعل
نیت جز در مقابل نعمش
عشق نیت ز دست ره بودی
عشق نغمه برده بوی عشق
فغان است آن و اسلحه
نیت از عشق ذات سبزه
عشق کان نشسته از لذت
هر چه برای آن است
فعل معشوق و وصف او بش
چون به خدا فروخته بود
عاشق از خود کرده دول
کرم عشق نرود زایل
در شود عشق غیبت از دل
بشد آن عشق را دوام و نبات
ذات با هر صفت شود چه
عاشق از عشق او شود بش
لرزه باشد آن صفت در قهر

چون می

چون عاشق زهر و دیاب بر حق چنان
و هم دان کان دشت چاره آن در امکان
به نیت غفلت خواست ملک
و افران که در قدر خلعت خلعت از صورت بشر کرده
سجده کوبن بر او که ز کز
بکشت سبج و نغمه تمیل بر افشته در جوار خلیل
زان نوا و صدای جان افرا
عقل و مهرش خیل فیت از جا
نام جان شنیده و جان فشته
است بر سر جهان فشته
ای خوش آن نغمه های در دین
که بود ذوق بخش و نور انچه
بر کف عقل را زنج در زین
و کز در درون عشق کهن
چون شده آن ز کوه سجده ساری
خامش از سجده می بر سر ای
چون و غفلت و داد و داد
گین نوار از نو کشیده آغاز
جان من از سماع نباشد
بر خوشی چو اسید دیر
نیت در نه سب مسلمان
چون با نام مرغ فرغان
مرغ را که کف نوا از کف
نیم بسمل را کف نه خوش است
با کف صد سجده اری
با خوشی تمام کش اری
خوبان کو به ادب سفته
در جواب خیل حق کفشته
ناله این ذکر را بکن گویم
کار کردیم و فرد آن جویم
کار به مراد هیچ کس نکند
مزد و بده ز کار پس نکند
کار خواهی از بخت است
که از کار مزد بکشد است
ز انچه دارم ز کار گفت و عطا
بکنم بر شما دو انگشت تار
با رویگر کشید بهر خدا
ان برای طلب فرای او
جیان بیغ و لفظ و فصیح
بر افشته در بین سبج
با کف قدوس و نغمه موع
شد با هم را صبیح روح
دل و جانش در این نغمه از
و صد و حال که نشسته براه
خوبان باز بفرود بسته
زان صدا و خوش نباشد
با کف بر دشت آن سوده
که ناله میکنم و دوا کن ذکر

بازین ذکر اعداد کینه صحت و وجود من زیاد کشید چون من می است و ذکر حق است
صبرهای زانک نیست صواب های از کبر صبر نتواند در کینه صبر زنده کی ماند هر چه از آب
برف بود آن نه های که سوار بود سوار است زیر یک روان به پیش چهره منی کان
سجده خندان که در جوی شده مزدیدند و سجده کوی شده ملی و مهره کینه در ملکوت
ذکر و الکبر و دیگر دوت شد فیض از سماج ان فی خوش ساخت ملی پرده ای از پیش
چون در باره زمره ملکوت بر خود زنده مهر سکوت آمدن فوق بر گرفت غفیل
کامه دار من از کبر و غفل جلد را یکمند ذای شما تازه هم کشید توانی شما
منشید زین روش خوشی که شد در سماج ان همه کوش باز از ان توانا کردند
در دو تیج خود ادا کردند شد غفیل از ذای ایشان داد و یک رکن از دست
هر سماجی که در وی از سر و نشانی خوشی نشانی بود و خلق اسبقی و دواع
کرد خود نشانی است ان سماج انش امان جواب هم خالص اند و از اناب سلیم
فرمان پیش او شده وین که در بوم از ذای جهان ادسی نیستیم با یکم ه
نقد نهاده نورا حکیم آمده به امان توام نقد خن نهان تویم
مد احمد که می بشمار چون زاده دینی نام عباد و غفیل و در تو می نهاده
تحلل شده ز سر نه پای جزو جزو تو از قدم تا فوق کشید در صفت و محبت غرق
بنده نمی نه بنده نعم از نوات نعم نواز نعم که نعمت ایش نقشم کرده
نیز عشق و امانه کم که چون دلت از ذای نشیکد تیج صفت همی تو از زید

ای جهان که در احسان چای شب تا یک ماه روز افزای ز اول به اول ز سر کوی
از دور در مغرب ای تیغ افخته زیر پادیدی کوهی بلند کردیدی بس جهان
از رف پی پری که یک نفس گرم کردی طی از بسی کجا به ورق نه بر کشتی نوبج
ناشته تر ده بده که بکوه و شنه بشهر بخته از فروغ روی تو بهر هیچ جدا گشته و
و خود و خلق رسته دیدی کش ازین غم بدل بود دودی با ازین راه بر خشت کوی
جز محبت هر چه بر دم بود در محبت است دین و دانش عرصه کردم کس بخیری بلند است
هر عمل را ابر سجید نه در میزان شمس قیمت چشم پرآبم چشیده کثر نه است
از دم در عشق نوزی ماند و از جان شعله بهی می را کانش ما سوخت خاکستر نه است
باشه بهر عفتا چه توان بالی کس را هم نمده داود و دکه دیرت جوی را در معرف
خورشید سهارا چه نایش با نور تجلی و ضیاء نور قوس را در کوی محقق چکند و جوی
در پیشان چه هنر از کس مورا و چه رف حکمت از مغر خود روشن کن جز نور عشق راه
معرفت روشن کن حکمت از خود جوی از زبان دیوانه خواه ازین روشنه چنان
دانه در غم کن غنقا زانرا توام جسم از قوت دل است چون دلت شد قوی فکر
غذای تن کن احتیاج عشق بهی و دهرس غنی خطات مرکی که نوبت باز غفلت از
آهن کن خاک و آب بر کس از شکلی نیست چاک ان نشیده که کاشش بدل نمی نیست ه
او به بندگی از بعل خود سندان جوی عاشق زانرا خوش تو از غفلت من که بدنام
جهانم جز امانت تویم که در این خبر از منی و از منی نیست دل چون اسنه از سطح عشق طلب

منی که دیش دل سخت را ز کشتن
ای خوش عشق و خوش بودای عشق
جدا جان که شد شیدای عشق
عشق دیش چون نودش فشان
عشق چون نیش بودای چو پسته
مردان رویست بر خود بلند
عشق در دانه دانه جوهری
در طاق عشق پند بس خط
بزی جانش لازم است در ک
نیت هر سر فانی بودای عشق
یکه بدلی در جور و دای عشق
نی بهر سکه که نه باغاب
می توان گفتش ز بی لعل خوش
تا که در دای لعل دگر
تا بهش خورشید را نبود ارش
ز این بی که بار در بهار
می رویه غیر خرس از زاده
گفتن حلوانه چون حلوا بود
یا جانش در دمان نهاده آورد
جلوه کا عشق خود منور نیست
لکن این پیش چشم کویت
جلوه خورشید را نبود تصور
یکه بشاید تصور چشم کو
از زور عشق حرفه گوش دار
بعد ازین که عشق در دیش
عشق خورشید چه بلی عشق
اندر نیش کشت خاکه نیش
که گفت شمشاد عشق
تا که نشد چون خوش در دیش
گاه در محراب که در کوچه
از جهان یکبارگی گوش کن
ای عشق خورشید بر زبان
نام بلی بر در هر داستان
و عشق محراب علی با دارام بود
دیو و دوازده دارام بود
بر سر کشت و هر فانی نیست
ز این پیش نام بلی عشق است
فرا دایه بودی فانی عشق
فرا محراب کشته به بهر عشق
هر شب به بر در از حضور یار
بدلی پر دود و چشمتی است
گفت که مهر در دیش در دیش
وی عشق به سر دیش و به جان
از زور محراب که بدلی عشق
بوی کل ازین بر دیش جان رس
گوی تو عشق است و عشق در دیش
ای عشق ازین پیش عشق
بنام مهر شب بود چون شام

که بود منم کلکم دار اسر در
یا تو هم طوبی و هم کوشم
از تو دردم بهتر از دمان بود
وز تو بسایم سمان بود
نیت از حال دلم کس را خبر
یا بهر دم یاره و در دمان فرست
رحمی ای صبا دیش بهر تو ام
افزای لایقه در فیه تو ام
خوش عشق و وفا دکان عشق
ز خود به غیر خود آگوش
بودایه بود و نا بود عشق
دید کام اگر دیر اگر دوش
بعش که نیت از خوش است
ز خود عهد برید و یاد است
ز عشق ارشد زره بهر یاب
ز بهر از بهر از بهر عشق
ز عشق ارشد فطره کا جوی
جو در یک پیش بود فطره جوی
بجمل از جوی از بهر عشق
سرو جان کند وقف بودای عشق
ز عشق در رسد بهر فک
هنر در پس نیت افلاک
یکه از بهر تو از نوزاد
نود لحظه عشق از نیت نوزاد
لب از بهر عشق از نیت فدا
که هر که آرد کل نوزاد
ز عشق است کل بهر از نیت
ز عشق است جل در افلاک
ز عشق است بهر که در نیت
بطاف کشتن بعضی چمن
ز عشق است قری نیت شاف
خنده بر نیت غرور نیت شاف
از او کرد و کن کو بهر نیت
وز او ماه و خورشید شاف
ز سر دیش آن سر بود و نیت
که بر فک ز نیت بود و نیت
نه هر کس از او دمان نیت
که بر از نیت راج جان نیت
ز نیتش آن کس کشته جام می
که از نیت کشته نیت
کسی نیتش آن نیت و نیت
که در نیت و نیت و نیت
ز نیتش آن نیت طربش
ز نیتش آن نیت نیت
که از نیت نیت نیت
نزد او از نیت می طربش نیت
که کوی بر نیت نیت نیت

بود رسد از پنهان شود و مورد سرور دل در سراسر نهاد است و زان کجبه بکنج معانی است
 سری کوهش از اسرار آید بجای افشای فسر باید نخی کز لوث هسته شست جام
 بود زین بر نهانی زین نام و کز سر عشق نه خردا با سر از نهانی باشد سزاوار
 بدانی عشق و عشق را بدانی که نهانی زین بر نهانی است عشق است این راه چمن نیست
 کمی دارد درانی ز کوه کانی خرد تا ز اوست کوه هست کمی نمی ه بندی که هستی
 خود مندی که باشند افروشی بخند باشند بوی لب خوشی هر جوی کام خویش باشند
 عشق خوش چشم نمی باشند بخونی دل نبند و مصلی کشی که جای خوش در پیش بودیش
 دل نوبه به عشق بکشد بودی کن بر او دام و دانه ز شادی شده و مصلی زغم نیز
 زلفه آلوده نه زار از غم جوی بر روی کرد و شمعون و کرد و ز جود بر روی خون
 جویست در دلی آب بکاشی که خون دل از شیمی راوش روان با لکوس خون کرد ازیم
 سر عشق بود بر پای نسیم جوی عشق کشته غرق کردن پس اندازی از سر حق کردن
 نباشد خوشی آن بر سنا که جود عشق از لوث کجاست بر سر پرسته رانه سو بویش
 هر دام و دانه کو بویش می صورت نه در چانه است که بکیم دام و یکدم و انداخت
 بکانه ز باده نقد جان داد که نه در بیکش از غنای ازاد بر داری توان پرسته دل است
 که توان بخش از هر عشق باب قهر به جوی بجای که خامی را توان چنین بجای
 بر ز کرد در این نوای غم شری رو کون ز غم شری رو کون ز غم شری رو کون ز غم شری رو کون
 از جی خوشکار عشق کز شد بود و ز غم از نهانی است به قوت جنت که از کشت مرا

کلمه با تو غرت کشتن کلمه با تو غرت کشتن
 بود زادی از عشق و مست که هست نه از خود پرست سری کوهش از نوای عشق است
 دل کوهش از غنای عشق است که نهانی دل کجاست و توانی که جویش که کشت است از غنای است
 دل به دای عشق افروده بهتر شش قله زود آمده بهتر بدان سینه کوهش عشق است
 بدانان آید که کوهش عشق است نخی که عشق چند سر بخندی جنبه در کوهش است و از غنای
 نخی که عشق دارد بر سر زنده در غنای شمشیر بر دام صفت هر صید بکند نه قبه
 زهر قیدی را که باید آن عشق از آنکه پرستی است علم بودی کن بر او سود و غم
 ز عشق این شود و از عشق نماند عقده در کاه عشق نماند عشق بجای که کشته خون
 بکام روح باشد راه کلکون بخشد آبی عشق از غم جان شود دل قبل در دانه جان
 بر او عشق کسر از دل چو نه به جلال در از دل بعضی امیرش بر دل ضرورت است
 کز او است به نرم حضور است سر زده زهر عشق بقیع سوز می دهنی کز دانه سوز افروز
 بود عشق که بر دارد دوری چو نه زهر از زردی دهنی بعضی آه زرد و بوی رام شترام
 بجواز خرد از دی کام جو کام که در دل که عشق نشانی است از آن نشانی که بکشد دانه
 غمش که در دای عشق تانی است و کام دل و دام عشق است جویش که کشته در خون دل
 و در شب به افرو مکتوب غرض عشق که دای عشق است و از او جان بجای جان است و از
 بر روی از دهنش اصحاب خاک زون از پیش از پای خاک است و به بر روی از زود و نا بود
 زان به جوی بر دهنش سر زده بر روی که از عشق است نه بر دل قبل از عشق است

شادی من ز مهر و باری نیست / منم رخ جز پندایت / تو شاد و جز دلدارت نبود که
 کس که از کارم تو بصیری بصدق کفایم / که جهان بر سر بود لغم / مرغ و ماهی و پرو
 فسر نام چون باشد تو زان من هیچ شسته و کد و کد و هیچ / که میسر شد
 تو جانم نه همین جان کس که جانم / ادبی و بی تو را جوین / در ره جستجو
 بجان پودن / همان که جنبش است تمام / اخوان که کدوش از تمام همه جستجو کنی
 نظر منم کنی تو آن / تو آن که در جهان کنی / در زمین و آسمان کنی
 آسمان دانه از خم من تو / دست که تو چنان به من تو / بر از از هر که بر می جوید
 بکای تو همسری جوید / بطفیل تو هست همه کس / بهر شکاری دست همه کس
 در ده درانی من تو که بمان / خوش و ششم غم تو نشوین / که خط از زمین بید آید
 که نه همچون منی بید آید / دارم ابد از عطای عظیم / که کنی عفو از عطای عظیم
 ای زدم تو نامم بر زبور / وی شکر تو نامم بر شکر / خدای من که چک خوشی تو است
 چک نه طوطی شکر تو است / بر ز دای جانم شکر تو است / شکر تو شکر تو شکر تو
 چون شکر تو شکر تو / چک آب جوش از انفار / از تو منورین منار
 از کل و لاله های رنگ / و از طوطی سپهر بوفنون / و کس از غشای کوانون
 کاغذ افکار من است از تو / که خاک است از تو / ای تو که ده در راه بشود
 بر بستر من ببط و جود / نفحات تو خلق را در راه / نفحات تو روح را در راه
 جسم را روح از تو / دل و جوار از تو / از تو تیره و از تو روشن

خاک گل گشت و خاک گل گشت / تو که از گل گشت گل زین / و ز تو در جنبش است حرف برین
 تو دانه ز خاک / لاله و گل / تو شاد و زین که کد و کد / خاک و دانه از تو درین گشت
 آب و آتش از تو باشد / از تو تر عجب و تو / و ز تو تر عجب و تو
 هر چه گویم بنی دانه تو نیست / صفت و صفی از صفات تو / از تو ای داد و جهان دارا
 شد بوی ای دل پاز سودا / عاشقا را بر هر ای تو / جانفش از کد کد تو پس
 از تو ای کس که جانی تو / زرد و در دای تو / حشمت را که در کد تو آن
 بسکه از کد مستند تو / که کد از تو / که از تو که تو بکد از تو
 که از تو پیرشان از تو / که از تو شمشیر از تو / هر چه بر هر چه بود در تو
 آن نه ای داد و صف تو / هر چه در جبهه شمشیر / از تو در معرعه وجود آید
 صفت تو از تو در جبهه / ز سپهر از تو بروج اختر / ای تو سپهر تو شکر تو
 که من ملک تو ملک / اختر از تو زو و کد / که هر از تو صفا پیر آید
 همه را به تو سپهر / ناممندی بر بیک و به به / تا به شکر از تو به گرفت
 تو شکر را بر سپهر گرفت / در سپهر تو شکر تو از تو / خون و غنیمت روان تو شکر تو
 دل خون تو از تو در تو / پیش حسن و حسن جوانی / از کد که که منوای تو ایام
 سر بر چشم بر عطای تو / لاله قدرت دانه تو / بود سیکر جز تو کس
 که تو دار و کد خط کارم / بدست چشم بر عطای تو / که از تو در جبهه تو شکر تو
 جای که شمشیر بر تو شمشیر / نظری بوم از غایت کن / و ز غایت مرا هدایت کن

دیده ده ز نور جیغی آگه از زهر جیغی بینه ده عشق کز آگه
 دانش فغان ز آگه برین بودم کسرای عشق تو دل بدم چون برای عشق تو دل
 ده دل قابل محبت خویش لایق الطاف حضرت خویش ده دل قابل وفاداری
 از ستم کشید و جفاکاری ده دل سرخوش از شراب است جام در دست دست و پاچه است
 در خفاش روی بیدار بود خاله از برای خیال پرز عشق تو پای ناسراو
 پایالی تو تیغ و فراد عشق زنده چلی تو کوشش باید بود و نابودش
 جام نوکام بخش او بخش باد تو عذر خواه نب بخش مذکی تو کرده از او بخش
 کرده ویرانه تو بادش بنوش تو دل و از کن مجبور بترزد کن و از طریق دور
 از غم غیر سینه پرواز کن و زنده بودی تو تازان در گل او گل و ده رسته
 از خودی رسته و ده چشمه بینه زخ از تو از غم کوه جاد و صوامع لاهوت
 ای خدای عشق وای خوش عشق که بشفقت و اله عشق عشق مهدی بود و زنده
 نه چهره برق آتش است بوزنه بر فروزد آگه بوزنه بهر چو شمع که عالم از زنده
 صبیبه دانش برام عشق بود چرخش بچشم عشق بود محقق کج اطفال عشق است
 مدون که هر صفا عشق است عشق کوبه کوشش عشق است سر بر رازهای روز است
 و بعد عشق و شربت است کوشش چرخ خط غیب راه است عشق ده دانی ملک غیب بود
 که بر آتش و بر بود بر بکوه آه و دانی آه که در آن ده کزنده و جانی
 این و از چو و من بکار بار خدای اگر دانی در بار جسم جان حاجر وصالی وی را
 این دانی

این دانی پرده جمال وی اند با خودی کوی دولت رهبری ده نوی معل بشبه نری
 ز شب کن نفی مکان و محل تا کنی بر نعل چوب و نعل با خودی از نعل چوب چوب
 بعد و از نعل چه بگویم که بر نعل بینه کی داری به که هزاره عشق به پای
 تنی بکوی خود چینی زوی حسن راه مسکن می عشق از غری دست نری
 واقف از ستم چه دست نری ره کنی در ملک ملک با نعلی در ملک حیرت
 ابروی سپهر عشق کم جود با صد و ده قدم بود عشق در هر دلی که ما کرد
 سر او اسرای سودا کرد ز نعلش نعل در با حیرت نعلش رخت بر طایب
 ابر از که کرد مات احد نعلت از چشمه حیرت به عشق نعل حیرت به نعل
 دم او در ده را کند زنده ای کجوان به نعلش عشق است کوشش نعل به نعل عشق
 که حیرت به نعل او است عشق نعل نعل نعل است سر زودای عشق بر نعل است
 جان نعلی عشق نعل است کوشش نعل نعل است جوشش نعل نعل است
 عشق نعل نعل نعل است سیر او کی کعبه و نعل است سیر او کی نعل نعل است
 امانش بر است نعل است چرخ نعل نعل است سرک نعل نعل نعل است
 عاشق کار بر او نعل است هر سر عشق حد کس نبود کز نعلی کجای دل در عشق
 بهر او هر سر مرد در عشق هر سر نعل نعل است نعلی هر نعل نعل است
 عشق نعل نعل نعل است جان کجای نعل است نعل نعل نعل است
 دانی نعل نعل است که بر او نعل است دانی نعل نعل است

مکش کورخ دست نرا مکش کوراج برکشیم مکش کورخ جفت نسیم مکش
خورشید خشنده کوی مکش ماه درخشنده کوی مکش کوشع شبنمای مکش
کوی دلای زار مکش کوی چشمه زنده کوی کوی از او جفت نسیم مکش
کوی عام و خاص کز او گشت یوش زان مکش مکش کوش جان فرا گشت
گشتان بر خیل خدا مکش کورسمه سیل کز او گشت بعراج شده گل روی را
کعاشق بروزی ادا بصدای کی و لغز روی ابر کز او گشت یوش کجایان
رفت در کام خفت کوی خفاش کوی دل را که جوی زنده گشت زان
دلبسته صحرای بیابان تنی کز او گشت یوش درین راه بر سفر گشت نسیم
صحرای از خود هر چه که مگر خویسته راه دلی خواجه ز خواجه گشت روی را
که حق سهرورده است بنوی دوش بران از خطا دلیل مکش عشق است و بس
دراوند از او گشت جوی نشن قدم چون بنشیند بیاکت جوی می توان ره بر
چون ایم از دور و داغ دل دلیل جویان باغ دل است سخنی می توان گشت عشق بود
بیای ز جانهای بیانی بود ای که با من سر جد داری
کنیه بر علم با عمل داری نسیم در حور عدال و نبره که شدم غرق راه محبت دورا
کنیه برین کجور کفایم که نه آنکه از دل زارم جوی خدای خبر ز حالت من
بر زنده از حالت من کز او گشت یوش نموده در قلعه تقصیر
را که قصه زنده کنم کی سخن چون نواز نشیند کجی عشق چون سرمه بریده کشید

میده ام وید آنچه باید دیدم جسته نشینده یا نشینده خطاست وید نشینده وید نه که است
نوک که هرگز نگو زده می ناپ رنست کرمی ز بوی شراب واکند نشینده از نشاک
از کرد و با دوش خاک کنی صبر از آن در کش عشق که نگو زدی شراب عشق
اکند نشینده راج کوشی را آب کرد ز شوق عشق وید زنده زانکه عمر باقی جفت
در چشم جفت ساقی جفت کیت باقی جفت در جاش کیت باقی و کیت در او گشت
که بود باقی غایت دوست چه بود فضل به نهایت دوست کیت ختم تو که این یار
جفت در نوز که این یار که نوز امهره و که مار بود چه نوز که این یار بود
وید زانکه بر روز جفت عرش عشق با یار و صبح وصل و دار غم دوران
روزیدار یار یار بهر آن عیش ده از زنده به جوده ایام هر روز با جمال حسد
کاف از دود بهر ای روز با دود بهر یار با دود کجی می که به دیدم
یا کجی می که کشت چیده عرق صوف می کردی عرق و کجی می کردی
کون عین کجی بودست با زانکه رجوع بودست می شدی عرق و کجی می کردی
می نمودی عرق بهر عرق می نمودی زاری و دلبه می نشاندی زانکه خوا به
می در می دلی کجی جوی می کردی یار کس می کردی بر می دیدی زانکه کجی
می خیزد می کجی به زانکه می نشاندی بیند زانکه می کشد چو کل زانکه جوی
می کشد ز عین زانکه می کشد زانکه می کشد زانکه می کشد زانکه می کشد
که نه بر هر چه خوش می کشد می کشد ساقی سر تا حوزی زانکه می کشد باقی

کارکن دوست کین و مکان بگوش دوست زمین و زمان از بس خوش که صداوت
از بد و خوش که طاعت خدایت جمل وای برک و نایافته سرویس نشود نایافته
از بد و خوش که بود رسد مهر و در که کسب نسیب هر چه بر تو پیش بگفت یافته
از بد و خوش که نایافته سینه او سخن اسرار حق چهره او مطلع انوار حق
بودی محزون بر آتش خویش من در او ایده مطلوب خویش مطرب عشق است طرب زنا
مغ خوشی ایست خوش آوازها که خفته پیش لب زاریست یار خداوند جهاندار است
عشق بود راهبرد و رستگار عشق بود قدس الدار عشق بود شمع شبستان عشق
روشن از او صفه ایوانی غیب ضلالتی دل ده سوز دوزخ

بطور عشق بزی آتش افروز بمن بناره میخانه عشق می و مسلم چه از سادش
زینبای محبت شربتیم ده زینبای سعادت خلعتیم ده زینبای شب من روی کن
چو روزم عالم خیزد میکن به شکم بنوه خون جگرده به و نه دلم سوز دگرده
زینبای عشق روشن کن دلم زینبای وصل برین کن دلم زینبای خودم دیوانه کن
بقیمای خودم بهیچانه میکن بنه چون عود در محراب دلم مطرب کن زینبای عشق
بلکه دید و دانش شایم ده زینبای رندان کاظم ده دلم را سخن را زینبای کن
عکس از این درازدانی کن پاساق پیران شایم باره که تو دیگرم اسرار دار
هرای بندگی دارم نه شایم دهر بر قول من ضلیم که ای ضلای بر خشم بخت و عشق
هرم را زینبای عشق در از دل دریغ از تو غم مدار از کف برون طوطا غم

بخوان و ده غوطه بفرکان تنم را بنوی از بس خرقین میگردم دل دلم نه از آه جگر برز
بخوان زخمی از بس جگر دوز برد از از دست سینه ام را بول صیقل ز عشق ایست ام را
دلم را سخن اسرار میکن کلم را معدن انوار میکن دل چو برانده عشق زینبای کنج
این خواب از غم تو معمور است سینه است دایم این شوق آتش است دول طور است
پشت طبع دار ز من عشق دیوانه عقل مختار است عاقلان حال عشق که دانه
عشق است و عقل منور است چون دلم بحر آتشین آه قسم حق بحر مسجرات
ای نام خوش صیقل دات جانها روشن شده از نور عشق به جانها

ای که سخن کعبه از قدرت داشت قهر تو از کنه دی افشا در عرصه بحر اعجاز صفت
بگفته قلم بهر کجاست زینبای ناقص کلمات صفت تو صفت قهر و نصای کمال تو بمانا
با کوه تو را نیست نه به عالم در راه تو عشق تو را نیست عشق تو را دل زد و کوه نشسته
عشق تو را پاک زینبای تو را زینبای تو را زینبای تو را زینبای تو را زینبای تو را

دندان این بودا میکن در کعبه بحر جلوه بهیچان ندیم کن بت پرستید که اسلام ندیم شیخ
عوم و پر مخاطات کین را خوراید که گفته نظر خدایم ندیم صیقل بهیچ بود رسد آتش ام
در وی بحر انبوهی افام ندیم شاه قیام جان و حق آه چاره محنت و غم آه آنکه
باقی نیست شد دل او جانش فرخ زان من آه در طایبات زاهدانشین که
نور اصومعه وطن آه و قرض سرب بر شستم نام اعلم عشق حق آه مهره جان
رو دلتن در عشق که بالین آه چشم ز غم غراب من است و جگر پاره هم کباب است

تا که بدم بگوش از دل نغمه ربط و رب من است لطف استیحه بفر و غاب
ان که قد و این کعب من وصل و جنت نصیم مرا هر دو در رخ و عذاب من است
قبلام کوی است در حال و کنت بر جوب من است چشم از گردل مندا ارد
نشاد که عالم دارد دل بودیم و کشت چون که هر هر که می دانی در دوزخ و جان فراق
هر که ای جنتی دارد عالم یار و زاهدان غم غم در دلت و غمی دارد منم من که چشم
جهان بروی است روی باز خلق زهر بودی است پیچیده اند از تو بغفلت گذشته است
خاطر کند بنو و جبر جوی است هر که کشف طبع از رخ طوفان هر که کشیده و منی و غنی
جوی است جلیش کعبن و مطالب شمشاد که می رود همه در کفکوی است (خود را می
باده و خرد فاده ام را بکبر خورده که می از سورت کشته از بهر این بگوش نیست
چاره بی دو عالم خیریت چاریت وقت تا خوش که اگر کرده و اگر خواهد بود چو دست تو نام
دی تنها بود اگر که بگویند در کام تخت نقش خودی از غنجان باید شست که کشته زو
که بر تصور و تو خود تا که نونی کشته نه از جنت عرم همه جویند که طاعت کشت بکوز
مرا چو روز دیگر کشته روزی کشته بر من از دولت کز روز که مرا کشته نیک شست
باز از پس سخن بگویند لب بگویم بهی که سخن ام سخن از برای کیم
ز مسجد رفتم و در دل زبانه زاه سخنها دارم و در خانه خدایم کیم چنان دیوانه در
میخانه نام که از ازجای که از عشق او که در میگویم دل که می عشق او که بود در پیش
از و بطلت رنه هر که بود که ای تو عشق تو ز نوشت منی مهر خست از ترنم خاک درت شست من

حدیث

درخت من رضی تو و من حرکات الاثواق و محکبات الاذواق و محکبات الاحداق
عاطف کمال القدرة و الصنعة فی النفس والافاق کما قال فی سیرم ایضا فی الافاق و فی
انفسهم حتی یقین لهم انما کفی اولم کیف بکنت انما کفی شئ شئ خیرة بکنت انما کفی شئ شئ
لیکن همه نقش عجب هر که شست بر کشت برک در خان سبز از نظر بهشت
هر دو در دوزخ است معرفت کردگار ای دین که که بخوان به خنده چو کورانی
سر بر آرد که دین پرده سراسر بدینک سه در و از همه جا بیست از غیر کل نقد از
قری از روی زمره ز فاخته چنبره دف کرده لظوق از کشته جلیل زن شوق
بکنت برشته مرغ سحر کرده بر خفته دلان پرده ای موزن از جنت شب و کینه
کرده خند مرده بهیچ نند هر که از جای غنچه تو الله الصبح کران خبری تو
ساحر کران کران جان کن تو فرسود چنبره کن بکسل از پی خود این لشکر کل
کام زن کبوی کوز دل ارتین بر سر عالم فتن و امن از طینت ادم فتن
ش دشت ناموس انداز چاک در غنچه لوس انداز هر چه بدست کیش از وی پای
هر چه پیش است حق آن دانی همه ذرات جهان در قصه رو نهاده بکمال از نقص اند
تو هم از نقص قسم نه بکمال و امن فتن از سر حله زنی پروانه بهیم نام
تو از کوه غم نام قال اند تا ان تو خلق السموات والارض و خلق السبل
والنهار لایست لاول الالباب که کون الله فی ما قعود او به جنوبیم یفکون فی خلق
السموات والارض ربنا خلقت به الاله سبحانه فکانت قصاصه ب النار و قال عن قال الکلم الله و چه

ونحوها ستة وتسعون فرسخا وجوه مائة وثمان وثلاثون ضعفا من الارض وقيل اثنان وثلاثون
 ضعفا درجتها وقطر زحل اربعة عشر الف فرسخ ونحوها مائة وستة وتسعون فرسخا وجوه مائة وثلاثون
 ضعفا من الارض وقيل سبع وسبعون ضعفا منها واما الكواكب الغير المصودة فلما يعلم
 عدد اهل الله تعالى ومن ادعى اليه والذي رصده منها الف واثنان وخمسون كوكبا واعظمها
 عينا ذكره بعضهم ثمانية وتسعون ضعفا للارض ودرجتها مائة وستة عشر الف ضعف وثلاثون
 الارض وعينها ذكره اخرون اعظمها مائة واثنان وخمسون ضعفا من الارض واصغرها
 ثمانية وعشرون ضعفا منها ورتبوا قدرها المخلعة في ست مراتب تنقص كل مرتبة عن سابقتها
 في القطر بنسب فاولها اعظمها وفيها خمسة عشر كوكبا وفي الثانية خمسة واربعون وفي الثالثة
 مائة واثنان وفي الرابعة اربعة مائة واربعة وسبعون وفي الخامسة مائة وسبعة وعشرون
 في السادسة مائة واربعون وفي السابعة مائة واربعين وفي الثامنة مائة واربعين وفي التاسعة مائة
 في العاشرة مائة واربعون وفي العاشرة مائة واربعين وفي الحادية عشرة مائة واربعين وفي الثانية عشرة مائة
 في الثالثة عشرة مائة واربعين وفي الرابعة عشرة مائة واربعين وفي الخامسة عشرة مائة واربعين وفي السادسة عشرة مائة
 في السابعة عشرة مائة واربعين وفي الثامنة عشرة مائة واربعين وفي التاسعة عشرة مائة واربعين وفي العشرين مائة
 في الحادية والعشرين مائة واربعين وفي الثانية والعشرين مائة واربعين وفي الثالثة والعشرين مائة واربعين وفي الرابعة والعشرين مائة
 في الخامسة والعشرين مائة واربعين وفي السادسة والعشرين مائة واربعين وفي السابعة والعشرين مائة واربعين وفي الثامنة والعشرين مائة
 في التاسعة والعشرين مائة واربعين وفي الثلاثين مائة واربعين وفي الثلاثين مائة واربعين وفي الثلاثين مائة واربعين وفي الثلاثين مائة واربعين

من الارض والبروج والبطا حركاتها الثابتة وقدرها جميع المثلثات وقطع في كل سنة
 عشرين الف وثمان مائة سنة ودورة وقطع في كل سنة عشرة فراسخ ومع ذلك لا ترى حركتها في قوس من
 خمسين سنة بل ترى في تلك المدة لها حركاتها في قطبها يسبان بقطر البروج ونظمتها لمنطقة
 البروج وهي تقطع المعدل على نقطتين السمتان بالدرجة الاولى والرابعة والخمسة والاربعون
 عنها بالقطبين الصنفي والشمسي وعندها بين البعد من الجانبات الاقرب يعني الميل
 الكلي وهو البعد الجديد ثمانية وعشرون درجة ومثلون دقيقة ونظمت البروج بهذه
 النقاط الاربعة على اربعة اقسام تقطع الشمس لكل منها احد الفصول الاربعة ولها دورها
 كالا ولستى بدارات العرض وتوهموا في كل ربع من تلك الدوائر نقطتين انقسم
 تحتها مائة مائة نقطة البروج الاثنى عشر في كل دائرة واكثر اربعة ولها طول واحد
 والسبعة صغيفة والميزان والعقرب والقوس غريبة والكوي والدلو والكواكب شتوية
 مقفلة بالحرارة الخاصة للشمس في هذه البروج الفصول الاربعة في كل سنة والعقرب تقطع تلك
 البروج في سبعة وعشرين يوما وثلث تقربا والطراد والفرج تقطعها في سنة تقريبا
 والبرج تقطعها في سنة وعشرة اشهر واحد وعشرين يوما وثلث تقربا واثنان وعشرين سنة وخمسين دقيقة
 والمشتري تقطعها في احدى عشر سنة واثنين وعشرين سنة ولها واحد وعشرون سنة وتسع دقائق
 وقيل في ثمانية عشر سنة تقريبا وقطعها زحل في ثمانين سنة وقيل في العشرة والعشرين والميزان وزحل
 والمشتري العلويان والطراد والفرج تقطعها في ثمانين سنة والمشتري والزهرة السعدان وزحل والمريخ
 الخان لم انعم بآثارها لعل واحد من افلاك الكواكب السبعة افلاك اخرى غريبة وقيل انها مركبة

من فريجات معززة عن الجذبة كحركة اخرى غير حركة الكلي يستتبط ان بعض الاماكن في حركاتها
من السرعة والبطء والتمركز بينهما كحركة الوقوف والرجعة والاقامة والاستقامة لا غير ذلك
من الابعاد ان بعض فريجات الفلك الشمس فلكها اقرب الى الارض من مركزها خارج عن مركز
العالم باقل الجانب من الفلك الكلي لها حيث يابس محم بسطح سطح الارض على الفلك
على نقطة كحركة بينهما يسمى الابعاد ومقعر سطح الارض في نقطة كحركة يسمى ان بعض
فريجات سبب ذلك جهن من جهة ان في الفلك الاعلى هي نصف باين الكون احد هما
حادي للفلك الخارج والآخر محوي ورتبة الكاوي في الابعاد وغلبة على ان بعض فريجات
المحوي وغلبة بالعكس يقال لكل منهما المتموج جرم الشمس مركزه في شخص الخارج عند منتصف
باين قطبيها على سطح الارض على نقطتين وقيل ان بين بعد في الابعاد وبين قربها في ان بعض
مقدار قطر الارض بانه مرة وموفا الف وثلاثة عشر الف فرسخ وسبع مائة فرسخ والفلك
كل من الكواكب العلوية والزمهرير كذلك الا ان الامة اورد مركزه في خارجها كحركة
الشمس هي في حيث يابس كل واحد سطح يوره على نقطة ذلك فلك الفلك ان
فلكها اقرب مركز العالم محيط الكلي يسمى بالجوزهر والاعطارد فلكها الذي في شخص
فلكها الكلي الذي مركزه مركز العالم كحركة في شخص على الرسم المذكور فخر خارج وان
وحصيفان والابعاد تسمات وتسمى الافلاك الكلي بالسمات لثباتها بنقطة الابعاد
في المركز والاكثرة والمنطقة والقطبين وتسمى كواكب المراكب كحركة في المديركا على
ويسمى البعد البعد في المداوير بالمدورة والاقرب ان بعض فريجات كل ما ذكرناه على ما يستتبط

الشمس

الارض من المحرك والشمس الكلي حقيقة الحال وفي جدي من الروايات ان باين كل ما ورسا
سيرة خمسة عام وانها يمكن الملكية وقال بعض المحققين ان مقدار محيط الدائرة العقلية من الارض
ثمانية الاف فرسخ وقطرها الفان وخمسة مائة وخمسة واربعون فرسخ ونصف فرسخ فريجاتها ومقدور
القطر في المحيط سطح الارض وهي عشرة الف الف وثلاثة مائة وستون الف فرسخ وربع ذلك
مساحة الارض من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
الذي هو من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
فرسخا وهو قريب من سبعة مائة الف فرسخ والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
الاف فرسخ على اتمه وقيل ثمانية الاف فرسخ وهو منسوب الى القدر وكل فرسخ اربع مائة
عشرون اصبعاً عند الاكثرين وقيل ثمان مائة وخمسون وهو منسوب الى القدر وكل اصبع مائة وستة
مئة فرسخ يكون بعض الافلاك بعض من اشجار السمكة في الارض ثمان مائة فرسخ والافلاك
الارض المقطرة المحيطة بالارض ثمانية الاف الف والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
وتوابعها المداوير والبنات والاكوانات فبقاها ان بعض من القابض
هذا كما فرسخ في جدي من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
خزانة الشمس هذا اذن هذا فلكها في دارها في الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
جواهر الشمس كحركة في جدي من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
او جدي من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض
فريجاتها على ما يصفى كحركة في جدي من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض والشمس من الارض

الاكثر حصول الاضيق اس و ان سبب ذلك ان شدة قوة العمل بها ونقصت عليها من ازياء
 في الاصل لتعلقها بالاعمال فسمي ان الشدة بالمرور ثم يمتنع بها الطعام فحينئذ لا يسهل له رغبة
 وتقلد عليه ذلك كلف حتى يترك فاذا ادرك وكان ذا طبع لم يشعر في وجهه وكان ذلك علامة
 المذكور فانه يخرج بعض هذه الصبغة وتنبه لمرته وجد له وجهته وان كان انتمى حتى وجهه فقامت
 الشدة ليقب لها البهجة والنفارة التي تتركز الرجال وتوجب دوام التسل وبغاية وتفكر في كيفية
 وصول الغذاء الى البدن وانه من حسن التدبير فانظر الى الطعام كيف يصل الى المعدة التي هي
 كالقدر وكالفرج للماضي فخطه تجبعت بصغره الى الكبد في روق رقيق جعلت كالصفحة للغذاء
 لكيلا يصل الى الكبد شئ فيفسده وذلك لان الكبد دقيقة لا تحمل الصفة ثم ان الكبد فتيحة فيستحيل
 بقطر التدبير والحرارة فالمرور عنها ونقص الى البدن في كما ترى تعدد ومعددة لذلك من اذكري
 للماء ونقص ما يخرج من من الخشب والفصول الى المقابض هذا عدت لذلك فما كان من من جنس المرأة
 الصفرة جري الى الموتة كان من جنس السوداء جري الى الطحال وما كان من البنية والارطوبه جري الى
 المثانة وما كان من جنس القاذورات التي هي في المرارة الشغل تروح الى الاسعاء فينظر السبب البصير
 الاطباء ان كان وبطنه لري فيها من الجايب والغرائب وكيفية صنع الله وتعرفه في قطرة ماء فخذ
 وتسل في حال الطفلة او لا وافرا في تطوراتها وتغيراتها ولا شك ان ذلك راجع الى السن وان كان
 ان ينفقوا اليها ما يهر وعقله او قدرة او علم او روي او كيفية انما عظم او عصب او جلد
 او شعر لا يقدر ان يحاذي ذلك انما ابل لوارادوا ان يعرفوا كيفية حقيقة المخدقات وكيفية
 خلقها وما اعاد من الحكم والمصالح فجزا من ذلك انما قل خبر منها في نظر الى الطبقة القادرة

كانت معدودة صورها بعد ان اوجد الله ما دها من قبل خلقها في انفسها في الاصل والرب لم يخرجها
 منها فخلقها في حسن شكلها وقدرها في حسن تقديرها وصورتها في حسن تصويرها وقسم اجزائها المنفردة
 الاجزاء مختلفة فاعلم الطعام حسن ان الخصال وزين طهرها وبطنها ورب ودهن وعصاها وجعل العروق
 تجري لغذاءها ليكون ذلك سببا لبقائها وجعلها سمعها بصيرا لعلها تسمع لعلها الطهر سببا لبقائها
 والبطن سببا لادلائها والراس سببا لجمعها لئلا يفسد العينين ودرت طبقاتها حتى لا تستر
 وتكفيها وتقبل دتره فيقع الافة ارضها ثم انظر في مقدار عدته منها مودة لها مع ما يتبع ان فيها
 وبها عدة انظارا وتقسا اذن وادوها ما كيفية سمعها ويرفع الهوام عنها وجعل فيها خرافات و
 اعرجايات لجميع الهوام القاص للعبه المزدخنة في القاصح وكثير حرفة ما يرب فيها و
 يطول طاعتها فينبه عن النوم صحتها اذ القصد في الدابة في نومها لعل وجه كمال القدرة الكلية
 في اطراف الازن وعصاها ذلك ايضا لغير ذلك من الحكم والمصالح والغرائز المودعة
 في الازن وان كان في انظر الى كيفية خلقه العين ظاهرة وباطنة في منازكة من سبع خفا
 وثلاث رطوبات والطبقة الاولى يقال لها المسحمة وهي التي في البراء والطبقة الثانية
 القرنية لونها عروق البقر في الصفا وهي بعد المسحمة ولان لونها وانما تكون بكون
 الطبقة التي تحتها والطبقة الثالثة العينية وهي لها ثقبه كقبة عصب او العرج منها
 عودا وهي التي قد تكون ارقا وقد تكون شديدة وهي بعد القرنية وبعد الرطوبة البسيطة
 وهي رطوبة صافية شبيهة بجاف البصر والطبقة الرابعة العنكبوتية وهي شبيهة بنسيج
 العنكبوت وبعد الرطوبة العنكبوتية وهي رطوبة صافية غير شبيهة بالعنكبوت بل بها يكون

والطبقة الثامنة الشكية وهي شبيهة بشبكة وبعدها الطبقة الزجاجية وهي شبيهة بالزجاج
 الذائب والطبقة التاسعة الشكية وبها بقية العصب وهي بقية لعظم العين والظاهر
 هذه الطبقات حاصلة لكل حيوان بحري أو برّي كبير أو صغير حتى يصعب إدراك بطرف العين
 لكل أصغر وحجارة خفية فبارك الله حسن الخلقين ثم أعلم أن الله بآرك وتعالى خلق
 أعضاء الإنسان وحيوان مخلقه لحكم ومصالح فعملها عظام وعصباء وعضلات وادوات
 رباطات وغروفا وغشية ونحوها ورطوبات وغضاريف وهي الباطن ثم جعل فيها
 الأعضاء المركبة الآتية من القلب والدماغ وغيرهما من غير أن يحد منها وارتبط منها رئيس
 شريف وهي الدماغ والقلب والكبد والامثان اذ في الدال قوة الحس والحركة وفي الثانية
 قوة الكثرة وفي الثالثة قوة التقوية والشبهة والتميز فربما ليعلم في الرابع
 قوة التوليد وحفظ نسل الخلق اليد في بقية الفروع وبستم اليه الفروع المذكورة والاولى
 الذان من المعارض اللازمين لانواع الحيوان وكل من الله مستهلك بالافرح في جال اوله
 الكبد وادراة لرب الاعضاء بافناء لا تكف وتغشت ولولا ما يقبل بالكبد من حرارة القلب
 لم يمت لحرارة الذي يبرم فله ولولا تسخن الدماغ بشرائين واعدا الكبد بالبروق القاه
 البرم لم يطعم الذي يكون به فله ولولا تركت الدماغ الفضل لفضل الصفه ولم يكن النفس
 ولم يمت القلب جبره الذي منه تنبعث الحرارة العنصرية في ابداننا ولكي رئيس المطلق
 هو القلب وهو اول ما يتكون في الحيوان ومنه يبرى الروح الذي هو عقل الحس والحركة الى
 الدماغ ثم يبرى منه الاسرار كلها ومنه ايضا يبرى الروح الذي هو مبدأ التقدي والتميز

والمراد الكبد ثم يبرى منه الاسرار كلها ثم أعلم أن النظام على انواع طويل وعريض وقصير
 ونحيف ومجوف على حسب اختلاف المصالح والحكم فيها فبارك الله من البدن جالس الناس وعليه
 جناحه ومنها ما يتكسب الخن والوقاية ومنها ما هو كالسلاح ومنها ما هو حوامين فخرج المفصل
 ومنها ما هو مفصل العضلات الخاضعة للاعلاقه وجعلته اللطيف وعامة وقوام للبدن وادراة
 خلقته صلب ثم ما كان متحرك في روي به خلق مصفا وان كان فيه انصمام وانخل التي لا بد منها
 ويخرج فيه لعل الحركة ايضا تزداد في تحريكه وجعل تحريكه في الوسط واحدا للكل بصير
 لا حسب ما به الاخر ثم خذ الفدا بل صلب جرمه وجعل عنده وهو الخن في جوده ففائدة زائدة
 التحريك حصول الانخلة وفائدة توحده ان يتجرى جرمه صلب والنظام كلها متحدة في روي
 ليس من شئ منها ومن الذي ليس من فائدة كثيرة ووصل نفع منها الا ان تحركه في بعض الاحوال
 معا وفي بعضها فزادى بره بانبت من اصداف في النظم ووصل بالطرف الآخر وجسمه ليس بدم
 الحس فيجعل له اصداف في العظام زوايد وفي الاخر فصر امرها لداخل هذه الزوايد وتكتمها فيه
 والثابت بهذه الهيئة بين النظام من اجل انصهار الاعضاء من اجل المفصل ان تحرك منها بعض
 دون بعض ومن اجل الربط الواسلة بين النظام ان تحركها معا لعظم واحد فبارك الله من
 حكمه احكم ثم أعلم ان النظام كسائر الاعضاء ليس لها ان تحرك بانه بل انما تحرك من حرك
 وصل بها من سائر الحس والحركة ويصونها الذي هو الدماغ وهو عبارة عن العصب وهو جرم
 ممتد على مصف غير العصب المجردة التي في العين فادراة بالذات فادراة الدماغ في روي
 كسائر الاعضاء حتى تحركه ويصونها في روي فادراة البدن وليس يحس به بل هو لفظ مقدر او

بعد اختلاط الدم والرباط ثم غلبت في الطرف الذي على العنق المتحرك من طرف العنق حتى يصل اليه وتر
وهو جسم مركب من العصب الاتي الى ذلك العنق ومن الرباط الذي من العنق ومن العظام وقد ظهر من
الدم حتى يصل بالعنق الذي يربطه بالظرف الكسلي فيتم منه المديان بعرض قليل
للعنق كما وصلها قرب الوتر حتى يفر وان تحرك العنق بقليل لان الوتر متصل برباطه الذي
وقد قد لا ينفصل واحد اذ كان كبر او رباطا من عظمة مفردة على تحريك عضوه واحد
وربما لا يكون للعنق وزن صغير جدا ثم ان مبداء الحس والحركة جميعا في الاعضاء قد يكون عصبه
واحدة وقد يكون اثنين ومبدئية العصب للحس والحركة اما هي بوسط الروح النوراني
المستبث فيه من الدماغ فالقوة العنقية تنبث في حبله جلد البدن واكثر اللحم واللبث و
غير ذلك بسبب انبثاقها الذي هو الروح الذي لا يكون عدم الحس النقص كما كبده والظفر
والكفلية والريه والعظم وهذه القوة تدرك الكيفيات من الحرارة والبرودة واللين والصلابة
والخشونة واللين والصلابة واللين والصلابة واللين والصلابة واللين والصلابة
ولكن القوة المحركة تنبث في جميع الاعضاء بوسط الروح المستبث في العضلات والانسجة
التي هي في العظام فيها انما كانت في قنابر الله من لطيف الطيف العنقية ثم لما كان في اقل البدن
وبعد من الدماغ يحتاج الى ان يبال الحس والحركة وكان نزول العصب اليها من الدماغ بعينه
المسلك وايضا لو ثبت الاعصاب كلها من الدماغ لصار الحس شغلا مما هو عليه كثير وشغل
على البدن حمله فلهذا جعل الله تعالى في بعض الصفات ثقب وافر من شئ من الدماغ وهو النخاع
وحصه لشرفه وعزله عن بعض واصف كاحسن الدماغ الخفيف وابعاده في طول البدن وانبت منه

عين قارب وما في شعوا العصب يخرج من ثقب في عوز العنق ويصل بذلك الاعضاء
التي يتبعها العصب من ذلك الموضع فيعطى الحس والحركة بقوة سببها الذي هو في حد
على الدماغ عاود عظمه فقد البدن كله الحس والحركة وان حدثت على النخاع فقد تمام
التي تحسها العصب من ذلك الموضع وادور ثقب لان الدماغ في غير له العين والسنبرج
له ذلك والنخاع في غير له العظم الجاري منه والاعصاب في غير له الجدار وما في الاعصاب
ان رتب من الدماغ والنخاع يكون شبيهة بهما ثم انها تنصلب كل واحدة منها حتى يتصلها
فتدرك الله حسن العين ثم اعلم ان الوصلات كحبله عفا لطيف وكل ذلك
جميع الحس حبله عفا ولبس جسم لطيف وفيه تنبث من العصب والرباط لطيف العنق
الذي هو في حد له محيطه جلد الحس الحس والشعر العنق في حد له الادع الالم في
الحكمة ويحفظ ايضا الاعضاء على الحس لها واضاعها ويعبر عنها عن السبب والفرق و
لربطها ببعضها بوسط العصب والرباط والاعضاء الحسية اما لطيفه كل العنق والما
ليس فيها لطيف كالكبد ولا شئ من الحركات بالليلف واما الارادية فنصف من شعور
بهية من وضع القول والعرض والتدرب فللبس اللطيف المطاوع وللدفع اللطيف
عرفت العظم ولا يملك اللطيف المؤدب فيمارك الله اب اليامين ثم اعلم ان العروق
نوعان احدهما الناقصة الضواري ونبتها القلب وسمى في غير اللين ولها حركتان العنقية
وانب طرية بها ان تنقص الحيز الذي في القلب كحركتها الناقصة وتجدد كحركتها
الانسيابية لئلا يتصلها صفا في حركتها القلب وتتم هذه الحارة العنقية وهذه الحارة العنقية

والقوة الحيوانية والحركة العزيمية في جميع البدن وضقت كلها كأنها ذات صفاتين احتياط
في ذلك تجسيدا لتلحق بسبب قوة كل ما فيها ولما تخلق بافهام الله واحدا منها يسمى الشريان
الوردي فإنه ذو صفات واحد يكون اللين واللين طوالا والنعاش في حال الحاجة إلى الحركة
استوفى من الرطوبة لانه لا ينفذ للنسيم كذا منفذ لغذاء الرية فان غذاء من القلب ويغوص
في الرية ويغير شغلا ولحم الرية لئلا يطفئ الحشيش معادته عند القلب ويحتاج إلى ترشح الغذاء
البربرية وهو سهل وجعل الصفات التي داخل من ذات الصفات بين اصلها لانه لا يطاير التي تخرج
تحتي الظهارة وهو الملا في القوة الحارة العزيمية ولها دمة حارة الروح فاجتبت كلمة تقوية
منفذ الروح والحركة العزيمية بهذه المظان والظواهر بها والنوع الذي هو الروح ان كنه
ومنها الكبد ويسمى بالوردة وثانها ما جذب المغذات إلى الكبد وثالثها ايعال الغذاء من الكبد
إلى الأعضاء وكلها ذات صفات واحد لانه واحد يسمى بالوردة الشريانية فإنه ذو صفات بين
صليبين لانه ينفذ في الجوف الذي من القلب ويأتي بغذاء الرية إلى القلب ولحم الرية لطيف
خفيف لا يصلح له الدم رقيق لطيف ومن الشرايين ما يرافق الوريد في الوريد بالوردة بالوردة المحللة
بها وكلها رافعة في كل يكون الوريد حار الشريانية لانه يترشح من الوريد دما رافعا في الأعضاء
الظاهرة خاص الشريان تحت الوريد يكون استراة ولكن لا يكون الوريد له كنهية ثم اعلم ان
الغذاء الذي من العظم فيعطفه وصب من سائر الأعضاء وفائدة ان كنهية يقال العظم
بالوردة الشريانية فلهذا تتركب الصلب مع اللين بل متوسطة في اللين واللين بصلب خصوص عند
الفرجة والصفعة واللين يترشح في الفصولة وهذه هي الغرض التي تتركب لانه لا يتركب منها

الانفصاف الذي وكلها تولد من اللين فاضا اللحم والخم فانهما متولد من الدم فلهذا هما أحدهما
ما حده الكبدون وله اشكال شكره اش كرون او ذكره المذكرون ثم اعلم ان استجابة
عظمه العظم وفصله العظيم يقطن كنهية خلقه خلق الله في حسن تقويم جعله كالصخرة
والركن وحرية وسجدة وقد تتركب منها من استجابة الرية المحسنة مع ما في كثير منها
المنافع المانعة وشعر الرأس والجلد على بعض الوجوه والحواسب والاهاب وسائر رويح
منه يحسن والجمال والفرح والقدال والصباحة والملاحة والكل كنهية محل وباطن محمل او
سمرته وتكون الحال رزقنا الله وياكم على الوجه الكامل بسببه وتقوته ولونه وكيفية العين
والانف والمزق والعارض والمغذات مما يحث فيه اولو الالبصار ويوجب الولد والنفث
لذلك لانظر كما هو معروف بين الجنس ومحتوى به افراز الشرايين وهذا ولكنه حقيقة
للناس وموجبه ليجان السودا والورود وسبب عن طريق ما في وضوهم المستقيم وفي
بعض الروايات حيث قيل الامام عن بعض فقال قلبه خلق عن ذكر الله فانه لا يتركب
بذكر غيره وليس الامام كما تسمية الحسرون وتسمية الفاصرون وتسمية الشرايين النفثية
والنفثات الشيطانية من ان يعشق امر غريب ومقام مطلوب وان المجازنة فظرة الحقيقة
وانه مسكن الرباب الطريقة بل العريانة فظرة وصول النار وصله إلى الجنة والنجاة مسكن
النفث والنفث قد تضرر الامانة فجلت من المصرفة البتة الذين تركوا بية الاخبار وموقف
الابرار ففقدوا فضلوا كثيرا وما برأ النفس ان النفس لا تارة بالوفاة انما هي ربة عصم الله وياكم
من من بية الهوى وموجبات الخسران والاروى فإنه ولي الموفق وعليه الاستعانة والنفث

من العالم و انقصه انقص بنی اذا ذكرت دبار الجحی بواضع حتی و لما تقطع
 و نقل بجدة على الدمن التي دست بکوار الراج الراج ان عاقله انزلت الکشف و
 نقص عن الراج انقص حتى اذا قرب السير من الجحی و دنا الرجل الا انقص الراج
 سمعت و قد کشف الظاهر فبقره ليس برك بلعین الجمع و قدت مفارقة لكل
 عنده صلیف التبر غیر شیع و قدت تقر فزوق ذروة شیع و بعلم ریح کل من لم یح
 فدی شعی بطلت من شعی سلم الاقر انقص الا وضع ان کان بسطه الا کلمة
 طویث على الفطل البلی الا ورج فیه طمان کان ضرب لا رب لکون بالمدعایم تسع
 و بعد عات بکفل خفیة فی الی لیس و غیر تمام یرفع و هی التي قطع الزمان الطیة
 و قد غربت بغیر مطلع کما تبارق فی النحی ثم انطوى فکنا لم یسع
 و قد روی عن عبد الله بن المنفل الکاشی قال قلت لابی عبد الله لای علی علیه السلام جعل الله عز وجل
 الارواح فی الناس بعد موتها فی ملکوت الله فی ارفع کل نقال الله تبارک و تعالی علم
 ان لا رواج فی شرفها و علو ما یستلک علیها من انوارها و الدعوی الربوبیة و یؤید
 عز وجل فیهما بقدرته فی الابدان التي قدر لها فیهما انوارها و النظر الیها و رجة بها و جمیع
 بینهما الی بعض و علی بعضها علی بعض و رفع بعضها فوق بعض درجات الکبر و اذا انجز
 الکلام الی هذا المقام فله بأس بالشارة الی جمیع احوال النفس و الله قدوت الواقع فی
 حقیقتها و یان انوارها و همها فیهما قال علیه السلام یسئلک عن الروح قل الروح من امر ربه
 و انتم من العلم الاقلید ^{الاجز} مجرای حقیقات جهان از حقایق ضم بنیادی فکان

بر طرف بر پست بابت نامی و همی از حقیقت تکلیف ناپرده بودی عجم و جکی بر فم خویش
 مانده در قید خیال و دهم خویش کرده واقع را مطابق خیال جز خیال خود شکایه و حال
 بر هوای خود کشت تاویل را پیش روی خود کشت تاویل را مصحف و تدریج و کمال و زبور
 حجت دارد همه کلام در و حی این یو هم تا نیست فیم این با حقیقت نیست
 باین ساز آینه ظاهر زلف تا حقیقت رخسار بگذر این علوتیت جویان نه
 روخوانی فیه بر دیوانه این خیالات همه طیف النام و یه کین از پستی غیر نام
 زنی کمانه نژاد را ب خود و بجهان کما بریت مجرد میفری عامه را از امان خود
 خویش از صفات و از احوال همین مگو با صد این اندام دم زن از حلام بایده را
 از دوسم دم ز ستاری زن عکس کرده که استیلازی من چون نشسته عین اندر بزرگه
 نفس و قاروره تو از منی خرا بر کشد و او چون فکات را سرده این اکثر الا صوات را
 ای اصولی پس هادق دم زن از قیاس و رای و تخیل و فطن برده برخیزد اگر از کارها
 می نوی ایوا ازین بیدار که حقیقه اوراق کنی بود صحرای شهر اگر جهان پنهان بود
 کی زبانی خامد باشد اشفا تا دم شمع از حقیقت بشما محرم این از بنود غیر دل
 ان و لکونیت جیسی اب و کل در حوز این را از راه کونیت محرم این از بنود غیر دل
 به حقیقتی از حقیقت کوخنی بش اهل و هم زینان دم این شکو را بطریق غشی پس
 طعم گرا غلظه جو کس عمود فیه کبر است ای دین و دقت نزع و ان کبر است ای
 مانده ام نه از راهی سینه کشی سینه کو محرمی محرمی که بگویم در خویش

درواح من الارواح قال لا درواح دعوته فقد اختلفت من اهل عظيم ثم سلوه ما فعل قدام وما فعل قدام
كله قال قد ينفق وجوه ان لم ينفق قال قد مات قالوا هو من اهل عظيم ثم قال قد سجدوا والاعتقاد
في الدرواح انهم من جنس البدين فانه خلقوا ليعملوا ثم انشأ الله خلقا اخر فخلق الله سبحانه
واعتقادنا في الدنيا والاولى انهم من جنس ارواح روح القدس وروح الايمان وروح العقيدة وروح
الشهوة وروح المذهب في المؤمنين اربعة ارواح روح الايمان وروح العقيدة وروح الشهوة وروح
وذلك انهم من جنس ارواح روح العقيدة وروح الشهوة وروح المذهب واما قوله لا يسكنونك عن
الروح خلق الروح من امر الله فانه خلق عظيم من جنس اهل عظيم ثم قال لا يسكنونك عن
المملوكات برزخك في جنسك كبريت كلفت بجنسك كبريت كلفت بجنسك كبريت كلفت بجنسك كبريت
زين جوان من كبريتك كلفت تودرك كذا او درك كبريت او كبريت بجنسك كبريت
وقال اهل المجلد في بحار الانوار وقد روي بعض الصوفية في كتبهم عن كبريت بن زيار قال سئلت
مولى امير المؤمنين عياض فقلت يا امير المؤمنين اريد ان تعرفني نفسي قال يكمل واني النفس تزيان
اعرفت نفسي بمولى علي بن النفس واحدة قال يكمل واني اربعة انما هي البداية والنهاية والحيوة
والنفس الطاهرة القدسية والكيفية الالهية وكل من هذه خمس قوى وهي صيغتان في البداية والنهاية هما
خمس قوى كبريتية وبنية واما صيغتان في الزيادة والنقصان واما صيغتان
الكبريتية والحيوانية الخمس قوى سبع وبصر وشهوة وقوى خمس ولهاف صيغتان الرضا والخصب
والنفس الطاهرة القدسية والناطقة القدسية لهاف خمس قوى كبريتية وبنية واما صيغتان
وهي اربعة الاشياء النفس النكبة والناطقة صيغتان الزيادة والكيفية والكيفية الالهية في خلق

درواح من الارواح من اهل عظيم ثم سلوه ما فعل قدام وما فعل قدام
كله قال قد ينفق وجوه ان لم ينفق قال قد مات قالوا هو من اهل عظيم ثم قال قد سجدوا والاعتقاد
في الدرواح انهم من جنس البدين فانه خلقوا ليعملوا ثم انشأ الله خلقا اخر فخلق الله سبحانه
واعتقادنا في الدنيا والاولى انهم من جنس ارواح روح القدس وروح الايمان وروح العقيدة وروح
الشهوة وروح المذهب في المؤمنين اربعة ارواح روح الايمان وروح العقيدة وروح الشهوة وروح
وذلك انهم من جنس ارواح روح العقيدة وروح الشهوة وروح المذهب واما قوله لا يسكنونك عن
الروح خلق الروح من امر الله فانه خلق عظيم من جنس اهل عظيم ثم قال لا يسكنونك عن
المملوكات برزخك في جنسك كبريت كلفت بجنسك كبريت كلفت بجنسك كبريت كلفت بجنسك كبريت
زين جوان من كبريتك كلفت تودرك كذا او درك كبريت او كبريت بجنسك كبريت
وقال اهل المجلد في بحار الانوار وقد روي بعض الصوفية في كتبهم عن كبريت بن زيار قال سئلت
مولى امير المؤمنين عياض فقلت يا امير المؤمنين اريد ان تعرفني نفسي قال يكمل واني النفس تزيان
اعرفت نفسي بمولى علي بن النفس واحدة قال يكمل واني اربعة انما هي البداية والنهاية والحيوة
والنفس الطاهرة القدسية والكيفية الالهية وكل من هذه خمس قوى وهي صيغتان في البداية والنهاية هما
خمس قوى كبريتية وبنية واما صيغتان في الزيادة والنقصان واما صيغتان
الكبريتية والحيوانية الخمس قوى سبع وبصر وشهوة وقوى خمس ولهاف صيغتان الرضا والخصب
والنفس الطاهرة القدسية والناطقة القدسية لهاف خمس قوى كبريتية وبنية واما صيغتان
وهي اربعة الاشياء النفس النكبة والناطقة صيغتان الزيادة والكيفية والكيفية الالهية في خلق

وغمیم و شفا، و غنای دل و فقر فی حق، و صبر و عبادت، و لها فی صفتان الرضا و التسليم و هذا التي سبنا
من الله و ايعتدوا لاسمها لا تحت قديم روي و قال الله تعالى يا ايها النفس المطمئنة ارجعي الى
ربك راضية مرضية و العقل في وسط الكل قال ربه بعد نقله اقول هذا ما احدثت لم تكن توبه في تلك
المعيرة المنة او له و هي شبيهة بصفات اعلام الصوفية ازكي ابد و ميدانه از جرم سبحانه
يا كن صبيح هودت نايد ان مقامات خوش روحانه بخرشيه افلا كم من در جنة خدا
بشير ان غنمه نهان در صورت آهر منيرت پس كل دارد قدم فوق زحل دارد اگر چه اند
اكبر دكل فروش پات زانو دل چه بشه بخن ابراهي غلوت بين بر ابراهي دل امير
بر كاه محرم است دل پارس كاه ادي است دل برفت اكل علم بر ابراهي دل بر است آنچه
عز از اناقت جيل جاز باغ او نشسته شهاب صوفت او در دست روح كبري نشسته در پيش
عقل كاي پستانى بر كوش و صف روحانه و شفا در او ملك نورانه و شفا در او ذوق او در ج
در آب حرمه سيرا و در قوراي صفات حق نظاره دارد و اندر كوي دل نه چو كاني در آب كوي دل
طير كوش خرم چه هم شرح فراق كه هم در اين دلكه ها شده چون اقدام من ملك بوم و در كوي
برين جاي بود آدم اورد درين در غروب ادم سيد طرب دل جو كاه صروب حوض بهاي كوي
نورفت از ادم نيت به روح و ادم الف قامت دوست چنگم حرف در كاه ادم است ادم نيت
عقله كوي در خانه عشق بوم از غيبي از نو ميابانم و قال بعضهم في شرح هذا الخبر انفسان الانبياء
في كل سنة تحفة بكتبة كبريائية التي هي محل العدة و ادم في الدنيا و الاخرين بكتبة الانبياء
و هما صديقان في الدنيا بين سبالة خيرة فانه لا حظ لهما من شفا الا انها ليست من عالم شفا بل من شفا

من روح الله فلا يتطرق اليها الم هناك من وجه و ليست هي موجودة في اكثر انفس بل عالم منع من
الوف كثيرة و اعد لها و كذلك انفسا و اخرج ارجع من العدة و ادم الا ترى الى المرض اذا
نام و مرضي و لم يستعده موجود و اخرج الذي ينام في نقطة موجود في المصروف مع هذا كيد اما
لان الواجب للام فصرف وجه من عالم الشهادة الى البرزخ في عده و خرافة استعطف المرضي اي
رجع الى عالم الشهادة و نزل نزل انفس قامت بالادراج و ادم فان كان في البرزخ في الم
كاف و كيا معرفه مؤمنة او في لذة كافي راي حنة طدة انفس لادام العدة حيث انفس الكاش
عالمه الا حنة اى كودين كاش قفس يري رخت جالاي فلك مي يري
زندگانه بهمن عبادين چنانچه زندگانه سرسي مرك جات است و جات است
عكس بنده نظر كافري ان شمسك در انداخت جان برنده شده خوش خوش طي
و عرض دني تن جاسرغ بافته اند از صفت نوراني جاسرغ ابر جسم علامه بود
لكم كوني برهن متهدي جلد جاكه از اين ترشته حق و نهانسته كوني چون يري
كن سوار و نسي غيب جاني بزرهيد از جو از خوفي برده جو بر خيست كاي ان آفت
كه در نيت شده تو در اوكوي جان جو بد اكنش دست و فضل عشق دار بر جبري
جسم فاكيت ادم ابي بمر جان قدس ادم است و بولش نيت ادم غيبي و نيت بركش
نيت خبرانه جلد اندر شش چون بنده از خود اين جلد كود از نورش جلد اين بنده
جان كره از جهره بر ابد و در جيب آرد رخ خوش ايش اندر نيت ادم ابي نيت
عمره كودن در اكنش جان كيك كيك بر اكنش بر اكنش ابد نيت

الى دبرك يا ابراهيم بن ايشان كبرياف لا يمكن له ان يكون بزازهم شمس
 بزاز اذ انك وازوهم شمس وبنه شيطان يسي في نور جود لاجرم اذ عين جان كبر بود
 كور بود و جان ابراهيم پس ز امر رسيد و اگر نشيد وقال العلامة في المعارج
 اخلف الحسن في حقيقة النفس هي وتوكل الاقوال المكنية فيها اما ان تكون جوهرا او عرضا
 او مركبا منها وان كانت جوهرا فانها ان تكون متغيرة او غير متغيرة وان كانت متغيرة فاما
 تكون متغيرة او لا تكون وقد صار الى كل من هذا القول فاعلم المشهور من بيان الصديقا
 ان النفس جوهرا ليس بحجم ولا حال في الجسم وهو متبركة لانه البدن وهو قول جوهرا
 وهو نور عن شئ المقيده وبني فوجت من اصحابنا والى انما جواهر اصلية في هذا البدن
 حاصلة فيه من اول العمر الاخرة لا يتطرق اليها التغير ولا الزيادة والنقصان
 وعند المتكلمين عبارة عن الشكل المشابه المحسوس وهما من ارباب افرمها ان النفس
 هو الله تعالى ومنها انها هي المزاج ومنها انها النفس ومنها انها النار ومنها انها الهوى
 وغيرها ذلك من المنة ارباب السنيفة باقتضائهم عقل ونفس وحواس في توان وكونه كاشف
 ايشانه از شمس خود عاجز كي شناسي هذا را كز جود خود علم خود زبون باش
 عارف كذا كز جود باش چون ندان تو شمسش چون تو هم كي شناسش
 وقال الفارابي الاربعين الروح هي نفسك وحقيقتك وهي اخفى الاشياء عليك
 واعمى بفتك روحك التي هي فاعلم ان المضاف اليه لا يقول بل الروح
 من امر تبارك وتعالى ففهم من روح وروح الروح كجسمه اللطيف الذي هو حال

قوة الكس والركه التي تنبث من القلب وتنشر في جملة البدن في تخفيف العروق
 القوارب فيفيض منها نور حس البصر على العين ونور السمع على الاذن وكذلك سائر القوى
 والحواس والحواس كالخفاش من المزاج نور على حيطان البيت اذا اذير على جوانبه
 هذه الروح تشترك اليهم فيها وتتمتع بلموت لانه بخار الله فيضو عنه اعتدال مزاج
 الا خلافا في الخل المزاج بطل كما يطل النور الفاضل من السراج عند انقطاع السراج بطل
 الدمن عنه او يطفئ فيه والقطع الغذاء عن الحيوان فيفقد هذه الروح لان الغذاء له
 كانه من الشراج والفعل كالمفعول في السراج وهذه الروح هي التي تنصرف في تقويتها
 علم الطب ولا تخل هذه الروح المعرفة والامانة بل الحاصل للامانة الروح هي امه لان
 ونفسي لانه تعلقه عمدة التكليف في بعض خط الشراب والعباد بالاطاعة والامانة
 وهذه الروح لا تقني ولا تموت بل تبقى بعد الموت اما في نعيم وعادة او في عذاب وشقاوة
 فانه كل المعرفة والشراب لا ياكل كل المعرفة والامانة وقد تظقت بالاجابة وشهدت
 لرواها الاستبصار ولم يذنب ايشاع في تحقيق صفته الا ان قال وهذه الروح لا تقني
 ولا تموت بل تبقى بل لموتها لا تقطع ولا يتبدل منزلهما في القبر في جهنم المارضة
 من رايه الخبيثة او جفيرة من حقها ان اذ لم تكن لها مع البدن علاقة سوى استقامتها للبدن
 واقفا وما اويل المعرفة بوسطه شيكة الحواس كالفردان التما ومركبها وشبكها و
 بطلان الالة وشبكها والمركب لا يوجب بطلان القادر نعم ان بطلت شيكة بعد
 الفراغ من القيد فبطلت غنيمته او يخلص من حمله وتنفقه ولذا قال في حق الموت

وان يثبت بشك قبل التمسك في الحكمة والمذاهب والالم ولكل يقول المعترض رب
اجعلني على علمي كما فيا تركت بل من الف شبكة وجهها على قبلي حسن صورتهما
وما يتعلق بسببها كان من الغدب ضعيفين احد بها حيرة فوات العبد الذي لا يقطن الا
بشبكة البدن والثاني زوال الشبكة مع تعلق القلب بها والغدب لها وبها من مبادي
عذاب القبر بان اكرهه فخذ حلف كبره كد روحه من اذا دكر شيده مي كرينه
عمره فزاد من لم يحب كطيفه راكته من قبل سيدة مي كرينه حجاب جهه جان
مي نوخا رتم حشامى كد اذن جهه برده بر فكنم حين نفس من اولى من خوش امش
روى بعش رضوان كد مخ اني فكنم صكونه فكنم در نقاشى عالم دمس كد سر صر
تركيب تحته بنه تنم وليعلم ان لكل من الاقوال اوله وشبهات يطول الكلام بذكرها
على ايراد اوله القائلين بالتحجود على عقلهم قال جمهور الفلاسفة ومعمرين على سبيل من
قدما المعقولة والبرهمن الربيع الفيدراء وبزوف فجت والله سوارى وهدوه المحققين
فبصر الدين الطوسي انه جرم مجرد عن المكان والبنية والعمل معنى بالبدن تعلق العاشق
بمعشوقه والمكسب بدينه وبفعل الفاعل بالمرحلة وان النفس ترك حقائق الموجودات وجوار
الايارات واستحالة المتحولات وان النفس العكسية تفيض على افعالها كشمس يفيض على
طلوعها كل كره بل قال الفرائى لا يهودا فاضل في البدن ولا فارح عنه ولا فصل به ولا متعلق
لان معصج ذلك الحسية والتجزئ المنفصلين عنه كما ان الحجاب لا عالم ولا جليل لغنى المعصج عنه
وهو كحيرة قال ومن ففاه ففاه لغلبة العاوية على طبعه والله ان الكرامة والنجية جعلوا

جها موجودا اذ لم يعقلوا الاحكاميات رايه فثبت كبرت من سجانه ثم قال قالوا لو حجة
شيئنا ان القديم في خمس صفاته فثبت كره في ذاته فلما منع كون التجرد خمس الصفات بل كونه
قوة لا غير بذاته وقيام غيره به اجتزأ على اثبات التجرد بان بها معلومات بسيطة كما لوحده
والنقطة فالعلم بها بسيط اذ لو تركت فان تعلق تجزئه به اجمع سوى التجزئ الفصل والزم وجود العلم
قبل وجوده وان تعلق ببعضه لزم ترك فرض بطله وان لم يتعلق بشي اظهر انه ليس بعلم الكلام
في ما في الاخر كما الكلام في ففاه اجمع منها ان لم تفضل به تجزئه كان العلم المفروض نقص
على علم وان حصلت الهيئة المفروضة على فان كانت من التجزئ فان التركيب في فعلها
وان حصلت عند ففاه قائمه بها فان التركيب في فعلها لهما اذ لو كانت مكرمة عاد الكلام في ففاه
فعمل هذه المفروضة على هو النفس وهي بسيطة كما انها لو تركت فان لم تعلم البسيط في مجموعها
انتم العلم اذ اكمال في احد تجزئى غير محال في اخر انم حلول الفرض الواحد في محققين وان حل
في احد تجزئى فان كان هو النفس فهو المطلوب وان كان غيرهما فجزء الاخر حال من ففاه
ان ففاه شيئا في وقت واحد ففاه ان العمل وهو النفس بسيط وكش من الحسم والكس في بسيط
يتخرج من العقل لانه ان عمل العلم ليس بحسم ولا جسمانه ومنها ان كل جسم لا يقبل صور او
كثرة لا اذ كل صورة او كس في بطر ان شكله وانفس يقبل الصور المتعددة المتخلقة
من الحسمات والمفردات من دون ان يزول الاول ولا يورود الاخرى بل كلما قبلت صورة
ازدادت قوتها على قبول الاخرى ولذلك يزداد القوة على اذ ان الاشياء بارية ذات
الفكرية وكثرة النظر فثبت عدم كونها حيث ومنها ان النفس ثلثة بالايديم بحسم من الامور

والعوارض الحقيقية ولا يسيل الى القدرات الحقيقية والخيالية والاولوية بل تنسب الى الالهيات
العقلية الصرفة التي ليست للجسم وقواه فيها نصيب وهذا الوجه يدل على انه خير مما اذا لم
في ان يصل لبعض النفوس الصافية عن ثواب الطبيعة من جهة الله ودرجات العلوم الحقة
الكفية وذوان المجردة النورية القدسية والمناجات والعبادات والمواظبة على الذكر
في كليات مع صفات انسانيات لا عقلية للجسم وقواه الخيالية والاولوية وغيره مما يدل على انها
من عالم اخر غير عالم الجسم وقواه اذا كانتا ذهنا فلهذا انما هي منزهة عن المادة والحواس
الظاهرة والباطنة ومنها ان القوى الحقيقية الباطنة لا تكتب العلوم الا من طريق الحواس الظاهرة
اذا علم ذلك الشئ به لم يمكن الحواس الباطنة ان يدركه وبها وجداني ضروري لنفس قدرته
على طريق لشي من الحواس الا ان كان في الامور المجردة والمعاني البسيطة الكلية والصفات الكلية
والطريق الحقيقية وهذه الحواس غير مادية من جنس حسي ومنها ان في البدن وقواه
يفتقدان في انفعالهما وانما هي وانفس تقوى في ادراكها وصفاتها كما في سن الكمال
او يكونان قويتين في الافعال مع كونها ضعيفة فيها كما في سن الشباب ولو كانت حواس حسية
لكانت تابعة لما في الضعف والقوة واورده عليه ابن الاثير في سائر الصفات الكلية
للفنس لضعف او قسور ضعف البدن او خلة كماله في سن الشباب والمرض والجدام في
ذلك وجب عليه ان الضعف والاختلال لا يثبت في الادراك والافعال لمصلحة القوة
الحسية وانما يكون في النفس كجبرها او بوسطة القوى الحسية بعينها وانه ملكة لها فلهذا
فيه اختلاف في ضعف بل يصير ظاهرة وتاثيره القوى ثم في القوم في المقام كمالا طويلا واما

من العلم الاقبلا شيخه شمس الدين بن ابي نعيم بن ابي نعيم بن ابي نعيم بن ابي نعيم بن ابي نعيم
بجوده سرمد عزت كشم الكافي بوي بالكره ودم كراون حمت شانه دارد
سر عني جواهر خانه دارد بهم برافته دامن خركاه زهشام تا ملك سحرگاه
عطا دبا مشيت هم فلم بود بغر صبح ديم اين رقم بود بهن از چشم مردم عالمي است
ز جسم ان بوي دشت خمي كدام ان ناشاه جهان عايش كونه از لاهك ان است
باجم جسم چون آذ فوامان سواد عظمش كروانان صغري مريد اكشن راز
تزد جان كشيد بال پراز بر از قل فارسان بوش كنه خود را بنر ملكاه لاهوت
مكن در ايشان صري كره بار واع مصلح اس كره و ذككيت من عرف نفسه فقد
عرف ربه قال بعض الافاضل الروح لطيفة لاهوتية في صفة ماوتية دانه من عشرة اوجه
عنه انما الاول في حركت الهيكل ودر بره على ان لا بد للعلم من محرك ومبرر الثاني في
وحدتها مع وحدته الثالث في كمالها للجد على قدرته الرابع في اطلاعها على ما في الجسد على
علمها من دل استوانها الى انضواء على استوانه الى ضلقة است دس دل بقدرتها عليه
وبقاءها بعده على الزل وابداه است بع دل عدم العلم بكيفية ما على عدم الاطالة في العلم دل
عدم العلم بها من الجسد على عدم البنية ان نع دل عدم سنها على اشخاصه العلم دل
عدم انضواءها على ساحتها روية من ازكي ونسب وشدى جهان زكي من ازكي ونسب
ناودان زكي چرا علمه مني خوش وازوم من ازكي وناشاي خاك كن زكي اصل كنه
مرغزنا زارد اصل كنه ودر مرغ جودان زكي قال بعضهم علم ما في الامور الالهية هي

الصورة المجردة عن الهيولى وبقي جواهر خالدة باقية لا يعرض لها الفناء والافات كما يعرض للموتور
الحيوانية وعلم بنفسك من احدى تلك الصور فاجتهد في معرفتها لتعلم خلقها من بحر الهيولى
وما ويزيد جسم واسر الطبيعة قال وعلم ان النفس مجردة لا يتغير الالام والاعمال والامم والنس
الروح والعطش والحر والبرد والموت والعموم والخاصة لان هذه كلها تعرف لها من اجل انها
اجبة لان اجبة جسم قابل للافات والافساح والغير وانما النفس خالدة جوه روحانية
فليس ياتيها من هذه الافات ثمن وعلم بانها من غير انفس العلم معرفة انفسهم كترى العلم في علم
النفس والحيث عن معرفتها جوهرا والاول من العلم والدين بها فلهذا سميت بهم انفسهم
وطبقت عليها من بحر الهيولى وما ويزيد جسم والنهاية من الطبيعة والخرق من ظلمة الكبد والحدة
يبلغ الالف في الدنيا واستغراقهم في الشهوات الحيوانية والعز والبلذات الجبرانية والافساح
بالجسود الطبيعية ونفسهم عما وصف في الكتب النبوية من لغيم الجنان وما في عالم الافلاك
من الوقوع والرجوع وانما قلت رغبتهم فيها لعدم قصد تقيهم باجرت به الانبياء وشاهدت اليه
الفلسفة والكلما من يقصر الوصف عنها من لطف المعاني ووقايت الاسرار فاضرفت جسم
نفسهم كلها الى امرها الجبرية المستحيل حصول الكل بعجزهم لصلح عبثية الدين من جميع الاموال و
المالك والملك والملك والملك والملك فغيروا انفسهم بحسد الجسد وحب الدنيا
ما كلف انفسهم وسلطوا النساوت مع الله هزوت وظلمة على التور وشياطين على المملكة
وصاروا من حزب الشيس واعدا الله فقل لك يا اخي اذ كنت اسديت نظر نفسك في شيء في
صلواتها وتطلب نجاتها وتعلم اسرارها وتتخذ من الفرق في بحر الهيولى واسر الطبيعة وظلمة

الاجسام وتختلف منها اوزارها وهي اسباب الفناء لما عن الزحف الى ملكوت يسا. و
في ذرة المسك والسيحان في فتحة عالم الافلاك والارتفاع في درجات الجنان وتسم
من ذلك الروح والركبان المذكور في القرآن ونفسا الله لما يجب ويرضى بقى الكلام في
الاشارة الى جود من احوال الله ان يحاكيه برفقها النطق فيقول تعلم ان الله ان
محتاج الى امر ازيد مما في الطبيعة مثل الغذاء المعمول فان الغذاء الطبيعية فيها لا يام
الله ان وكذا الملابس ان بعد صيرورتها مصنوعة ولذلك يحتاج الله ان الرجولة
من الصناعات حتى تظم حساب عبثية الانسان الواحد لا يمكن ان يجمع تلك الصناعات
بل لابد من امثالك حتى تجتهد في الدال وتخرج ذلك لغنة افئدة اسباب لتعاجل الانسان
الى ان تكون لوفرة على ان يعرف الامر الذي هو مشترك ما في نفسه بعبادة وضعه وافت
فالاول فهو صليما وشرقا الاصوات المركبة بسبب في شرفها ان يدرك الله ان لا يتم
ولا يكل الى القلب الذي هو معدن الحرارة الغريزية ولا بد من وصول السيم البارد اليه
فقد سمع حتى سمع الله ولا يخفى فخلق آلات في مدينه بحيث يقدر على سندها
السيم البارد في قلبه فاذا اكلت ذلك السيم فلهذه تخرج في فوجب الفزاحة الفاضل الحكيم
جلاله وعلم نواله على النفس انما خرج سببا لحدث الصوت فلهذا هم سهل يقبل الصوت بهذا
الطريق ثم ان ذلك الصوت سهل لقطعة في المجلس المحلقة فصلت بيات مخصوصة
بببب قطع ذلك الصوت في تلك المجلس وطقت الابواب المتوجهة هي الحروف
فصلت الحروف والاصوات على سهل منه بمذاق الطريق ثم جعلوا كل كلمة منه معرفة

لم يفرغ من فهمه بغير تعريف المعاد المخصوص بهذا الطريق في غاية السهولة وجوه الاول ان
 ادخلنا في الوجود في غاية السهولة انما ان تكون الكميات الكثرة الواقعة في مقابلة المعلومات
 الكثرة في غاية السهولة انما ان عند اي بدخل في الوجود وعند الاستغناء تقدم كانت
 الاصول لا يبقا للمادة بالشيء مادة الموجودات اي المادة الاولى المخلوقة واول الله
 الذي هو معنى عن الصواب بها بقدر ارضي في الصورة الواردة والقياسات العارضة بها
 ويعبر عنها بصور مجرد في الوجود او كماله ناقصة او تامة وانما من طلاق التعريف الكثرة
 والنطق بغيرها بغير وجودها انما تكون الامور حاضرة عند المشير محسوس اما العقل فانه
 يتناول المعلوم وبما لا يقع الكثرة اليه ايضا وانما ان الكثرة عبارة عن تحريك الحركة او اليد
 او الاصبع الاجاب عن ذلك استغناءها من القاصد القليل ولا ينبغي بيان الطلب الى
 بعضها الا غير ذلك مما يستنبط المحزون والناث ان الكثرة هي ايضا من عجيب الصنعة
 فرائد الكثرة وان كان فائدة اطلاق اسمها بغير نقل لكثرة المؤنة في ادخالها في الوجود بغير
 الكثرة منفعلة بغير العلم وحفظه عن النسيان والانداس والانداس الوصول للقاصد الى المبدأ
 النائية والارادة المتكبرية وبذلك يسهل الوصول الى العلم وترتيبها بمرور الدهور والاعوام
 قبل ان يركب الله من قدرها الطيف ومن خواص ذلك ان القدرة على استنباط الصناعات العجيبة
 وهذه القدرة مبدوءة اما المبدأ فهو يسهل القادر على تركيب العنصر بعضها مع بعض
 واما الكثرة فهي المبدأ في عالمها وقد كمل ما يشبه هذه الحالة للحيوان في كماله في بناء البيوت
 للسرة كما ذكرنا الان ذلك على ما يظن لا يصدر عن استنباط وبحث وفكر وروية على انما

العام وتغير ذلك لا يختلف ولا يتفرع فخال ومن خواص ان ان الاعراض القياسية
 المخلقة وهي على سبب منها ان اذا راى شيئا لم يعرف سببه او قل راى نظيره حصلت له
 حاله المخصوصة تسمى بالعجب ومنها ان اذا احس بعقول السلام حصلت له حاله المخصوصة وتبعها
 احوال جسمانية وهي تسمى في عقول الوجود مع جهوات المخصوصة وهي كمال وان احس
 بعقول المافوق المودى عز في فطرته وقبلة في الاصل فيبصر البصيرة في فطرته وتفضل بقطرة
 من الماء وتخرج من العين وهي الكمال ومنها ان ان اذا اخذت فخر ففعل فتشبع من العجب
 وحاله المخصوصة وهي كمال ومنها ان ان اذا اعتقد في غيره انه متعبد في حقه اذانه على
 قبس حصلت له حاله المخصوصة تسمى بالعجب والغير ذلك وكما حصل لكائن الروايات الطاهر
 محم خصاصها وبما كان امر الروايات مبدوءة وكذا يسمي مختلف في اقوال الكائنات و
 انهم قلما يسهل بغيره الا بعض القول المتكلمين والكل وانما ذكره من الاخبار و
 انما رتب على الاجمال والاختصاص فيقول انما كماله فقد نزلت على سببه من انطباع
 صور الخيرات في النفس الفلكية وصور الكليات في العقول المجردة وقال ان النفس في ثبات
 النوم قد تقلت تلك المبادئ العلية فيحصل لها بعض العلم المخلقة الواقعة فنده هي الروايات الصالحة
 وقد ركب المبدأ بغير الصور المخروقة في الخيال بغير فنده هي الروايات الكاذبة وقال بعضهم ان
 للنفس ان تبت بنية الله على العجب في حال المنام وليس احد من الكائنات الا وقد حارب ذلك
 من فنية تجارب الوجوه المصنوعة في ليس ذلك بغير العنصر في العنصر في البقعة التي هو فيها
 اكل من غير غرض يحصل مثل ذلك بغيره في حال النوم وربما يرى في صور الكائنات في له واما تصور ما في

این سخن بگزار و علی کن این ورق باز گوازان بهار حق از معجزه بخش آن دلپسند
 کس نمکین آنکه از کار حسیب مرغ جان او دام تن رها گشت چون صیدی بکام از دما
 چاره سوی آن گزار شد جان سوی گزاردت ببار شد چار کوه را که دام جانش بود
 داد و پس دانند دام جانش بود آری ای رست چون زین گام از دام خویش سوی دام خواهد
 دام نوبت این چاره صند بود دام بسته خیر بود ای مرد دام دام چون و پس ای از برای
 بخوری زین طایف منور که دانی دعا کسین این باطنی و ذاکری در چمنی و درتی و غنچه بی
 داند اگر کن و سلف بر کن بی با آلهی و سیدی در بی اثر آن معذی ببارک بعد توحید و بعد با
 انطوی علی قلی من معرفتک و لیس بیل نامن ذاکر و حقه غیری من بخت و بعد صدق عرفان
 و دعا خاضعا بر بیک و فی دعا ای جمله الهی تو قریشی بلا صفا و معنی شک من چیست
 الله شهاد و دولت می نصا کنی عیون العباد و ادرت به الله اندر دولت منی و بین الابرار ما
 قطعت رجاء ملک و لا صرف و به یلی بعضی عک و لا خرج جکت عن قلبه الله انسی ای که
 عنی و سر کن حق دار اندرانی مصباح بهر توفیق الهی رفیق من و در عیون العباد الکوف
 و الرجا و الکف و الخوف فرغ العلم و الرجا فرغ البقی و اکث فرغ المعرفة بایمل الخوف و الله
 و دلیل الرجا القلب و دلیل الکف باهر الحجب ما و الله و الخوف العلم فی الصدق
 و الاصح الخوف هرب و اذا هرب یجی و اذا اشرق نور البقی فی القلب به الفضل و اذا اکتف
 من رویه الفضل رجب و اذا و جد حلا و الله الرجا طلب و اذا و فی القلب و جد و اذا و فی
 المعرفة فی الغوا و باج یک الحجة و استأنس فی طلال الحجب و ان الحجب علی سواد

ای مونس قدر خسته چند آرام دل بسته چند بر کوفتی بسته کن ای مونس بسته کن
 آن کو جز تو که ندارد عشق و مونس ندارد دل بسته نیست بسته با زکوه مذکور بود
 به خاک فدا و خوار و ذار است بر در که تو امید دار است از بسته بقتل را کن
 او ای صفت خود اشناکت را هر بنای بوی خوشش محروم کن ز بوی خوشش
 دست بدست دار از کرده جستی بامید باز کرده نه چند چنین فرود باشم
 چند اش باغی فروزم در غمی که خوشش بزم نه بندگی ز درد دینی ز دود
 معرفت یقین در طاعت من چراغ جان مرد در قلاب ستره قلب فسر و ز درد دینی
 ز نور جان نه باری نه نوحه نه فغانه نه است و ز روی زردی نه سینه کم و اکا سدی
 در سینه ام اش بر از دوز زان اش کنی شب و روز اش به بود بخت تو ای غم خور
 خدمت تر عشق تو تو دل مرا چه سوز مهر تو که شب دارد زان جام ظهور بر دم برز دل را
 بخت یا منیر عشق تو به میرزا در بام قصر کو هر کس خلا کند این آتش را آتش معجز
 میرزا کیت تا چون کند پیکار را ای جهان بر دار دام از راه ما طایر با آشیان دیگر است
 با وفا شویم و با یاد دوست هر سر میوم زبان دیگر است ز این جان و من تو مقصود
 و زبون در این من تو که مقصودم افروز شویم و دم بیکش کن از کل و من تو مقصودم
 طایر که سخن حسن بهت گذرد از بوی تو و پیر من تو که مقصودم که بینه که با من است شد
 تا من کشته جان و وجه مطلق دل در طوالت تو که مقصودم جان در غایت شوق او
 رخ کوه من تا نیم سال ببال حاش که بودم تو را هم زوال دارم همه جا به یکس در همه جا

دوست این جان جو پیش نشود بر خود در این روح پاک است این نکته بانی است
این ده چو نور است این که جان چون در هر گردان است افش این نور که در جهان
است این و فاکت است ، تقریب عبد الله مثل ، افرست علیه ولا زال یقرب الی
بالموافقی حجتی فدا اجبت کنت له معاد بصر او ، و قبا وید او در جلا فی یسع و ب
بصر و یطلق و پیشی سفر کردم بهر شهری رسیدم چو شهر عشق من نری ندیدم
نه از من ز اول قدران شهر نه از دایه به غربت کشیدم هیچگونه از غم و جوهره
زردی دارم که عالم عجیب است که روی دارم طیب عشق منی دوست و مشفق ملک
چو در در تو نه چند که او را بخت گشت شیداد لبلا جویم از کپرسم و ترا کی جویم ختی
پنهان از غم عشق بروم بایر شنا جویم بیاب تو بوی منی نظار دل دیوانه را دیوانه کنی
به بهای کدل در اضطراب است شرا بده که او را شکست شربت از آن یکده رش
سبیل است اینش دست فیض جریل است مرا سپانده شدیم این غلام خویش
خوان از ایدم این سرایم چون کشم چنان به سر مدد از حق دم از حق کز کشم
و کیک ازین تارکیت دینار کوشم از دین دزدان غم غم منی ابرصدای آستانه غنی خیزد
مرا از دزدان و دلم خوش شد ز دست بوالعقولان محبط کشم از اواز غولان
مسخه ناختی زنی بردی ساز بر افکن تو را ز پرده دار خدای کنی لغت است نه سر که برده
در خادم رخت حشر با فو نهی زینک محبت صدم مستقیم را با نفاست که کنای زبانی دل
سکال بستم بر دوش کرد و بی جلا یمن ملکوت کل شیئ بیده طوبی منی ارتقا کذا

ای بس که دلم جز تو نخواهد کامی تو خواه به کام دلم خواهد ای غمت تخم شاد
و صل توصل کام را نهیب کنه جوین عشق را کما است سده بودن نکته دینا
لغی فدا الا عین بقعه من الارض الله از دست شوق الیک مرضی بقیانی فی الود
کلک الکرینی الطربی دردم از بهر است و در مان نترسم دل فای او شده
جان نترسم چون برآمد دوست شهادی دل بگذرد و ایم همچون نترسم روزگاری
شده که در دنیا خدمت میکنم در پس فقر کار اهل دولت میکنم و عظمای حق
نشیند بشو کنی سخن در حضورش نترسم که کم ز غیبت میکنم چون صبا افان خیزد
مردم را روی دوست و ز رفیقان راه استخوان است میکنم زلف در دلم راه نترسم
تر جلاست با داری دل که بخت نیست نصحت میکنم دبه به دین پریشان ای کیم عیب دوش
زین دلم پاک کن در کج خلوت میکنم از یمن عرش الی سینه روح الایین چون
دعای بدت دین دولت میکنم ساهای پوی مزاج رزان کردم تا بغضوی
خود رخت دیوسمن کردم من بر تری عشقانه بخود بروم راه قطع این مرحله
بمغ غم کنان کردم سیه بودی بشم فلن ای کج مراد که من این خانه عبید تو
ویران کردم اینکه پانه سرم محبت به نفع بواخت ابر صبری است که در کلبه احوال کردم
عمری است تا من در لب هر روز کامی میزنم دست شفاعت هر زمان در کلبه میزنم
و انم سر ارد غصه را کنی بر ارد غصه را این که خون آستان که من هر صبح شامی میزنم
عمری است تا به راه طلب رو نهاده ام روی و روی خلق ملک و نهاده ام

غم زمانه که چشمتان نمی بینم دورش جزوی چون از غوان نمی بینم ترک خدمت به پنهان
 نخواهم گفت چرا که صفت خود در آن نمی بینم درین خاک کسب جوید نمی باشد برین
 که اهل کرم در جهان نمی بینم نشان اهل خدا عاشق است با خود دارد که در شام شهر
 این نشان نمی بینم حاشی میگویم و از کعبه خود دلت دم بنده عشقم و از هر دو جهان
 از ادم طایفه شش قدم به دهر شرح فراق که دین داکمه صادره چون اقام من ملک
 بودم و فردوس برین جای بود ادم آورد برین دیر خواب ایدم سایه طوبی و دل جوی
 حور و بکشت بهوای سرگرمی تو رفت از ایدم تا شدم صلفه کوش در بخت عشق
 هر دم اید غنی از نوید یک ایدم نیت بر لوح دلم جز الف قامت دوست حکم حرف که
 یاد اید استادم ای ملک ره سخن زهر باب مگوی جز راه وصول رب ارباب جوی
 چون عفت تفرقه است اسباب جهان جمعیت دل ز جمع اسباب جوی ایدل طلب کمال
 در سر سپرده بکمال اصول صکت و فلسفه چند هر فکر که فرزند خدا و سر است
 ثمری ز خدا اید این و کوسه چند ام سحران در خونی بکران گفت ای زویر و
 من بکران نرمت یاد اید من بیویت بکران باشم تو نمی چشم بوی بکران و دیکم
 از خواب بیدار شو و زین من طبع همیشگی و امانه در ازل خویش جوی طبع طایب
 طایب اصل خویش جوی افزای مرغ قدسی مکان بیامیزی از جمع قدسیات
 جوی افزای مرغ قدسی نفس همی کرده خوبی که نفس جوی افزای بیل خوش نوا
 بزبان شوی هم و هم صدا عزیز از دایره حقیقت شوی کوفه دایم طبیعت شوی

بقیه طبیعت شوی بی است فراموش کردی محمود است ز بودی توان شایه جهان
 که در اوج وحدت است شایه ز بودی توان طایر مکان که در صقع دهرت بود
 مکان نوزاد بود پرواز در اوج عشق معجزه اید بزبان خوش همی رسم ای میل برسان
 که دیگر ز چینی رخ دوستان همی رسم ای طایب عالم مقام با بیکاه طبیعت دایم
 همی رسم ای مرغ فرخنده بی که دیگر ز چینی مرغ طایفان همی رسم ای طایر خوش نوا
 که از سر راه افق تبت اثری همی رسم ای جان جریل سپر که از کعبه افق بوی اید در
 همی رسم ای هر خوش خبر نشان ایمان ز چینی دگر همی رسم ای مرغ بلی مقام
 که در ارضی از نرنگ و انعام ز چینی دگر کعبه و سجده نشسته زیاده در زبان دیار
 میدان از نمرده و در صفا زینت احرام و خیف دینی بر نشان برای مرغ قدسی مکان
 برونی ای زامیرش خاکین بخود و ز زین نفس بلیغ صوابان پر گشت
 ز پاکبیل این دایم دار غرور سپر تا بویج سرای دور منفی چار کن از خون
 که به بر باز شو جیونی که خدمت که به طایف این جهان نیاید تا هم نام نشان
 از آن از غوانه شراب کین که در دهنی بیمن از قرن بمن ده که هم بی و کعبه
 نشسته برین بن خیار می که از دهن عقل وین قد بر دلم عکس روحانین
 می ده که بود از آن عقل و کوش در اید از آن مرغ جان در کوش از آن می که بود در غفور
 نموده است نهش شراب طمور و اید در عقل افلاک کعبه ز چهره این فاکرا
 از آن می که نشسته در طایف و زان در غرور و نشسته نوزادان از آن می که در اید آید

این علم که در مدرسه حاصل کردند کاری در کسوت و عشق که در کسوت با هم بر او عیش و جوانی عمر
وصل بود و بعد جوانی عمر یک چشم زدن خیالی تو پیش نظر بهتر که حال خبر و بانی عمر
هر صورت و کش که تو را روی تو خواهد فلش زد و چشم تو بود و دل کسی که در طوطا بود
بوده است همیشه بود و خواهد رفت آنکه بقصد بنان روانم حرف عشق نبل و دل کفایم
لایق حال جاد و الدام حسن که نه جاد و ان و تو بر نام چیزی که نه روی در بقصد بنان
اگر نه ترفند با شرف از او از هر چه بود که با او باشد آن به که نه که صدای از او
لهبش ای آه سحرگاه ره آن شوی بهایون کرد که هم نه بر کار باشد که کون
بیاوردن طاق بر افرو کون مرای نه به بر افاده در کل بیاوردن طاق از بر در دل
کای خیزه عین به شادی شمیم نو بهار مرادی بود شمع معانی محبت
درای کاروان در دشت طمس نقد کج کربانه امروز لوح اسرار صدای
بر پیش از این حضور کادو شد که جود یا بر شوی آشتی که از یاد است که صفا است
برون از حرف و دهم صده که بفرج اسباب داشته اند ببال و نبات بود پرواز
چرا در در پانی حال ب بن بصل تصویر لاله و کردار سینه بایه است که
و کردن سینه نایه است که جود برده نورت نورت زبانت با نرم آشتا نیت
کاشنه ناله شمای تارت میگرد راه کردن آه از آه که این دیور نرن بود از آه
که این عورت افندانه بکن نهفته در دیوان تو تو نیم کفیل جان تو تو تو
زحمت کوشه عیش برین مکان در مکان که نیست چه در بند هوای نفسی شوی

شده عمری بقید این طلوعی خلاص نفس کن تا شدت روز که از شش جهت که روز اوز
نظرش نزن عارف است همین معنی و حال الهی است بنوبه که نور شرح است که
فند اندر خطا و ممالک مدد از شرح اهدی جود خراگ فرا کرد تو اوز آشتی
و به به که چون عیش آورد سیکه با وجود یک جهان شود اگر داری و به در سینه کف
جای علم در او فرست فرست صلا ی عشق در ده در نه زنده سرکوی فراغ از دست کداز
آسی که نه ای که بیا غنم خود خود که گاهی در ده با یک جری است عشق بکرا نه
دوام شش زنده در زبانه اگر غنای این مزن بر دران شش نهند تو سینه
یک جری است عشق عارف به خوش در ترفه روز در روز فراغ ببال اگر داری غنیمت
ازان لشکر که نیست که نیست زما عشق پس راهی از است به که می نشی و قرار است
نیش شش است خاک راه از او که ام از نو که شش شش نای که عشق کار فرست
نجات نمی در قطع نایست دلیل آنکه عشق از نداد است وفای عهد بزرگ مراد است
چه باشد که عشق و عشق زلفت اگر در کشتن نازی غنمها را همه بکنو نندون
عشق قدرت دوست دانی اگر کوبه در شش در شش کشتن دانی آشتگاه و شش
اگر کوبه که در در شش شش اوی بخت و دوست دانی بخت بکرا پس داری طوق نسیم
نیای دقت از نسیم با هم زحمت هم نه نه و شش شش بلی دانه مراد و مرادی
اگر صلا بایست کند در به سینه و بطول دامت کرد به کز و به به حال و به کار
چه در خور چه در شش و به به به صورت که نبوده که نیت یک معشوق بود در نصیرت

می فرماید در پستون دید
 در وضع بی سوسش از پرسه
 ز شیرین گفت در هر جانی است
 بهر سبب ز شیرین درستانی است
 خود را که ملکون در فلان
 فلان جا ایستاد و سوی من دید
 فلان جا ملکون از کف
 گردن بردم او را در فلان کوی
 کوی را بقیتی بود نام
 زبان دان روزی که گشت
 که گویم حل و عقد کی گشت
 حیل مانده زان امری که است
 که در انبث و نقیض قلبی است
 که خود یکدیگر است
 باین یکدیگر زان است
 تو ای که کن و جو و غفلت را
 مرد از یکدیگر تر عشق است
 که اگر وجود اگر عشق است
 عید که ایستاده از نیک
 صفات عطر اندازد است
 که از عشق حرف اندازد است
 خواص عشق بسیار است
 چهار عشق در کار است
 ز جو عشق اگر چندی خرد می
 که تنوع جو حاصل می
 بهنجب عشق اگر باشد ز نیک
 زنده را بصد چون ستم نال
 که از سر فرو ناید بی
 اگر عشق به صاحب کلای
 زار عشق اگر بهر مطلق
 شود هر توره نای هر نای
 زکوی عشق اگر آید نسبی
 سوز هر کفنی بیغ نسبی
 بهر دو امان که عشق
 غم و شادی بهم یکسان عشق
 است صد قدم آید بهر کز راه
 بهر کای کفنی بر سر راه
 تو چون عشق و پیش نه کام
 بهرین ای بر بحر بهرین
 درت صد بند بر دست
 که بهندی بر او دام بلا است
 مراد از عشق جو عشق یاری
 بهرین در سبب در سبب
 ندای یکدیگر عشق از جبهه است
 که صد بهر کای ایست است

کمال ایستاد و بهر جا چه بود
 نهی نفس بهر جا چه بود
 اگر ایستادن آید مرد کرد
 رسید بهر صاحب درد کرد
 بهر طرف بر او سنگ را نام
 بهر یک جبهه اگر بری ازین
 که توان دو باره زنده
 که گرفت و بخش توان
 ز لایزال جو بری تا تران کرد
 کلش را دست فرود خوان کرد
 بخش او شده بود ایم
 نهادش بهر جا چه بود
 کمان بکشتش ابروی گزاف
 خدای از غم و غمش کرد
 لبش را خسته شد سر چیده گشت
 بهر نو خسته شد فراموش
 دران بری که صد غم خاش بود
 بهر زنده بود و برفت اویش بود
 دلش بهش برفت داشت پیر
 بهر برفت داد از هر جز خسته
 هر سو ز عشق او نمی گشت
 بهر نوبت می گفت و می گشت
 کال عشق در وی کار گشت
 نهال از رویش بهر شده
 بهر نوبت ایم جواد
 شنی کرد و در زنده کاف
 بهر زنده داد بهر کاف
 دو باره عشق او را زنده کرد
 اگر می بایست عسر و حار
 می بهر خود از عشق بهر
 ضلوعه کوکنا مجرم زار
 بهر می کوکنا مجرم زار
 مستعجب تا کنم افکار
 آنچه دارم ز قصه های دراز
 بهر نام لب چوبت هدوی
 خاشاک زانکه نیست بهر اواز
 بهر خویش گشته ام صدم
 بهر خویش گشته ام ساز
 در حقیقت یافت کس بود
 بهر دان سلکته راه مجاز
 ای جلیلی بیست نای تو مرا
 وی بهر غم نیست زبانه را
 لذات چهار تیره در کفنه
 زلفه که در دست زبانه را
 وقت آن شد که ایستاد
 بهر سبب حریف باقی است
 کف زلفه دست فشان بود
 وز دجهان برده بودم و بر دین
 بهر کفتم هر جا گشت
 جام گزاف طهارت بهر شیرین و حقیقت

جا که در مجلس در است به بالا و پست نه چنان از تو نصیب می آید از است جزه ای که کند
در که درین خانه نشست تا به آنکه بجز نوی تو پرواز نمیت بال بخت و کند در نشسته
که بوی به پیش همه گویند ز است و در خرم و از فضل تو ایتم عطا کر کنوان بطا
سر زخ و پیش است در برانی بخاروی امیدم تقفات ای بلطف که چشم بصیرت
تو هست به لطفی است که پیش نظر افتد ناست شده به چنان است که فایز کرده
غم جان دل بزده که کنش طش بخت است بر خود و دم مزخمت یک دوزخ عشق زان
ز غم نام زبانی بر هر عشق حقایق بعد با بنایم برون از غمده حق کنای بد عشق
غیر طور عقل بشه طور عشق کی تواند کس بقصد عشق طوطی ای جان و دای طری است
عشق هم طور با هم جور است لطف عشق از جان شری است جور او از لطف او شری است
نه الف عشق و دعت اکرم طابت الکرار بعد بخت اکرم عشق با رسم دعای کز است
بسته این عالم به از نیست من است لیس غارت المنی لیس غیر عشق لیس عشق میوی
بهر بعضی عشق لاتبع الدوا ان ذال عشق و او اکلا به با حلیع بیهی با لده
حق عشق با طرب برده بیهی فی الیله العاصقه فلی حلیات القدر العاصقه
بیمیری و حلیات القدر لافعل و حلیات القدر و حلیات القدر و حلیات القدر و حلیات القدر
او حلیات القدر ابیاته بیهی طال بلی بسته لم یصح بیک ولم یصح بیک
تم و حلیات القدر من روایت الثقات الثقات تم و حلیات القدر من روایت الثقات
ان فی من سواد لا یغلب تم ترتم بیهی بالعلی و اتبعه ما لا شیخ بکل

باز که از کف و از برانی کجده نادر و نادر با آری بوجه عشق خود شبنم زده می بود
آتشش جان روح ز بود من اگر شبنم جان خود زده منی دلدار را جوینده است
در دم عشق است از زخ است هر چه غیر از به جان تو نیست عشق میگرد عشق از دست من
تا چه سازد به من به است من ای خدا قرین از من خوش کنده دره از این دیوانه قیاس
عشق کنش که من را ساخت سخت شوری در دم انداخت عشق هر چه بخت و خفا که زده
عقل را ز کف رفت و پاره را عشق به پرو است چون پرو است کی ز عقل و جان و سر پرو کند
لا ابله دار هر چه به رسیده هر چه انجودید در نش کشته عشق چو به آتش پاک کن
فیضه را همه در آید کنی ز شمس سر ز با پا رسد ز بود در قید و خفا به سر
به زمره پروا کند ز من ز جان ز شمس طانه و قحطان اند اسمعیل روزی از کفار
شکوه به شیب دولت سوار شمع چنانش بمر افروخته عالمی پروانه شمشیر سوخته
زلف سچ اندر دوش او کوثر حسن اندر کوش او چشمها مختار و لب شکر فشان
چهره رخسار زلفها غنچه فشان خطا کشی که چنانش عین چون بخت زار و کمرستان
فانحسب و حلیات القدر را با جوده عوده عالم همه تا با جوده آرزو است تا ترخیص
بوسه ز در دست ان شاد بلی دست در کردن بر او شمشیر در کان نشسته بیکه بجهه که
همو کل بشفقت از به در او بوسه داد از مهر چرخ را او کلین غنچه شفتی سازگار
غیرت بیکت عتاب آغاز کرد عین حق ریخت طایع زده بیزش از امتحان در دوازده
ولی کی و دوست بیهی کی در نه نمود دوست ان به شکوه جو طران دوست از به دوست

بشنایم تو که غنچه حب است غیر لیل و دل مجنون بزم سبزه بجز بخت راه او شود
 که کس از کوی یمن برفتی سوی او چون شعله شایسته ای بس ازین بر کوه عاقبت
 بر چه احوال عالم عاشق است هر چه چندی چون چندی است که جرم او عاشق و معشوق است
 چند در بطول و مصلح الی ای همسری بباران و طغی جان لغو است ازین کس و بکار
 دل بگرفت ازین دو دنیا بشنای که کس بشنای حکم بر دون و مهر و ماه کن
 باز تو بر سر سلطان سپهر نابی چون خورشید بر رخ فرغ غنچه سبزه بخت جان که
 چون چمن چیده در کلبه آس ساقی می غزل دانه در ده
 و آن جام آب فزاید در ده انی که چو شمع از آن نورش از حال عقدان دهد
 ثبت قرین راه خجسته صافی قدحان بزم نوشید ره و فغان ز خود پرست
 ره و فغان بزم هست بهر زبانشان نشانی است تو بیا به قرب ازین است
 در اسرار غذای ایشان جان خاک ره و فغان نشانی ساقی دل از کزفت
 غنچه سبزه و فزاید ازین نشانی می ده که ازین نشانی بکرم مارادهر رمانی
 ساقی بزمه ان می چرخد بهر جهان نمی چشیده انی که بود زانو بر تو
 نیای کنای کند و ز بزم کی و کور او که و آن زادی شیر و زاده که
 که و کس هر که که خود و آن کج سپهر بزم دراز چکیر که بود که کنای دشت
 دین دشت ز کس کنای دشت در چرخ بزم و بزمی که غلب بصف او می کرد
 تیر شمشیر آن چو بنده آن ایمن زلف در حشمتی شمشیر کف بزم چو در صوم

جان داد و زکنت و مال محروم شمع که بفرغی سپهر برد او از به شمع می بر برد
 سر و صف این باطانات با شمع می فرزندات خوشی وقت کی که ببرد
 جبرست ز کس و کز چو بد دل از کس و کس می گذارد این خانه کمر راه یعنی ندارد
 بیا به چمن که کشته غنچه سبزه دوانه سر صحبت دوانه ندارد و غنچه سبزه کوه در پیش تو
 دوانه چو کس و کس بزم ندارد سخن از به می جان است ز کس و کس می بزم بزم بزم
 زاده آید پس دل بزم پس زدن در در دشت هر چه در دل کند به کس و کس رای
 خیل شانه در و پس بزم در کشته هر چه بزم بزم بزم که اکلارایه وقت و صحبت
 سره از دشت شط این بزم بزم که چون رفت و کز آید جد از صحبت فزاید چندی
 من و دراز و دو چندی ز غنچه های خود سندان بشنم در غنچه از کس و کس چندی
 فزاید کس و کس در دشت و دوانه چندی جمال شمع بیا و هر روز از او نشانی که بزم
 همان به کس و کس مردم بانه که کس و کس بزم بزم بزم من و دل را بکوه منزل بود
 که در هر کس و کس بزم بود چو غنچه های زبانی که کس و کس بزم بزم بزم
 میان بزمه که کس و کس را چه سود از هر بزمی بزم بزم بزم از هر عالم راه جسم
 و در از عشق کام او بود ز کس و کس بزم بزم بزم که بزم بزم بزم بزم
 دل فغان ز غنچه های دل بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
 که بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
 بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم
 بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم بزم

ز کوشش ز من بگر امروز قسم نیست من در کش که کشام و سپر امروز میل بر قدیم
از دودل من ازین غصه که سپر امروز برده بر من سر که نوزاد خوش نظر از بار بار
نظر امروز می پاور که توبه بکنم یا دمی که از غمش حسم زانکه من جز
می توانم بود ازین کربان رسد کسم در همان می مرا چنان سزد که دلم که در
جهان هستم خلوت در شمع بختی او چون بخت او مرا چون هستم یکی کدام از دو
عالم دوی دیده از دیکران فروستم بر بیم دل از شوق خلق زان برین بر
برستم خنده ای دل و دست گشت زین من و دودین همان غمش سرگردان ز خج
ان دوست رخ سپیدان ز تیران گشت خوش دارو که غیر دوست نه زهر باشد بک
بزرگ خوش دل ز دنیا و آخرت برادر دامن از چنگ این دانی گشت چند که که کاش
نارک است نیت نیک چشم ز غمش است من تسبیح که در دلم عشق آن دل را به
که کرد عشق آن دوست چون برادر دل ز جان بر زبان دارد و سیم که کاف
رسیدن گرفت باز مرغ دلم ز سینه پرین گرفت باز مرغی که کون ز یاد است
در وقت دانه را و طبع بدین گرفت با جستی که غم بود چون در شب فراوان از چشم دوی
صبح برین گرفت باز خاتون روح خانه نشین از برای من جاگشت ز غمش و برین
گرفت باز آن طایر خجسته که با سبب بام تو است فرخنده طایر که گوشت را دامت
انوده پیر که بکویت کند مقام اسوده زرد که در این مقام است تشریف نیست ز
فاهان گرفته اند به کویات از اضم عام است بهش بهان در تن بر اینده در سمع

است که ذکر حبیبان از کلام است غم عشق تو از غمها بکاست است مرا خدای درت از غم
منی جویم بکایت از بند غمت چه بنده که خوشتر از بکایت است مرا که بنده از غم سپر
من و دودای عشق این زمان است مادام که در غم تو و دودای در من به اهل جمع در آن
لا والله نه ناس و نه شناسی شناسی خود ز جهل می شناسی نکند ای بکایت غم عشق
باید که من سنگا به عشق موقوف کنی بکایت غم مادام را مسجد کن بکایت غم را
بدی نیست که ان هر بدی نیست بکایت که عطای تو ان است ندولی که بخت بر بدی
چون خود را که خورنده نیست غمت که زده در دهن نه باشد در آن شمع فلک پروانه
باید که بر افروزم چراغی و هر از بهر شایسته تازه غمی هم را که خود را که تو دای
دلم را از دوق رسوا که تو دای بهر عشق بر دوی دلم را بهش آب دای محکم را
بدی زده است ابراهیم نوزی که بروی بود غمش و لغو نوزی سببان در پیش کمر نوزی
چه ایویش بهر سوز صبری هر عشق طالب پروانه چند بهر سوز اسیر پروانه چند
در آن خلوت که جان پاک بکایت خود بهشت دریا به نیار است در آن مجلس که دوی بهر است
فلک است جام سپهر است در آن صحت که حصار که از است و دود در بهان در کمر است
در آن عالم که هست بهش است در آن هر بر کن که می گشت در آن دوان که بکایت است
دارنده فلک بر صفا بهر است در آن کمر که شایسته است و دود بر دود خرد که است
چو در آن کجاست بهش است در آن کجاست بهش است در آن کجاست بهش است
قلمت کرده به کجاست بهش است به کجاست بهش است به کجاست بهش است

چو طفل گشته متغول بدی چنین با هم ده هر چه نری بغفت چند چو شسته بده بکار
 بر افکنی بر آه کیم شرم پیش آید برای بقی خسته های امید سر در کرده غمهای جاوید
 چراغ دیده لبستان آتش حیات اکیموان جان آتش زبانی نه حدیث خود ستاد
 گریبان گیر شمع بر سینه امیر کوثر ناهید بان طبعیست سودای جان
 گشته انداز کردنی شیران بخون پای دلهای ویران فونی آینه بهای شکر ریز
 نیاز افروزی دلهای سحر خیز گریبان گیر دلهای جان سوز فرج بخش الهامی نهان سوز
 جگرست واده بر صفت خورشید سپیده روی آتش کرده بان اگر بپوشد کرد و کش از تو
 بجا گشته آتش از تو فلک داغ قنای تود را زمین رخ برکت پی تو دار
 خود و دانه در وید و موی که خود دارد از تو کنگره ازین ساعه تا هم نیم خورده
 بصاف کرمی در زخم صوفی بر آتش بر عید عقب دراز سباز اولی را آب و گل را
 غمی ده کز غم جانمانه و ز اینم بکشد زانمانه چنان نه بدلم و افغ محبت
 که بشد کشتن باغ محبت بر افروز آتش بر جان غمناک بجز در کرم هر کس غمناک
 چه بوزی بجز هم ابرم با کسری دلی خاتم را بکشت بر چهره هست نقاب
 مبدل کن خیال را بکراجه و لمر آفرین سحر خیز کن رضم را مطلق انوار خود کن
 بکن زنده وجود مرده ام با بکشت آفرین دل بر مرده ام بکشت خضر راه جاودانه
 که دارم شوق آب زنده گان آن ای که آینه طبعیست تمام عمر خود زنده گشته لبشت
 از آن ای که چون می گشت از آن ای که زانوب خوار نباشد از پیش روی خردار

خوار در صدف لؤلؤی شومار خود بر در کشتن باری خوار و قنار در شمش کاری خوار
 کنجیده عجب و غم دینی دین ماه گشته در و شرا قرمان ده شاه بنابر هرگز از اوج دو دار
 بنور و زهر میریت این کار بران اندیشه که نیست لغو است زایش آتش و دل غمناک
 زبک می خورده با خضر و صیحا بکجا بوده بسیرغ و عفتا هر روز در نقاب زرد می خند
 بسوز و مقل چون طهر سخی بکشتن که زانوستن فکر بوی سینه زانده می جگر
 سخن کو می خورده تا نام است برای سخن به عشق خام است محبت است خورشید فلک
 که پروا نکنه بر مسجد و در خوش آن دل که منزه گشته نشین که پادشاه صفت
 در آن جا که این اثر را و سخن زبانی سکرو نه جای سخن است سخن سخن بزم نیز بهوشی
 محبت از محبت جز خوشی سخن گفتن که ایست ایضا نهاده است شمع ایضا
 کیمین تا سخن کیم دین نام که از اشی زانیده عوی نام مگر خضر مبارک به در آید
 زمین ممتش این ره را به کس را که ندین وادی مقام است بغیر از خاک ره بودی مقام
 به زهر مرکب و ادای آن کلام که از کلام دلی خود می بردم درین میدان که خور زری خوار
 سیمان کرده بای مودت بانی قصر معشوقه زانوارت مقام غنای عاشق نیاز است
 چو در دل شد محبت آتش از تو باب خضر توان کشتن آن سوز کبی بکشت با آتش پرست
 ز جام عشق آتش لای مست چه در زنی دوست با دشمن خوشی سر و دست بنابر برین خوشی
 طایق دوست بکس چه داند که که تو بوزو که بانی ستاره جویش واد و غله پودر
 که ای که ز محبت در دلت بود کینه که ای که عشق آتش خورده مقام محبت پنی بسوزد

فصاروا عنه كسبل بن ديا واتفقوا لكت مع امير المؤمنين في مسجد الكوفة وقد عينا اثنا
 الاخرة فاضربدي حتى خرجنا من مسجد قم حتى خرج الاله الكوفة لا يظن بكفة فخر
 تنفس بعد ان تم قال ان هذه القلوب اربعة فخرنا اوعا احفظ عينا اقول لكت الناس
 ثلثة عالم ربنا وعلوم كسبل ثمانية وجميع رعاك كل في سبلون مع كل ربح لم يستفوا
 بنور العلم ولم يعبوا الدر كن ديق يكمل العلم من المال العلم كبريت وان تخرج
 المال والمال تحفة الفقهاء والعلم كبريت كسبل الاتفاق يكمل العلم دين يدان الله كبريت الله
 الطاعة في حياته ورجل الاخرة بعد وفاته يكمل مات فخران الاموال والعلم به قون
 ما بقي الدهر اعيانهم مفقودة وانما لهم في القلوب موجودة ما ان يهتدوا في شرا الاصداء
 لعل حقا لو صبت حمله على صحت له لقا غير من يستعمل الله الدين في الدنيا ويستعمله في
 الله على خلقه ونعمته على عباده او نعمته والحق لا بصيرة له في حياته ينقدح لك في قلبه
 بول عارض شبيهة الا لا زوالا من صفات الذات ليس القلوب صفات او صفات
 والادف لب من قارة الدين في شئ اقرب شهابها انما انما انما لكت لموت العلم
 لموت حاشية اللسم على الله تولا الارض من قائم الله كبريت طاهر شهود او شهود مفقود لكت
 بطل حج الله وبناته رابن اولئك اولئك والله الا قلوب عدد الا عظمون حفظ
 بهم كلف الله كبريت وبناته حتى يودعوا في نظائهم ويزرعوا في قلوب شهابهم جميعهم يعلم
 على صفات الامور ويزرعها في قلوبهم ويستفادوا من شجرة المتوفون والواهب من شجرة
 من انما يكون وصفا الدنيا بعد ان ارواها مطلقا بل كل الله يكمل اولئك خلق الله

في ارضه والادعاء المدينه اه آه ثوبا الى رزقهم واستغفر الله لي ولكم كسبل انما
 بر حبه شمسك امكان مستقيم ساقى من حبه غيب قدح كسبل شراب زم لا ريب
 مسجود كسبل من انما به با رزقهم ان الله شرابا راوصاف جلال وجلال
 در او به اصفا لا يزال كرام من فخره زاروب معبود بودن من كسبل كسبل مقصود
 فلكل سرجي زجر كبريت سلم ودر شمسك ودر شمسك شمسك واقف كسبل راني سر
 بحر ذات الله بان محمد برقت برتر از انما انما انما انما انما انما انما انما
 زده ام رات مرت يقول كسبل طاعت به و كسبل كسبل از انما انما انما
 كسبل من جوادان مسنة في فخره في خلقه في خبري في فخره في خلقه في نظري
 برده از خلق در وجود سبق در شهر حقه مستغرق عارفا كسبل راد من بونه
 نام ان من مضمين كونه راد من زاوية كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل
 حجت من در شمسك قيام جانب من در جابه و ايم دل برده در ديني وعيني
 كسبل از هر دو روی در مولى است عشق الله كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل
 چون بود و هر اى حاجت او بانه جز او غايب جميع مجروحان كسبل كسبل كسبل
 بهر دو كن كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل
 صوة صوة عالم قدس كسبل حاشية بر حاشية است حاشية كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل
 كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل كسبل
 خمرت بفاضة ضمت فيها انما مضمين فخرت من القارة واذا انما بغيره فخرت افرا

رشته جان بروی گشتم هر شرمه بود ز کف دیده بدو زدم از جهان بهر لغای روی تو خبرنا
 از دور بخانه کشیدی طبعم برده دوست نشینم و مراوی طبعم ز راه هم وصل زاریم کو
 جودا بدیدم که زادی طبعم گشت و افغ غمت بر دل با دوام اگر از جوهر عشق تو دای طبعم
 عاقبت نعل ما وادی خورشیدان است صایا غنچه در کسبه افکند انداز چشم آلوده
 نظر در رخ جانان دور است پاک تو اول دیر دیده بران پاک انداز یارب زاده
 خود بین که بحر صیبه دیده دود آتش در آینه اوراک انداز ساقی که جود ده زان آب
 اشکون که من درین کج خلقان عشق او فاسد هنوز با مدعی گویند اسرار عشق دست تا
 بی خبر میرد از دور و در پست عشق تو از دوری کار جهان برآید تا خانه نقش مقهور از
 کارگاه هست و صله غم و شیب بلفه کشته با کفران به کفارت کربت من پرست خرابه
 جان که هر کل عدلان خوانده اهل است عشق می در صیبه دوق هست ای خیر کجوش که صیبه
 خبر نوی نامه رو نباشد که راه بر نوی در کست صفای و پیش ادب عشق مانای پسر
 بگوئی که روزی بر نوی دست از من وجود چو مردان ره بگوی تا کجای عشق بناید و ز نوی
 خواب و غارت در تیر عشق و در کرد اندر رس عشق که خواب و غارت نوی که ز مهری اهل و جانت
 اوخته به کفر غایت خفت خبر نوی ای که ایام کوئی معزوری که نور عشق نیست معزوری
 که در او افغان عشق که در بغل و عقیده معزوری روی ز دوست و آه درد آلود
 عاشق ترا ابله بخوری مست عشق نیست در تو رو که مست است آنکوری با جوی دل خون
 گشته کوئی که زانچه جویند عشق نیست که دمانم هر صیبت هر کجایم که بوی جان تصور

بچال تو که در کوی پر از انم ستر روی تو در دیده بانی چنان چشم زدن از کوی عشق
 خردی زانم مرغ سان از نفس جان مرا ز گشتم بهر روی تو که صید کشته بشمارم
 روی آن عینی تر شکسته نقره کفایت ابراهیم و غیرت او انم فقال الهی مع کلمه ای فقال
 انصرف من ان فقال حق بیا ان یومین انما کفایت غم و زهریم ای کشته افروزی فدا انم شده
 نکرده و غیرت فقال الهی مع کلمه ای قالوا السوق الی اجنحه قال حق بیا ان میطعم ما تزوج
 غم و زهریم ای کشته افروزی فدا انم شده نکرده و غیرت الحان و جود هم الهی انما انصرف فقال الهی مع
 کلمه ای قالوا بیا انصرف و بیا قال انتم المقربون انتم المقربون و توصل بسیرای ان شیبک
 من سیرای انصرف و بیا معی فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای معی فدا انم
 فدا کانت الی انما صیبه الی کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم
 و ان یک نورا الی اجنحه فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم
 و ان نورا الی صیبه و لکن غنچه جک عیال غنچه صیبه او را که فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم
 فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم
 که از قصه دران ابر در ماناید حاصل هر دو صیبه انما انما صیبه هم کلمه ای فدا انم
 کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم
 حاصل هر دو صیبه انما انما صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم
 بر بند و شکسته معزوری فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم
 فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم صیبه هم کلمه ای فدا انم

بعضی را زیور آرم کند دلی کند عین لاله و در اندوه که بر صفت او کسی را ندیده بود
 گفت چنانکه گوشتش شرح نوز و تو نمائنده همور صبح او گویم و با اهل دل حاصل است
 رسته از این آب و گل من همی گویم که ای سلطان فلان این نماز معصومت جان جهان
 صف دل بهر تو را رسد جان به خدمت یار چو نه خاک را دست زنجیری و دعام
 درد تو بر جان بهر آن بهر آن رخصت زنا که بشم زین درستان عشق آرم در بیان
 رکب از عشق جان بخش سخن لاله روی غم بعضی سخن انش در بر نه را دامن زخم
 انش از درد و دوا زدن غم راسته عشق نیش کش بود هر دو عالم کرم ازین نیش بود
 عشق تا رسد بشه مودع مطلع بر جهان واقعه اب جعفر و نیش موسی است عشق
 سخن داد و دم عیبی است سخن سران از دست جنای عشق شر و جح از نشت صبا می شن
 عشق اعدا ابراق و زلف است هر چه گویم عشق از آن است منظر اسرار بهانه است عشق
 مطلع انوار ربان است عشق به سخن تریاق هر چه است خارج الهم کشف الغم است عشق
 هر که بخی و دردی و غمت عشق از این طیب و هم در آن عشق با لیسوس و فیلطون بود
 عاشق شد از همه افروزی بود عشق این با عیبی بی عیبت است آنگوین بلکه اسم اعظم است
 عشق این به نغمه ابد است عشق این به دود و دانه است عشق زین سبیل و کثر است
 ساقه آن مصطفی و حیدر است ای خوشا عشق و خوشا ای علم است ای خوشا عشق ای علم است
 ای خوشا غنای جان و عشق ای خوشا ناکیدن شبنم است ای خوشا شبنم ای تار و تار
 ای خوشا دلمای از او جان است ای یاد که خوشا عشق نیست نیست آرم چون خود هست

دل که فارغ شد ز عشق در آن حیف بشد حیف نام دل بر آن هر دو کمان عشق را بنود وطن
 کاش باو طعمه زان و زغن ای نقد اصل و فرع ندانم چه کهری از اسنان منتر از انکشت
 قال لیل النصاح فی شرح قوله العز و ضده الحزن و بهد الفقرة تجمل معنیین الاول
 ان يكون العز کناية عن الحب و طلاقه الوجدان و الحزن کناية عن الکفر و
 العیوس و انش از هر آن طهر ان العاقل لکنه عارف بالمعارف لا لیس و عالم به حکم الیه
 و مستشرق لانه از آن تا با العباد و قبله عبادت رب معوض حق خواهد بود و جبهه فرج اید
 فی الدنیا و الخرة با تاه الله من العقولین العلیة و العبدیة اول لاله انظم منها و لولفظ
 الله یوجب السرور فی دار الطرور و اتفت القفا الا حیس بذه الامور بی شیطان
 نازه الیها اول نفس حصة علیها العزت بضعیة ان نوار العقلیة و توقظ من رفته العقلیة
 و المراقبة الطبیعیة و جبهت الغایة الالهیة من و رطه الالهة البدیة و ایدیه مع ایدیس و جوده
 فیجبهه مقادیر و یخلص من مصابده سیدق ازنده این نه سپهر زلف و زنده این نه
 کار دنیا و بعقاب نیت غیر خدا هیچ مقام نیت مرا غیبت بدان دار و احشمت از غیر بر روزم
 معشوقش انش بازم خیال نامی بزم در دل با غیر عشق با نیت
 خانه منزل ای نیت دگر بزم چون کثر بزم زلب غیر دگر بزم دگر نیت
 زاهدانی توان کیر کیر نیت احسب حاج جبهه و نیت از نظر طمش و کشتی همور نیت
 از کج و خم کشن لب نیت سیم در کف نبوت بودا نیت که روز در دل غم و دگر نیت
 با و لب چون دوا نیت در کس کس نیت نیت نیت در بر روی نیت نیت نیت

لی خرم من کرکان جباران در بخت
اقل سخن همه جان مرید جان بهر نام
عین هم قبیله هم دین هم ایمان هم
در ره حق ای که مسعود هم راوانه
زاد هم ملک هم آب هم روان هم
همه یک نشسته دنیا بخند را کرده
امعان در ره فروز رفیقان هم
همه از ظاهر و از باطن هم آینه
عقل کشتن پرده در شان نفس است
همه مانند هم و نادره احوال هم
همه آینه هم صورت هم مست هم
شوقی روی هم در شمع عرفان هم
بر هم زخم هم اندوغم هم راغم خوار
چهاره درو هم و نایه در مان هم
یکه کار همه اکاهن و سیکو خواجه
در ره صدق و صفا خوت ایمان هم
همه چون حلقه زنجیر هم بسته
و بهر هم در ره حق سلسله جبین هم
بر کس بر نه بر کس یکدانه
خارجان دل خوشند و گشتان هم
دل هم دهر هم برو فیت هم
چشم و گوش هم و دلمه و گنجین هم
که بعد از کوی و سرو و بادامه
در بطن نظر آری سرو و بادامه
طرب فراوان هم و چاره هم در هر کار
ویرش دی هم کلبه احوال هم
ای غنجان که بطن هر همه احوال هم
که باطن کوی دشمن ایمان هم
بکر خورش دول هم زنده بخانیه
پرتیق بره پوشیده و کرکان هم
ناله باشند در قسیم رایت کیتا
در کشت هم و جویده و فغان هم
آه ازین صوره داران تکی از زندگی

لغز

کز حسه زهرین چندی مریدان بهر نام
ساده لوحان که نازند از انصاف نصیب
رسنه از همه افات و محبان بهر نام
زاهد و عارف و عابد همه بر در کحق
خواجه شانی هم و بنده سلطان بهر نام
جز برو این جهانی نظیر لطف اند
چون نشینند بهم شمع شبستان بهر نام
جانب دوست یک نشسته عشق مرا که هم چنان
جذب اوست موی او را که هم چنین
قبله را به این مرا قیده عشقان خدا
که هم چنین حق خدا که هم چنان
هر که ز عشق پرسم باده کشت زده دوست بهر نام
بدون روم مست لقا که هم چنین
نه ای که بودی که آرمیده باش نظری غمان چنین
مکوشی ز دل بر منی کوش از جهان چنین
بکجان چه دیده باش سوی او جزیت چیست
چه در آیت دیده سوی او جزیت کشت
چرخ شیشه باش غم او چه در دست
او خوشه لب لبم کهنه ذوق عشق چه خوش شیده باش
سبز و چه حیرت کج دل
لطیفه داری نبود امید وصلت کج آرمیده باش
نرمای و موی ست زاده دانه
نوروزی پرست زاده دانه
در آ در کج عشق ای قطره که تو نور و قطره عیان زاده دانه
بکوش مریدان لب صیقلی توان بر چشمه جان زاده دانه
نور چون بهر از معرفت
در مرز اهل عرفا زاده دانه
بدر بیان خداداد شفاء و لطف و کرم سلطان زاده دانه
چو از جویان بهر است خبریت
نور و وصل جان زاده دانه
نور صبح و لیل و چوایت
افت از یاد غم شام و غم زاده دانه
نور و در دولت از عشق چوایت
نور شادی
پنهان زاده دانه
یک کس قاده بر لب جوی
نور و در آب حیوان زاده دانه

بغیر عیش و عشرت کنوی نغم عالم را چه دانی ز عشق و شغف نمی شنیدی
نور عشق از آن راه دانی ساری سباین خورشید کردی توان خورشید کرد از راه دانی
دل از دست لغای میری کله زنده کله در آن راه دانی ای کسای کله کله ای راه دانی
وی خوشم راه دانی راه دانی در روز خمر و موسی نامه ایم ما کم کرده ایم راه دانی
اینها الصراط بگشت غم و رعب و لاد و بخودی شایسته از کرم و توان ایها الصراط
ره دور و وقت دیر و شب تاریک و صراط مرکب ضعیف و حاد و نهان ایها الصراط
عول و زهر طاف ره و دامنه زنده ایها الصراط راه دانی ایها الصراط
نره بوی سود و نه لوی زبانی ایم ای از نو سود و از نو زبانی ایها الصراط
از سارح هوا و موسی در میریوم گاهی درین کلاه در آن ایها الصراط
افشند اهل دل همه کج روان جان نامه ایم به دل و جان ایها الصراط
کم گشت فیض و راه بیکانی ایها الصراط ایها الصراط
طایفه بنشینم زین جهان استغفر الله العظیم حسنه و شکر کاروان استغفر الله العظیم
عمر غم زنده شد غم اندر آب و کاری کردیم بهر جان استغفر الله العظیم
زین پس بگویم که خسته بهر وی گفتم بخدا شکر خود شکر زین استغفر الله العظیم
به صد گمانی که در ام لب جو و طیفان کرده زین جو بهی سکران استغفر الله العظیم
هر چه بگویم می کنی زین عالم ناپایدار نقدیم اردو در میان استغفر الله العظیم
باین گمانی که بستم بر دم بهر کسی طایفه بنشینم زین جهان استغفر الله العظیم

می ای نیکو چه افتادم از این دنیا این گشته بدین جهان استغفر الله العظیم جان پرورداری
ن می پرورداری به از این ترنج جسم و جان استغفر الله العظیم گاهی بهم دینی زنده گشته و عقی شود
بهم زین جهان هم زان جهان استغفر الله العظیم هر دم تو هم نام الکریم کنان را بر سر باران
انت بهستان استغفر الله العظیم از بس زدم بر توبه گشت شد تو برین عار و ننگ
از کرم و هم از جبران استغفر الله العظیم از بس زدم بر توبه گشت شد تو برین عار و ننگ
هم از این هم از آن استغفر الله العظیم زین عده ای است وقت زان قریبهای نادرست
لفظ غلطه دم بهم استغفر الله العظیم گشت عمر و کردیم هیچ کار درین نادر و کار نادر
نادر و کار درین برف غریبه و نوری نموس گشت وقت بهر ده و خند و درین بهر
گفتم و گفتم تمام معایع بود بهر زده رفت ما و زود و کار درین بهر آفتاب و کمال کمال
گشت غم زین بهی سحر و درین زهر خوشی بیاد تو زهر از نموس زهر سخن گشته گشت
نقدیم از نموس زهر چه پیغم در و بیت در آن نمی خنم هزار بار نموس و هزار بار درین
زهر دو اکند در و نقدیم از آن داد زهر خراکند و کرم و نقدیم از درین غنمی شکر
این بگویم که گمانی فیض بکار کوش و مگورفت وقت که درین بجوی یار پرورد گشتیم
دل ایها ما و زانجا گشتیم غلطی می توان زانجا گشتن طریقه خود و بهر که گشتیم
جو از این حقیقی بوی بریم زهر کدست رعن گشتیم بیل ایم خورشید ازلی را
زهر بهر طاعت و پا گشتیم حدیث از شد و ساقی گویند که این را خطا زدم از گشتیم
بجان دل غم سو گشتیم هم از دینی هم از عقی گشتیم دل و جان از حق و از حق

ز کشتن و از غوغا کشیدن هر جا که برافروخت خردار شدیم هر که درش ال با بر داشتیم
میش هر که در جی نادر زاری کردیم چون بدیم روز از همه پزار شدیم که با یی حسن نو چون
روی نوز چار کثیر زدیم از همه پزار شدیم بر خوش نو چون تفت بر فتم از هر کس چون که
هوش از سر داشت خبردار شدیم در پس پرده پندار بر می بودیم سخته بودیم ز بهای
پدار شدیم سفری ساقه ارواح فرستاد از غیب نشانی بخود داد که بشمار شدیم
بروش که چهل سال کشیدیم بروش یکجوره غنیمت و یکبار شدیم مصحف روی پوش
لبت از یاد برد هر چه خوانیم و در هر کجا شدیم شربت لعل لب بود غنای دلی
بعثت باز پخته عطار شدیم هر چه دادند با از دوی بهتر بود نماز او را بر سر آورده آیدیم
سر زده ای هفتین بهر برون آوردیم بر رطل سخن لعل که بر شدیم اشتهای از کوه سخن
فیض بود نوز پخته عبت بر سر کف شدیم عاراده تو حق نمودند و بر دم عاراده حقیق
گنودند و رسیدیم یکجوره بهر صومعه بریم ارادت یکجوره بهر سر کف شدیم و شنیدیم آقیم
معارف همه را بر سر نمودیم در باغ حقایق همه بنده شدیم پس عطار و انجمن ز کلام
کوفتم پس میرد جان پروردی خواه که چیدیم کردیم نظایر شجر زینت دنیا زینت
برداشت از آن مهر بدیم ناکه شد از قرب نمودار در جی مقصود دلی ان بود و باش
چو رسیدیم دانه با عیش مصفا میاید در سایه او ظل اقامت کردیم صد شکر
دل بوده ز نوبت کس چون فیض نه پرده فتنه دانه بدیم در جمیع که بدیم
باو بار شدیم هر جا که کشیدیم کوفار شدیم مست بودیم و سرا پای نمی دانستیم

از است تو سرا پای همه بشمار شدیم چه سعادت که در ایم غمت دست داد خنک آن دم
که بعضی نو کوفار شدیم دمدم فتنه از غیب بر می آید تا ز کلام کشت است نو پدار شدیم
تخته بودیم در اقیم عدم آید از سماع کنای حرف تو پدار شدیم نمانت بسیرم کم کن
مدوی که به سینه دوحال این بار شدیم اگر بریم و اگر نین خاک رویم فاده بر سر راه
رهگذر توایم جبری سر خاک روی درشت بزود حق عزیزم از آنکه فر توایم نو کوفار
دلی ما کوفزاری هست و کوفزار نه اییم و به فر توایم بهر چه در دل بگذرد نو نماند
اگر زلف منایم انکار توایم از کلامی بهر خوشی بی جفیم بریش پرده غوغای که فرستادیم
عاشقان از جن مدس چه کوشی خوشی را به خود درست بوی نو کشته عاشقان بهر
نوخه چشم بر آب شش آب جیه که ز جوی نو کشته هر شاهر که کند در حق هر کس همه را
بدانکه و دالمت بوی کشته لطف دقت تو بکلام کن میکان است مرده سزا از حق خوی
نو کشته زانپای بهر کس تمام هم او هر کس اند عاشقان بده صافی ز بسوی نو کشته
هر کس ز بوی تو با میدی دارد احوال همه خست بوی نو کشته

ای در معای وصل نو کشته جانها باها تو در دل باورده حاجت و جود و لبها ای کسان
کوی تو مست شراب بخودی وی عاشقان روی تو فخر ز قیل و قیلا کردی بچه و نقاب
تا بن زانصد نقاب را کفندی در حجاب از ابراسته باها ای که درین خاک کنان جان
جما و ما چون بودیم زین سرا باغ و جفا مرا ای دوی درد بد و زمان ما وی غنای
صفت نقصان ما انش است این عشق با بی حیره با بهشت و کوفار و منوات

یامع درستان خوش است باطل است دلد و بجان ما سخت خاستن با بکار که
شد گشتن کعبه افغان ما ای کوی تو بر از ملکها ویا وی گشته در است نشنا
رگشته بر و بگر کرده اند طرب و کار و نا راهی تو نیست جز ره عشق
خاستن کرده امتیها ای دل ز وصف تو زنها گونه ز نای تو بیانا با آنکه
تو در میان جان و جوی تو ایم در گرانها هر گشته گشته ز کثرت زاده
بهر کان کانون بود ز گشتن است بران فضا باید که بشکفته کلا افزا
در نقش بر کف ز نقش آن نگار که بر کف و نقش بر کف نگار ما رفتن چو در کف ریش
از من نکرده کرد که خود کنی ریزد در آری ما روزی کل مراد تو از به گشتن فیض
زین گریه های دیده شب زنده دار ما دارد ز غم و افلاک خاک ما آینه
صدای جان پاک ما در بر و زینش و خیزد آب و گل باب و تاب عشق رفته خاک ما
مستان پاک طبعیت بخانه است بر کنه باده های مروق ز خاک ما مسجود و زنده و مجرب
روح قدس یارب که هر است نهان در خاک ما ناله اش از جو خوشی است این دل
بی باک ما ز نقش از دست خودت این سینه صد چاک ما خدو خاک تن ما نه را که
مات عشق کو کاش زنده و در خاک ما هر که گذر فضا یارب است دل ما
خونم ترا زایم بهار است دل ما از غیب رسد فضا زده تبارد این فضا را را که از
دل ما با به عشق تو رفته دل ما با در و غم و غصه رفته کل ما صد شکر است اشک
این کج صورت که عشق غنی بود صبر می کرد دل ما فضا جان بود غم قدم نه روی این صحرای

که کل کل بشکفته دل کل خور روی این صحرای
بیای جان من فیضی بر از روی این صحرای
بیا بجزرت کن از اضمیم صورت سوی این صحرای
بجشم سرفراز کن کل خور روی این صحرای
کس نتواند که کجا آید مگر همدوما
کی شناسد در ما جو که بشود ما
بسته این چار اهل کور بر کرد ما
شادان عشق ما این کوزهای زرد
عقل بن پرورشش با عشق جان بود
برای خویش بگو آشنایان و دایم
در دن خویش کج نهاده کرد چاه
بجوی دوست از دلفان ز کرده چاه
زیاران موافق دوست ز کرده چاه
در دن سینه خود گشت ز کرده چاه
کافر غم اگر غیر تو کس بشود ما
یک نفس بشود ما عمر خواهم باید در و جان شیرین به شمار بر تو می افتد نه چشم نفس
بشود ما چهل تو است بر و ز افاب روزن ما خیال تنبیه چرخ مسکن ما

سقط دارد از روی کل و ترسی جهانی را
جهان مصلحت است ان ارض دایع کا گشته
بیای آنکه خدای نظر در قدرت چون
اشکهای گرم و واه های سرد
عاشق ز که خبر بشد ز حال عاشقان
نشو و ارم و عشق و کردن زاران
شد کوه عقل عاقل کوزه های سرفراز
برده بر خیزد عین کرده کد این بهر است
بجوی عشق عیش جاودانی کرده هم سپید
مرا از دولت دل شد مبر آنکه چو اتم
ز عکس روی او در هر در هر در است نه
مشم اهل معنی بوی کل می باید از انعت
ز و اف عشق کله حیده ام به بوی یکدیگر
از دو عالم در دست ای دلد ابرس شده

گرفت از تن مازده دانه او کی زین عشق زنده رفته جان من صفا سینه کینه
ز کس که زشت نیام بکس شمن بگویم شمن ما بزار حرف و خط بودی ازین بودی کتب
معرفت ما دعای خوشن ما دل فراغ نیاید بنگار بخشش بیایر که معرفت ز حزن ما
از عرسه نماند ما در سر هر می نماند ما را رفیق دل عجز را غبار بفرودست کسی نماند ما
دشمن بهشت خورشید رخ نقشه نماند ما را کوی رود در روشنای دین قیسه نماند ما
کله در شسته زین گشتن جفا در خشی نماند ما کو حضور می درین چنان بکس جوی نماند ما
چنان که در سر دل کشته فریاد رس نماند ما بنوازد دل کشته را رهی بنای کشته را
پنهان شتر کوشش و پرخ از هر دو جهان گشته را سهل است کنی اگر افتاده دل بر کم نوشته را
مکذوب ام نفس افتد از جگر دیر شسته را کین نفس با دیو جان بر نمی آید مرا
سختی با خور دست بر نمی آید مرا بر سر کشتن جهان را خسته و زده بر سر جگر آید شسته را
بنی آید مرا ز شربت شکر شاد است که بکام دل رسد ضربتی از عشق تا بر سر نمی آید مرا جان
نخواهم بخت افروز در عشق کسی هیچ کار از عشق خوشتر نمی آید مرا تا بر عشق نوبه آید
زنجیر که خار غم از خدمت استاد و جبر بر کرد عاقبت صبح وصال دوست رو خواهم نمود
که چو این شدم فراق او را لیکر کرد روز وصل او نیامد جز به چشم شربت عشق از آره نماند
ناله بشکیر کرد جان که در سینه آن بیکه بیکه آن که در قطره به سر آن بیکه بیکه آن که در
دل چرخ میخورد آن بیکه غم دوست خورد عمر چون میگردد بیکه آن که در تاجی وقت به
طویل و پهنه رود تا بجای عمر بلایع و حزن آن که در چشم جان وقف جان تو کنم تا دل را

لفظ لفظ ظاهر و معنی کن کرد هر که حرف زنی شب دل ما زنی کند هر که از هر که شیدرت
فرا می کشد صلابت جگر در خوابه آلا در چشم عاشق در پادشاه و کویفت زوق
دلت عشق ز جنت گردنم صلابت بهشت در گمان بهشت و کلاه بهشت مارغ
و در آید بهشت نغم زاهدان حور و قصور است نغم و نقان دیدار بهشت من در او نغم
امروز بهشت و او که تو داری صبر زاهد پیش تا نزد او آید چشم افروز بهر روزم تا کوی
دوست قطره قطره جگر در عاقبت در یابد ای صفا آن صبح که چشم به جات
و او یابست قدری که در کوی توام می شود پیش ازین ای جان نیام صبر کردن در
برون بدست چون قطره فرقه ام در آن تا او شود هم او را در از وصال شری در کام
از نیت ارام و شکی نیست تا نزد او آید که چشم در دیده صلابت مردان دست کام کام
این را بهر ایچا شود کام نیک کام بهر صلابت مردان ریش مردانه نیت که می خواهی
که در بزم وصال جان شود به بال و پر خوش چون چینه توان بود تا چند بهر خوشی نه توان بود
به جز آن به صبر آن چینه توان زیست در زمره کوران و کوران چینه توان بود که چشم
نمانی چهل و نه ایام به صبرت و یاد تو خور سینه توان بود عاقل به چشم و زلف و کلاه
بهشت این کینه نفس چینه توان بود کفتم کز دوست زاهد جز نازد گفت که تاب بهر شسته
هر به صبر نازد کفتم کوی عشق ایم بکل فرو شده گفت که کوی عشق را بهی بهر نازد
کفتم بهی بهر کوی عشق ایمل دل را گفت که راه عشق را بهی و کز نازد دل که عشق
نموده بهشت صبحی شود جان که خوش شود سینه بهشت صبحی شود ما را بهی است را که طایلی

قلبه برین نواخته باشد چه می شود ای دردم از تو جوش دیگر در کوفه جان فروش دیگر
 به عاشق را معنی و جوشی است عشق تو است جوش دیگر به فرقی است عقل و هوشی
 همچون تو است بهر شش دیگر آن حرف که از زبان عشقت من می شنوم بهوش دیگر
 شب به شب زار زار بر پرگار روز خوشدین یار خسته دلان کفار دلا که ای که به برادر
 اندوخت دلا که ای که به از سر در کار غم زدای خستگان تا بخواهم بر در حق ناله آید
 بخواه یار یار یاقوت بر در زانوی یکن ای که به است به یار کینه بر در روز
 در در می که بریزد کاسه چوین خضر بر در جوشی شب برار کن بخت از ناله شب دوش زانوی
 روز زانوی کن دوش نیز بر بار بخت چو در محفل کبریا بخت چو که بخت روی
 روی و دولت روی یار فدای دوست نکرده جان دلا صد حیف بهنج زرتیم زاب کل
 صد حیف زید حق نکرده تشنه کن نقش همیشه در شش و بوی مشتعل صد حیف
 بکام دوست نبودیم یک نفس صداه رسیده دشمن افروغ هم دل صد حیف جز خدا را
 بنده که حیف است حیف به غم او زنده که حیف است حیف یارب از غمت به کوزی
 حیف را افروخته که حیف است حیف زنده ان سر کو بود شیدای عشق جفا ان دل که
 باشد بجای عشق از سر خوریده من کم مباد تا قیامت شش بودای عشق خار بود دل بخون
 می بودم بگر در روزی شکفته کله می عشق خوشی را کردم نهی از بفرود آمد جودم
 بر شد از غوغای عشق هم زمین هم آسمان کشید ایم نیست در جهان همی عشق
 تازی در دیک سر سودای بود که خوری از خوان بر صولای عشق زینت عشق به نیت به نیت

تا که به بهی دو عالم را برای یار که اشق است این عشق می برود و از ناله دروغ ضحک اشق
 که بنده خورشید حواد که که بکند از حقیقت به برادر بهر بود الهوس کونیا و صبر اند بر جفا
 خار که از زانوی محوید مجنون زانوی است به بدن باشد بر نوحه و خود است
 صوفی زانوی عشق خوشی گفت حافظ الحق ای که استیسان تا که در دوست ای
 حسن تو مجموع بهر زانوی وی هر دو جهان ز عشق تو شیدا شد است داغ تو زانوی راب
 دور سودای تو کرده عالمی سودای ملا بر جوش و کینه از ناله صوفی بهر وجه دلی
 و هو از ناله زانوی تر اغبین و جوار زانوی معشوق با و ما با و از ناله شدم که
 غمت همراه جان خواهد بود عشقت با دل دران جهان خواهد بود همچان تو با لایم
 خواهد بود از حسن خورشید ازل عالم چنین زیباست در نور شمع لیل این دیده ما
 چنانست مرغ دل با بیایه در شش این خاکین وز مست معلق در کینه عین است از
 نورش با اثرش افتاده در جان ملک فریاد علم کن در عالم بکستی از جام عشق
 بویا برب که کردم زین بده جان عاشقان دایم در استغاثی ای بنده امل خورید و بخت
 بر حتمه آب روی هر زانوی دوش بود از جلال تو هر دو جهان بهانه تو ز غایت
 پندار ای که به چنانکه می با این چه حجت و این چه زانوی شور و دای هر کس
 زکی است من توبیده از تو سودا هر دو از غمی توبه شیدا دل من از غم توبه شیدا
 عشق را زهر خسته و خوریت ماهی جان مات دیده به نفس از جناب دوست
 بهر دم ب رده سوی وصال خورشید می کند شماره کعبه می جلال او و کشفش بل لطف

اهل صفات سعی به چینی ریخته غل غلیم درین آب چشم پاک تویم از آتش چو
بحریم هم قدم ناکتم طهارت کعبه دل طواف کن سینه بصداف کن سینه دل طواف را
خوشتر ازین عمارت کلمه کشفان وادی حزن خود عشق را سوی جیب دوست که
ارشد و یکنه باران ز چشم من برخ یار بگویم جلیل بویه و رونق گلزار بگویم از پای تا
بهر طبع اید ما بویه حسن و جمال نکش دل را بگویم زین آب و خاک تیره بر نشیبه
چشم ز چشم برینغ انوار بگویم خود را چو من بعضی سپارید در آتش عاشق
بویه و لذت ایدار بگویم سوز عشق تو که دل را بر سر کار آورد جلی گلزار معنی را بگویم
آورد همه دیدار جمال دوست را الفکار کرد جریه از باده عشقش بقرار آورد عشق اگر
در زاهدان بیداری از او غما در دل چون کشتن گلزار را آورد عشق باید تا
در این خرد کاف انش زنده دوزخ کهای تن تن ناله زار آورد در زمین دل
نعال غم نشنیدم اگر بگویم بعد از روز کهای فراقی بر آورد خوش ان سر که بودای
تو دارد خوش ان دل که غوغای تو دارد ملک غیرت بر افلاک حیرت جزیله را
کوشیدی تو دارد دلم در رفتی وصال سسرم در دل نمانی تو دارد دلم که
باز من چون بر دار همای قاف عشقهای تو دارد چو بای سظم بر سطل بهر
که بای عشق در پای تو دارد نهم در پای ان شریده سر که سر شریده در پای تو دارد
خوش ان دل که باوای تو باشد جندان سر که بر پای تو باشد فروغ به بکات هر دو
عالم بران سر را که بودای تو باشد بخار دل باب دیده تویم کلمه بکفره تا بای تو باشد

خوش ان شریده باشد پای پهل که هر شش تماشای تو باشد خورشید فلک روشنی از
روی تو دارد هر جاست کلی چایسته از بوی تو دارد حریت کلاه کشته سر پای وجودم
هر دزه جدا چشم دل می تو دارد دل بوفای تو بتان در خوش است جان نای تو را دل
خوش است کسر عاشق برود رفته باش بر قدم عشق ستان خوش است بای کشته ن زخم
کارا سر بر عشق بتان خوش است میسر بهر بختن از هر دو کون بر قدم دوست
قادر خوش است عشق در راه طلب راه بر مردان است وقت معنی و طرب بال پر
مردان است سقران نیت که از مهر بینه از روی رفتن از زبان بوی جان غم و رات
نظران نیت که در معرکه غالب کردی از رخ بلیش گذشتن لطف مردان است بزار است
که در کتب تفصیل کوشی بر پیش پرین بزر مردان است چشمه کوثر و بر سر بیستان است
جری از ان چشم ز مردان است فروزایم سر بر در دوست هر عشق را بهشت
است همه عالم طبع را اندازد اگر کوسن و کوز نرسند است دل که بران اوست است
جان چو عنک از او بود است این عادت سعی زنده غم او روزی چند ادا است
نرسیده از دهم الله همای دوست سرتابهای من همه است از برای دوست تن از برای اکث
کشم بار و بجان جان از برای اکث فتنم بای دوست دل از برای اکث بهنم بلیش
سرا از برای اکث دود در همای دوست چشم از برای اکث بهنم جمال او لب از برای اکث بیکر
شای دوست دست از برای اکث بهمان اوزنم بای از برای اکث روم در رفتی دوست
کوش از برای اکث در کن برای طوق بین سپردنده ام و معنی دوست خوش انده معنی

از وی شود و اگر بشرط آمده بود عای دوست کرده است را بکن و بدل میباید است
چونم اگر بودم کس کای دوست را از در دلش که محرم کبالت مردم نصیده در
عالم کبالت زخم این ناله نام دل بخت محرمی که در جهان مرهم کبالت در جهان
که صاحب قدم در دست ما بگویم چاره این غم کبالت در دو عالم یک سخن غم پس است
تا در خانه کنم انهم کبالت خوشی که پیش تو کفایم بیدار درین منزل خوشی بگویم
زین خواب که به جزان زنده بیا و واقف سر پرده اسرار بگویم از یکس رخ خنایچه
نشان کرد بجز آنکه در حسرت دیدار بگویم یا رب این مجبور را در غم بصلت بده
از وی روحانیات سحر سرشارده دل بکن اندر این عالم پر شور راه بناموی
قدیم عشق به از آورده تیره شد جان و دم از امتزاج آب گل سینه را بر آتش و ده
افزوده است عشق افزای غفلت را بسوزد در دما کن دو اچار را بنیاده
بهتر ز افلاک نور عشق در سر داشتیم پخته ز املاک تسبیح تو از بد داشتیم پیش از آن
که شوق بهت برده بودم بر کمر نشسته مهر تو ز یور داشتیم یادای که سوز مهر جانای از تو
از دل دار نشسته در جان خود و مجروح داشتیم یادای که با او بودم و به خوشی عشقها
باید خود در عالم زرد داشتیم غم عشقت بکودت خورم دل شادم این عبارت با دست
کنم و از آدم ترجیع بند هر ختم ذکر خیرت در هر کلام نام تو کلام میکنم با هر زبان
حدیث تو گویم در انجمن شهادت با هر دویدار میکنم غم را بیا بوی تو از سینه بگویم
چنانکه از کوی تو کلام میکنم عشق بر و در غم زدن دوست است من ببردی بگویم کین

هر خاص دوست ناله قوس در بخت از آن هم بر و بیاد یکی است مختلف از کلمات
رشته و تنی بزم شده صفت ترش کن کین به بهی به کوی چون همه از آن بهر است از وی
بودای اوس غایبم را خنده کمی در دهن گیر کمی در کلمات روزی میخواند کشته
بیکای بقیع خانه که کونان و طیش که بگویم از سینه عشق است ترش میل باغ
در رخ گل که در حوز این پای و مهر است کوه بود پشته از همه چشمی پنهان
در دل عارف صیقل یافته از چهار سو است عشق از نو دستان پر دار نروده لیل باز
دستان نازش بازو شده شکسته عشق سینه امده و کاه عشق بجز بحر عشق طوفان
از شده زان قدام بی عقل از صفا در فانی معشای دل شد بهیا از به در آن گشت
ترش آبش عشق از یک جوعام دیوانه می زند نام تاجه در سپهر دقت شد قوت
ای دل دیوانه ام که تو در آن ترش و دیوانه قلب عشق طور عشق اندر نور که از او
بگشاده و در زده طور مرجای عشق عالم نوزاد حبه ای شمع نیم افروزه است عشق
بلا تو دار استمرن عشقها به زدن این چون مرجای عشق شمع مدهی گشته مهر فاش
زلب برداشته دقت شد وقت آنکه من دست کنم ناله با چون میل تن کنم این خوشم
از روش دیگر است این نشان جزئی است جزئی بیگانه ناله دارد و لیک از بند دگر
سند خایه لیک از قند دگر و صفای خود داشتن دیگر است در غرضی جهان بگشت
کوش باید چون صد پر پند که بنام در حوز و در تاباک کوش این سخن به صفت کوش
کوشش چون شود دری لطیف اگر لطیفان از قوت دبی خوش ناله را که بخواه دبی

سینه اندر کوشش از خود بکس صواب حسن بر سر چاه دانه نفس کور فرق سپید از سیه اعی نزد
 ناز حور از دست ناپس نکند مدخل طوطی مظهر دل بود طایر حکم زغم بدال بود
 گویم در عقل در بخت بود پای دل در صفت تیر بود مانی گسسته زبان زبیر را
 هم بریم سینه تیر را بخود آشفته دست اندم با چون یکبار همدست اندم
 باز نشسته عشق کنی می پریم انجن در انجن من کجا وصف تو کی
 بختی با وصف تو بهشت من کجا وصف انوار جمال وصف نواز خلقی شد مال
 می کجا وصف تو بهشت کور کجا وصف انوار کجا وصف کورانه خوشی را کجا کست
 باز و با افلاک هم زمانه اگر گویم چون بگویم کانی جلال در نیاید در نیاس و در خیال
 در ز وصف صبر بهشت غیر وصف می زانم چون کنم چون نباشد غیر قدرت در جهان
 می نیاید غیر وصف بر زبان هر چه باشد کور کجا در درون می زانو در شمع خیزد درون
 من بگویم بخود و بگویم هم چون در خود و بگویم کس بگوید وصف از غزل انگی
 مان بگویم من از بگوئی زانکه عاقل را دلیل اندام نیست تو پرورده از این قالی قالی
 چشم داشت کار پسندد دل دور ترای عقل است کمال چشم بسته دل و او نام و دور
 می زیند تا به حد نیاس چون بگویم در زین خیال سانه است دل کجا کور و دل
 انچه باید ز عشق عقل نوز ناپا فروز و چو افعی با فروز من نوز ای نشسته بهشت ختم
 ز چو استدلایان نه ختم می بگویم چون نشسته ایانی در عواقب کجایان عاقلان
 بدلیل ان روی خود کورست چون چنین نشسته بگویم کجا در شب تاب که خوابد دلیل

سینه اندر کوشش از خود بکس صواب حسن بر سر چاه دانه نفس کور فرق سپید از سیه اعی نزد
 ناز حور از دست ناپس نکند مدخل طوطی مظهر دل بود طایر حکم زغم بدال بود
 گویم در عقل در بخت بود پای دل در صفت تیر بود مانی گسسته زبان زبیر را
 هم بریم سینه تیر را بخود آشفته دست اندم با چون یکبار همدست اندم
 باز نشسته عشق کنی می پریم انجن در انجن من کجا وصف تو کی
 بختی با وصف تو بهشت من کجا وصف انوار جمال وصف نواز خلقی شد مال
 می کجا وصف تو بهشت کور کجا وصف انوار کجا وصف کورانه خوشی را کجا کست
 باز و با افلاک هم زمانه اگر گویم چون بگویم کانی جلال در نیاید در نیاس و در خیال
 در ز وصف صبر بهشت غیر وصف می زانم چون کنم چون نباشد غیر قدرت در جهان
 می نیاید غیر وصف بر زبان هر چه باشد کور کجا در درون می زانو در شمع خیزد درون
 من بگویم بخود و بگویم هم چون در خود و بگویم کس بگوید وصف از غزل انگی
 مان بگویم من از بگوئی زانکه عاقل را دلیل اندام نیست تو پرورده از این قالی قالی
 چشم داشت کار پسندد دل دور ترای عقل است کمال چشم بسته دل و او نام و دور
 می زیند تا به حد نیاس چون بگویم در زین خیال سانه است دل کجا کور و دل
 انچه باید ز عشق عقل نوز ناپا فروز و چو افعی با فروز من نوز ای نشسته بهشت ختم
 ز چو استدلایان نه ختم می بگویم چون نشسته ایانی در عواقب کجایان عاقلان
 بدلیل ان روی خود کورست چون چنین نشسته بگویم کجا در شب تاب که خوابد دلیل

الهه باشد در کز رود و نیل این خورشید کون کی توان بر خیزیم لب از این دن
 هر که بدوش داشت ناله باد بر چه غیره و او از یاد جوی بویش پای ریه و مانده
 جز دیش از هم دوری کس مانده بر سخن جز کز او مانده کعبه کعبه چون از بود مانده
 عشق بر دل داده با فروز شد کاشش در هر آن مرد شده ضحای نشسته می شود کز
 کوهی چون من بام اوقاف حبه از پندلی از این جنون و فرودش فرو توبه کون فرسعه صباب
 ان دل کز روی بر لبش در است کز تعبیت پدید می آید با چنین دیر اندامی باد روضه عشق
 با چنین غم در جهان نشانی باد با چنین در خوش از پندلی و غم او به جنون از عاقلی
 عقل گرفت از بر مددش بجز عشق چون باشد بر نفس مرغ دل در پیچه ان بهار و حشمت
 هم چو محمود است در دست ایاز شادی ای دل که شاد کسید بهین زینت و وقت ازادی و حساب
 عشق اندر بر دل عقل است چون سبانی بر سر جان نشسته شایه زلی سبانی جوشی نازک
 هم چو هر چه در قاصد ان کوی است مستن خورشید خوشی از این کس که نم میرد نازک ز رخساره
 عاقل در آفت دوی که حکیم باز کز لطف جان عبیم مسکنه از لطف حشمت مغرور است
 کعبه باشد اصل عشق خانه کن کس نیاید سر اورا عقل من گفت بهشت عشق فریاد روز
 کعبه باشد نیش از ابرو روز لاله ای که قیاس تو از جان کعبه غیر معشوق از دران
 کعبه حقیق مقام عشق را می نیاید خبری خوشی ای قفا زانکه نیاید دل نشی بدو
 کعبه اندر در کعبه معشوق در کعبه نام کعبه در کعبه و کعبه کعبه کعبه کعبه کعبه کعبه
 حریت اندر حریت ای عشق را بلکه کعبه ز حشمت از این باغ خیر نام نور و غلغله

می توانی گشت از گفتن جان تا نماند و زهر شدی در او دفع آن غفلت بودی خود کو
هم شکر که این بزرگ کند وصف بر حق بد چون یک گشته نام شمع شعل اندر شمع
بزرگ که خود کند دفع غلام من حکوم طرح عشق با یکدیگر عمر من کوتاه و آن قصه دارد
در حکوم بلکه گویم زان الم چون نه آنکه یک گشتش از پیش دم سرشته بجام چون گوید سخن
که زلفت که بگذرد زان سخن نیست مرد آرمیده در کنار که از حال غریق به قرار
بیل بیل چه بر کرد غافل و گشتن از بعضی دستان صفت در وجه از نواد و غفلت
غافل از روز نماند و شمع می چسبند و آن افروختن غافل از پروانه و بر سر سخن
آنکه از تب از روز و روز اوز سروی زار و سخن از در چنان فصل او یکدیگر چنان
در روز از یاد و از جویدار و آنکه از دست نشانی زب جان و من نوزان و دل اندر
چون چمن جویایان و شمع در گز از نا چون ابله هم هر که فارغ زین و وطن باشد آن
حیرت سازد حیرت از هر زمان که از از دست نشانی زب و زب این را از بهشته و دوزخ
این چنین آن حال غافل از سخن که به و از شمع حال اشتیاق من چنان که درین مجمع خویش
پند غفلت چه چنان بگویند و حکوم بلکه گویم این سخن از نبشته پس هم ازین
و نعم قبل هذه الابد فاین است نک و هذه الغائب فاین الطالب هذا فی حق فاین
مبعوث و هذا طریقی فاین موسی هذا ذوالفقار فاین ابراهیم الکوار پس کل من هم
سلک و لکل من سلک و ل انما هی جنات ازین و مواهب باین و لعل هذا فی فعل
العالمون و فی ذلک غفقتن الغافلون ای برادر عاشق را در دایه در دو

برای

بر روی محبت مرد بدید مرد که چندان ز کوفته چه ازین طواری شرای پیش و هر یک
زرد که در بجام هم آنکه نظر تو اند که کد خاک یکدیگر بصر تو اند که از ریخته طسره
البری است ازین حال کن خاک زردانی که بهر مصلحت عشق نه من که سودا کنی ازین
سوز تو اند که از سرای طبیعت میزدی بدون که بگری حقیقت که تو اند که جمال بهر اند
غتاب پرورده و عذاره بستان تا نظر تو اند که کاه کنی ز کاه نیست کور انظری بیا
نیت نایم دل غلاب و آن نیز بگریخته است نیت زنده ای عشق کمی در هر یک نیست
و آنکه به عشق باشد غفلت از نیت اما چه باشد بر سر نیت کس بجای و بعد می اندیشه ام از عالم
سرگشای موسی داری هموار است با زان بس طریقی به بدرام جاد و آن چون
می توانی منزل روح بستان رسیده حقیقت در بر روی غزلان و زون قدم صبی زده می
بکده غیر عشق نیست کفتم و السلام علی عبدی و علیکم ایضا و صلاوة کثیرة در اندر نیت
بالت و اینان فاما مصلحت کل شیء و آنکه الدافعة من کل شیء و موزن القیاس الدنیا و الاخرة
و مصلحت الصالحین و مشرب المعزین قال الله تعالی و اذکر نعمه اذکرکم و شکر و الی و لله المهر و
و فی الکتاب البیرونی من احب ان یرفع فی باین آنکه فیکر و الله و عن الله و الله قال
رسول الله من اکر ذکر الله تعالی احب الله و عنه تعالی قال لیسر الی المؤمن فی صفة الی
فی ذکر الله فاما اوقات و مضطج ان الله یقول الذین یزکرون الله فاما و قعود و مضطج
و عنه افضل العباد امان التفکر و الله و قدرته و عن امر المؤمن به شکر و تفکر فیکر
و جاز عن السبل جنبک و اتق الله ربک و من الرضا لیس العباد کثرة الصلوة و الصوم

ن

نام این کتاب در شهر کرم

و این دایره که در این
کتاب مذکور است

22

